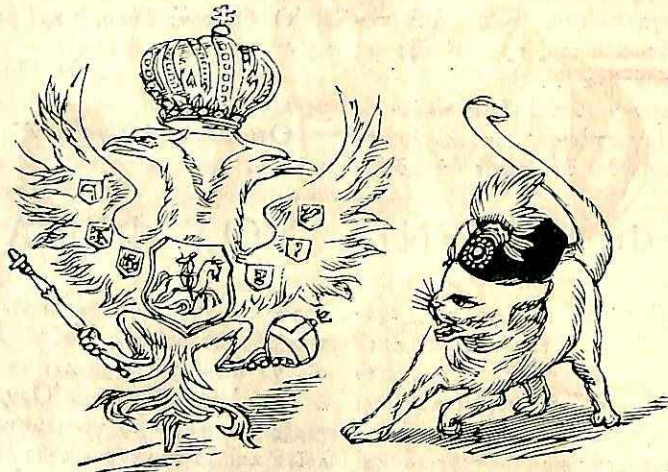

— Ο Θεός, ο οποίος σ' έστειλεν εις βοήθειάν μας, ως σου δώση ό,τι επιθυμεί ή καρδιά σου, άδελφέ μου, είπεν ή 'Αρμενία, σηκωθείσα και φιλήσασα τρεις φορές τον συμπατριώτην της επάνω εις τας παρείας, κατά τόν έθιμον του τόπου. Είθε ή εύσπλαχνία σου δι' έμέ και διά τά παιδιά μου να σου φέρη εύτυχίαν και να αύξηση τά εισοδήματά σου!

Ο 'Αρμένιος ώδήγησε τούς ξένους του εις την οικίαν του, ή οποία ήτο πραγματικώς πολύ πτωχική. 'Αλλ' εις τά μέρη της 'Ανατολής οι άνθρωποι είναι συνειθισμένοι να ζούν πενιχρώς και τά έπιπλα στολίζουν μόνον τών πλουσίων τας κατοικίας. Αί καθέκλαι είναι σχεδόν άγνωστοί. Αί κλίναι, αί όποια αποτελούνται μόνον από τόν στρώμα, εξαπλώνόμενον την νύκτα εις τόν δωματίον, γίνονται άφαντοι τόν πρωί μέσα εις έρμάρια, προς τούτο παρασκευασμένα. Τό δωματίον τόν όποιον ό 'Αρμένιος προώρισε διά την 'Ελμονικήν και διά τά παιδιά της ωμοιάζε με όλα τά δωμάτια τών οικιών της 'Ανατολής ήτο τετράγωνον, μέγαλον και είχεν έξ παράθυρα, τρία εις καθένα από τούς δύο τοίχους· οι άλλοι δύο ήσαν διά

Ο ΑΕΤΟΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΛΕΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΣΙΑΣ

την θύραν και τά έρμάρια. 'Εν μενδέρει, γεμισμένον με χόρτον ξηρόν ήτο σκεπασμένον με έν πρόστυχον πανίον, τόν όποιον από τόν ξεθωριασμένον χρώμα του έφαινετο ότι ήτο πολύ παλαιόν· εις τά παράθυρα, αντί παραπετασμάτων είχε δικτυωτά τά όποια οι τούρκοι λέγουν καφάσια.

— 'Ελμονίκη, είπεν ό 'Αρμένιος, άφ' ου ώδήγησε την δυστυχή έξόριστον εις τόν δωματίον τόν όποιον περιεγράψαμεν, ήξεύρεις πόσον δύστυχος είναι ό καιρός! τόν ψωμί είναι πολύ ακριβόν, διότι ή μεσημβρινή 'Ρωσία ή όποια μας έπρομήθευε τόσον ώριούς σίτους, άπηγγύρευσε τώρα την έξαγωγήν. Τά λαχανικά τά έκαυσεν ό ήλιος, τόν κρέας είναι φρικτά ύψωμένον, ό αναθεματισμένος αυτός πόλεμος καταστρέφει τόν έμπορίον....

— Σκοπεύομεν να εργαζόμεθα διά να σε άποζημιώνωμεν, διέκοψεν ή 'Αρμενία. 'Η Ναζίκ και έγώ ήξεύρομεν να ύφαίνωμεν και να κεντῶμεν ύφασματα τά όποια ζηλεύει ή Εύρώπη... Ο 'Ορχανές, με μεγάλην χαράν του θά σε βοηθήσῃ, άν, τυχόν,

έχης ανάγκην από κανέν παιδί να μαζεύη χόρτα· είξέυρει από βότανα· ή μεγαλειότης του εύχαρίστησις ήτο να μαζεύη χόρτα εις τά βουνά μας και τα γνωρίζει όλα από την ταπεινήν μολόχαν έως τόν ύψηλόν εύκάλυπτον...

— Δέχομαι την προσφοράν σου, άδελφή μου, αύριον θά σας φέρω έργασίαν, την όποιαν θά κάμετε έν ου θά φροντίσετε διά τόν φαγητόν. Τόν 'Ορχανές θά τον πάρω μαζί μου εις την αγοράν τών βοτάνων. 'Αλλά σας άφίνω... θά είσθε κουρασμένοι και οι τρεις σας, έχετε ανάγκην ήσυχίας... Σας καληνυχτίζω, είπεν ό βοτανοπώλης βαδίζων προς την θύραν. 'Α! αλήθεια, δέν έράγατε νομίζω· όχι· τότε να φάγετε κάτι... πιλάφι και νερόν... αυτή είναι ή συνήθης μου τροφή.

Ο 'Αρμένιος έξήλθε άμα είπε τούς λόγους τούτους, και οι δυστυχείς πρόσφυγες παρατήρησαν αλλήλους με λύπην.

— Αυτός ό άνθρωπος πολύ φιλάργυρος μου φαίνεται! είπε με χαμηλήν φωνήν ή Ναζίκ.

— Καθόλου συμπαθητικός δέν είναι! είπεν ό 'Ορχανές επίσης.

— Παιδιά μου, είπε σοβαρώς ή 'Ελμονίκη, δέν πρέπει

να βιάζεσθε εις τας κρίσεις σας και να κρίνετε τούς ανθρώπους από τούς λόγους των, αλλ' από τά έργων. Ο πτωχός αυτός συμπατριώτης μας μάς προσφέρει καταφύγιον· έχει δικαίωμα να τον εύγνωμονώμεν και δέν πρέπει ν' ανταμείβωμεν την φιλοξενίαν του με κακούς λόγους... εύγνωμονείτε διά την στέγην όπου άναπαύεσθε, διά τόν ψωμί τόν όποιον τρώγετε, όποιονδήποτε και άν είναι τόν χέρι τόν όποιον σας τα προσφέρει....

— Τί καλή πού είσαι, μητέρα, θά σε ύπακούσωμεν διά να γίνωμεν άξιοι να σου όμοιάσωμεν.

Αυτά άπήντησαν τά φρόνιμα εκείνα παιδιά, τά όποια άφ' ου έρχον με καλήν έρεξιν τόν πτωχικόν φαγητόν του ιδιοκτήτου της οικίας, άπεκοιμήθησαν παρακαλοῦντα τόν Θεόν δι' αυτόν.

Β'.

Ο 'Αζώρ, ό έπωνομαζόμενος Φενάχ (κακός) ήτο βεβαίως κακός φιλάργυρος, και πολλοί έμποροι της 'Ερζερούμ τόσα είχον ύποφέρει άπ' αυτόν ως

δέν ήθελον να έχουν καμμίαν δοσοληψίαν με αυτόν. Λέγουν μάλιστα, ότι τόν όνομά του τόν έδωκαν εις τούς σκύλους τών έχθρών του, ως σημείον περιφρονήσεως, και ότι αυτή ή συνήθεια, να όνομάζουν τούς σκύλους 'Αζώρ, έγινε τόσον γενική ώστε διεδόθη και έως εις την Εύρώπην.

— Αν ή δυστυχής 'Ελμονίκη έγνωρίζε την κακήν φήμην του θά ήπόρει δικαίως διά την φιλοξενίαν του Φενάχ. Είθε αλήθες ότι ό 'Αζώρ την προτεραίαν

είχε διώξει μίαν ύπηρέτριαν την όποιαν έπλήρωνε πολύ άσχημα και έκαμεν ένα λογαριασμόν κατ'ά προσέγγισιν τί ήδύνατο να τω φέρη ή έλευσις της 'Ελμονίκης, και επί τέλους εύρεν ότι, άν έδέχετο την οίκογένειαν εκείνην, έκαμνεν όχι μόνον καλήν πράξιν αλλ'α και καλήν επιχείρησιν.

Ο 'Ορχανές ύπήγε τόν πρωί εις τόν μαγαζέιον του νέου κυρίου του. Τόν μαγαζέιον τούτο ήτο γεμάτον από τόν σκόνην όσον και από χορταρικά. Τόν πτωχόν παιδίον θέλον να δείξη πόσον ζήλον είχε, και θέλον να έλ-

κύση την εύνοιαν του 'Αζώρ, ήρχισε να καθαρίζει, να τρίβη, να ξεσκονίζει τόσον καλά τας φιάλας και τας συρτάρια ώστε ό βοτανοπώλης, έκπλαγείς από την καλήν ύψιν την όποιαν έλαβε τόν μαγαζέιον, έδωκεν εις τόν 'Ορχανές ως ανταμοιβήν... έν φιλικόν κτύπημα επάνω εις την παρειάν.

— Εύγε, μικρέ μου, εύγε, είπε παρατηρών με εύχαρίστησιν τριγύρω, άν εξακολουθήσῃς να είσαι πάντοτε έτσι θά είμεθα πάντα φίλοι και τόν Πάσχα θά σου δώσω δέκα λεπτῶν ζαχαρωτά... Τώρα, φύλαξε τόν μαγαζί, έγώ πηγαίνω κάπου όπου έχω έργασίαν.

Καθάρισε με προσοχήν και κύτταξε μή σπάσης τίποτε, διότι θά σε κάμω να τόν πληρώσης άλύπητα.

Ο Φενάχ άπεμακρύνθη, και ό 'Ορχανές έξηκολούθησε την έργασίαν του τραγωδῶν.

— Πολύ εύθυμος είσαι, μικρέ μου, είπε γείτων τις βλέπων με πόσην προθυμίαν είργάζετο ό 'Ορχανές· ό Κύρ 'Αζώρ θά σε πληρώνη καλά χωρίς άλλο και έχεις τόσην χαράν και τόσον ζήλον.

— Μάς έχει κάμει χάριν, είπε τόν παιδίον, μάς φιλοξενεί εις τόν σπίτιν του.

— Αλήθεια; παράξενον πράγμα! ό Φενάχ δέν είναι διόλου γενναϊόδωρος.

Ο 'Ορχανές δέν άπεκρίθη, διότι όλην την προσοχήν έίλκυσε ή επιγραφή του μαγαζίου, την όποιαν έξεκέρεμασε διά να την καθαρίση καλλίτερα.

Ποτέ, πραγματικῶς, δέν είχεν ίδει τόσον παράξενον έργαλείον, και τόν παρατήρει με έκπληξιν. 'Ητο πελώριος σωλήν από λευκοσίδηρον, ό όποιος έτελείωνεν εις μύτην όξείαν, και από τόν άλλο μέρος είχε λαβήν από μαύρον ξύλον.

— Τί να είναι αυτό και εις τί να χρησιμεύη; έλεγε μέσα του ό 'Ορχανές. 'Επάνω εις την επιγραφήν είναι γραμμένον με άρμενική και τουρκική γράμματα: Τόν άργυρόν... αλλ'α πῶς λέγεται αυτό τόν παράξενον πράγμα; Θα πάγω να έρωτήσω τόν γείτονα.

Ο μικρός 'Ορχανές μετέβη εις τόν μαγαζέιον του γείτονος, ό όποιος ήτο βοτανοπώλης και αυτός.

— Με συγχωρείς, γείτονα, πού σ' ένοχλώ, είπεν ό 'Ορχανές, χαιρετών με εύγένειαν τόν χονδρόν γείτονα, ό όποιος έκάπνιζε τόν ναργηλέν του, περιμένων να έλθουν οι πελάται του· δέν πιστεύω

Η ΕΛΜΟΝΙΚΗ Η ΝΑΖΙΚ ΚΑΙ Ο ΟΡΧΑΝΕΣ

νά εἶνε ἀδιακρισία μου νά σ' ἐρωτήσω τί εἶνε...

Καὶ ὁ μικρὸς Ἀρμένιος ἐδείκνυε τὸ ἔμβλημα τοῦ μαγαζίου, τὸ ὁποῖον ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς του.

— Πῶς; δὲν εἰσέυρεις οὔτε τὸ ὄνομά του;

— Δέν το ξεύρω. Καὶ εἰς τί χρησιμεύει;

— Ἄ! εἶπε γελῶν ὁ γείτων, πῶς φαίνεται ὅτι ἔρχεται ἀπὸ τὰ βάθη τῆς Ἀρμενίας καὶ δὲν γνωρίζεις ἀκόμη τοὺς μηχανισμοὺς τῆς εὐρωπαϊκῆς ἱατρικῆς... Περίμενε, νά ἰδῇς πῶς ἄμικ τὸ γεμίστης νερόν...

Ἐν ᾧ ὁ γείτων ἐδύθιζε τὸ ἐργαλεῖον εἰς μίαν δεξαμενὴν, ὁ Ὀρχανὲς εἶδε τὸν Ἀζώρ, ὁ ὁποῖος ἐπέστρεφεν εἰς τὸ κατ' ἑστημά του.

— Ἄ! γείτονα, εἶπεν ὁ μικρὸς Ἀρμένιος, ἀρπάσας μὲ βίαν τὸ ἔμβλημα, ἄλλην ἡμέραν μοῦ δείχνεις, ἔρχεται τὸ ἀρεντικό μου...

Περᾶσας δὲ ὡς ἀστραπὴ τὸν στενὸν διάδρομον ὁ ὁποῖός τον ἐχώριζεν ἀπὸ τὸ μαγαζίον, ἐκρέμασε τὸ ἀντικείμενον ἐκεῖνο ἐπάνω ἀπὸ τὴν θύραν ἄλλὰ τὴν στιγμὴν ὅπου ὁ Φενάχ ἐμελλε νὰ διαδῇ τὸ κατώφλιον, ὁ Ὀρχανὲς παρετήρησε ὅτι ἡ ξυλίνη λαθὴ τοῦ ἐμβλήματος ἦτο πολὺ ἔξω βγαλμένη. Ἀπὸ φόβον μὴ τιμωρηθῇ ἄμικ μᾶλλον ὁ κύριός του ὅτι το ἐξεκρέμασεν, ἀνέβη εἰς ἓν σκαμνίον καὶ ἔσπρωξε μὲ ὄλην τὴν δύναμίν του τὴν λαθὴν εἰς τὸν σωλήνα.

Ἀρκετὸν νερόν ἐτινάχθη μὲ ὀρμὴν καὶ κραυγὴ ἀγρίας ἐργῆς ἠκούσθη συγχρόνως. Ὁ Ὀρχανὲς, ὠθήσας τὸ νερόν μ' ἅς εἰς τὸ ἐργαλεῖον, τοῦ ὁποῖου θεωροῦμεν περιττόν νά εἰπωμεν τὸ ὄνομα, κατέβρεξε τὸν Ἀζώρ ἀπὸ τὸ φέσιον ἕως εἰς τὰ ὑποδήματά του. Ὁ Φενάχ αἰφνιδίως παθὼν τὴν ψυχρολουσίαν ἐκείνην ἐφύωνξεν ὡς κολασμένος· τὸ δὲ δυστυχὲς παιδίον ἔμεινεν ἀκίνητον ἐπάνω εἰς τὸ σκαμνὶ καὶ παρετήρει μὲ τρόμον τὸ ἀδιάκριτον ἔμβλημα.

Ὁ γείτων ἐξεκαρδίζετο ἀπὸ τὰ γέλια.

— Ἀθλίον παιδί! ἀνέκραξεν ὁ Φενάχ, τινάζων τὸ φέσιόν του καὶ τὴν γούναν του τὰ ὁποῖα, ὡς εἶπομεν ἦσαν βρεγμένα. Κακόπαιδο, θά σε μάθω νά με περιπαίζης ἔτσι... Ἀπ' αὐτὸ τὸ βράδυ θά διώξω ἀπὸ τὸ σπίτι μου τὴν μητέρα σου καὶ τὴν ἀδελφὴν σου καὶ σένα θά σε στείλω εἰς τὴν φυλακή!

Ὁ Φενάχ εἶχεν ἀρπάσει ἤδη τὸ αὐτίον τοῦ δυστυχοῦς Ὀρχανέως, ὅτε παρενέβη ὁ γείτων.

— Ἀκουσε, Κύρ Ἀζώρ, εἶπε, δὲν ἔπρεπε ν' ἀνακατευθῇ εἰς ταῖς δουλειαίς σου, διότι πολλὰς φορές εὐρήκα ἀφορμὴν νά μετανοήσω... ἀλλὰ δὲν εἰμπορῶ νά ἰδῶ νὰ τιμωρηταὶ ἀδίκως ἓν παιδί τόσο καλόν, μὲ τόσο ζήλον!...

— Τί ζήλος εἶνε αὐτὸς νά με καταβρέξῃ ἀπὸ τὴν κορυφὴν ἕως εἰς τὰ νύχια, εἰς τὸ κατώφλιον τοῦ μαγαζίου μου, μὲ τὸ ἰδικόν μου ἔμβλημα, ἐμπρὸς εἰς τόσο κόσμον;...

— Τὸ παιδί αὐτὸ δὲν πταίει, Ἀζώρ, εἶπεν ὁ γείτων, ἐμποδίζων τὸν Φενάχ, ὁ ὁποῖος ἠτοιμάζετο

νὰ τιμωρήσῃ τὸν Ὀρχανέως· ἐγὼ εἶμαι ὁ μόνος ἔνοχος, διότι ἐγὼ ἔδωκα νερόν μᾶλλον εἰς τὴν μηχανὴν θέλων νά ἐξηγήσω τὸ σύστημά του εἰς τὸν ὑπάλληλόν σου, ὁ ὁποῖος δὲν το ἤξευρε· εἰς αὐτὸ ἐπάνω ἦλθες καὶ σὺ ὁ Ὀρχανέως, διὰ νὰ μὴ σε δυσαρεστήσῃ, ἔδωκε τὸ ἔμβλημα εἰς τὴν θέσιν του, χωρὶς νά εἰξεύρῃ ὅτι ἡ ὠθησις τῆς λαθῆς ῥίπτει ἀπ' ἐμπρὸς τὸ νερόν... Ἔτσι λοιπὸν, παιδί μου, ἐξηκολούθησεν ὁ γείτων στραφεὶς πρὸς τὸν Ὀρχανέως, ὁ ὁποῖος ἀπηλλᾶγχη τέλος ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ Ἀζώρ, τὴν γυνώριξεν τὴν χρῆσιν αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου καὶ εἰμπορεῖς ν' ἀντικαταστήσῃς τὸ ἀφεντικό σου ὅταν τὸν προσκαλοῦν οἱ ἄσθενεῖς...

— Συγχώρησέ, συγχώρησέ με, ἀρεντικό, ἐπιθύρουν ὁ Ὀρχανέως, ποτὲ πλέον δὲν θά το ξαναπιάσω τὸ ἀναθεματισμένον αὐτὸ ἐργαλεῖον!...

Γ'.

Ὁ Μουτεταρίφης (νομάρχης) τῆς Ἐρζερούμης, τοῦρκος φουσκωμένος ἀπὸ πάχος, καταστρόγγυλος ὡς μῆλον, κόκκινος ὡς τομάτα, ξυρισμένος ὡς ἀγγούριον ὠνομάζετο Οὐζούμ-Πασᾶς. Ἦτο καλὸς ἀνθρωπος, καὶ δὲν εἶχε κάμει κακὸν εἰς κανένα, τούνηντιον δὲ εἶχε καταστρέψει τὴν ὑγείαν του ἀπὸ τὴν πολὺ καλὴν διαίτην· γάλοι, κότεις, μοσχάρι, ἀρνία, ὀπωρικά ἐξάιρετα, γλυκίσματα καὶ ζαχαρώδη μοναδικὰ ἦσαν εἰς τὸ τραπέζι του ἐπὶ τὰς φορές τὴν ἡμέραν· λέγω ἐπὶ τὰς φορές, διότι ὁ Οὐζούμ, ὡς καλὸς Μουσελμάνος, ἔλεγε τὰς καθημερινὰς προσευχάς του πρὸ ἐκάστου γεύματος τὸ ὁποῖον διήρκη μίαν ὥραν, καὶ μετ' αὐτὸ διὰ χώνευσιν διεσκεδάζε ἡμίτειχον ὥρην· ὡς βλέπετε ὁ πᾶσις μετεχειρίζετο πολὺ καλὴν τὴν ἡμέραν του καὶ ἀπὸ τὰς δώδεκα ὥρας τὰς δέκα διήρχετο εἰς τὴν τράπεζαν ἢ ἐπάνω εἰς τὸν σοφᾶν. Τῷ ἔμεινον λοιπὸν δύο ὥραι διὰ τὴν ἐνδυμασίαν του, εἰς τὴν ὁποίαν κατέδυκε μεγάλην προσοχὴν, καὶ διὰ νὰ δέχεται εἰς ἀκρόασιν τοὺς ὑπάλληλους καὶ ὅσους ἤθελιν νὰ τῷ ὁμιλήσουν περὶ τῶν υποθέσεων τοῦ νομοῦ. Ὅχι ὑπέθετε κανεὶς ὅτι μὲ τοιοῦτον νομάρχην ἡ Ἐρζερούμη ἦτο εἰς ἀθλίαν κατάστασιν. Τούνηντιον ἦτο ἡ πλέον εὐφορος, ἡ πλέον εὐτυχὴς, ἡ πλέον ἡσυχὴ χώρα τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας καὶ ὁ σουλτάνος ἔστειλε τὸ μέγχι παράσημον Μετζιδιὲ εἰς τὸν λαμπρὸν Μουτεσσαρίφ ὁ ὁποῖος διοργάνωτε τόσο καλὰ τὸ βίλα γέτι του.

Ὅταν ὁ ἀπεσταλμένος τῆς Α. Μεγαλειότητος ἠρώτησε τὸν Οὐζούμ-Πασᾶ μὲ ποῖον ὀργανισμόν κατάρθωσεν ὥστε ὁ νομὸς νὰ εἶνε εἰς τόσην ἀκμὴν, οὗτος ἔδειξεν ἀρελῶς τὰ προσηφέλεια τοῦ σοφᾶ λέγων: « Ἡ τύχη ἔρχεται ἐν ᾧ κοιμᾶται κανεὶς. »

[Ἔπεται συνέχεια]

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

(Κατὰ τὸ Γαλλικὸν τῆς ΛΕΗΛΑ ΧΑΝΟΥΜ.)

Ο ΜΑΥΡΙΚΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Δ ΜΑΥΡΙΚΟΣ εἶνε εὐμορφὸν σκυλάκι, μὲ ὑαλιστεράς τρίχας. Τὰ ὀμμάτιά του λάμπουν σὰν διαμάντια. Εἶνε ἀνάγκη νά σας εἰπῶ τί χρῶμα ἔχει τὸ τρίχωμά του, μικροὶ μου φίλοι;

Ἀπὸ τὸ ὄνομά του το ἐννοεῖτε· εἶνε μαῦρον.

Ἰδέτε καὶ τὸ περιλαίμιόν του τὸ ὁποῖον ἔχει τριγύρω εἰς τὸν λαιμόν του.

Τοῦ το ἔχει βάλει ἡ μικρά του κυρία Λουκία, διότι τον ἀγαπᾷ πολὺ καὶ θέλει νὰ εἶνε εὐμορφος καὶ κομψὸς ὁ ἀγαπητὸς Μαυρίκος τῆς.

Καὶ νά σας εἰπῶ, τοῦ ἀξίζει· διότι εἶνε πολὺ καθὼς πρέπει σκυλάκι καὶ ἔμαθεν εἰς τὴν κυρίαν του πολλὰ πράγματα.

— Ἄ! αὐτὸ εἶνε ἀπίστευτον, θά μου εἰπῇτε.

— Καὶ ὅμως εἶνε ἀληθέςτατον, σὰς λέγω.

— Τὰ σκυλάκια δὲν εἰσέχουν οὔτε διὰ τὸν ἑαυτὸν των ἀρκετὰ πράγματα, πῶς εἶνε δυνατόν

νά διδάσκουν καὶ τὰς κυρίας των; θά μου εἰπῇτε καὶ πάλιν.

— Δὲν εἰσεύρω τί κάμνουν τᾶλλα σκυλάκια, ἀλλ' ὁ Μαυρίκος ἔγεινεν ὁ διδάσκαλος τῆς Λουκίας, θά σας εἰπῶ κ' ἐγώ.

Καὶ ἰδοὺ πῶς ἔγεινεν αὐτὸ τὸ θαῦμα.

Ἡ Λουκία ἦτο ὀλίγον ἰδιότροπος, ὀλίγον πεισματάρης, ὀλίγον ἀπειθή.

Ὁ Μαυρίκος ἦτο πολὺ εὐπειθής· ὑπήκουε μολὶς τῷ ἔκκαμνι τὸ μικρότερον σημεῖον.

Ἡ Λουκία ἐσκέφθη ὅτι ἦτο ἐντροπὴ εἰς ἓν κοράσιον νὰ εἶνε περισσότερον κακοαναθρεμμένον ἀπὸ ἓν σκυλάκι, καὶ ἀπεφάσισε νὰ διορθώσῃ τὰ ἐλαττώματά της.

Ἀμα εἶδεν ὅτι ὁ Μαυρίκος ἐπερίμενε νὰ του δώσουν νὰ φάγῃ, καὶ μόνος του δὲν ἔπαιρνε τίποτε, οὔτε φαγητόν, οὔτε γλύκισμα, ὅταν καὶ ἂν ἐπεινοῦσε, ἡ Λουκία εἶπε:

— Δὲν θά εἶμαι πλέον λαίμαργος.

Ἀμα εἶδεν ὅτι ὁ Μαυρίκος ἐμελετοῦσε μὲ ὑπομονὴν τὸ μάθημά του, τὸ ὁποῖον μάθημά του ἦτο νὰ στέκῃ ὀρθὸς εἰς τὰ δύο ὀπίσθια πόδια του, ἂν καὶ δὲν τον εὐχαριστοῦσε διόλου αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἡ Λουκία εἶπε:

— Δὲν θά εἶμαι πλέον ὀκνηρά.

Καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ Λουκία ἔγεινε πολὺ καλὸν κοράσιον· καὶ ὁ Μαυρίκος ἔγεινεν ὁ διδάσκαλος τῆς Λουκίας.

Πόσα κοράσια ἔχουν ἀνάγκην ἀπὸ ἓνα Μαυρίκου!

ΤΟ ΜΩΡΟΝ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΝ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 139.]

“Όταν ὁ Παπαρούνας ἐπληθύνοντο πολὺ εὐθυμίας, καὶ τόσοι πολὺ ὥστε καλεῖς δὲν ἐνθυμεῖτο νὰ τὸν εἶδε ποτὲ εἰς τόσην διάθεσιν. Τρία ζαχαρία καὶ δύο λαγοὶ εἶχον τὴν τιμὴν νὰ ἀποθάνουν ἀπὸ τὰ σκάρια τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος.

Λοιπὸν ὅτε τὸ Μωρὸν βασιλόπουλον παρουσιάσθη εἰς τὸν πατέρα του καὶ διηγήθη τὴν ἱστορίαν του, ὁ Παπαρούνας ἐξεκκρόδισθη εἰς τὰ γέλια καὶ τὴν ἀπληρησεν ὅτι ἐπαθεν ὅτι του ἤξιζε.

— Ἀλλὰ, προσέθηκεν ὁ βασιλεὺς, ἀναλαβὼν τὸ σὸν ἀνδρὸς, ἂν ἤξευρα πῶς ὀνομάζεται αὐτὸς ὁ ἀνδρὸς ὁ ὁποῖος ἐτόλμησε νὰ κάμῃ αὐτὴν τὴν ἀστεϊότητα θὰ τὸν ἐκρέμαγα.

Τὸ βασιλόπουλον εὐρήκε πολὺ μικρὰν τὴν παρηγορίαν καὶ ἀπὸ τὸ πῆσμά του ἐπῆγε καὶ ἐκρύβθη εἰς τὸ βάθος τῶν ἀνγκιστρῶν.

Μετὰ μίαν ὥραν ὁ Καγκαρὺ παρουσιάσθη εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητα.

— Εἰξεύρεις τί συνέβη εἰς τὸν υἱόν μου;

— Ναί, Μεγαλειότητα.

— Πῶς σου φαίνεται;

— Ἐπεθυμοῦσα πρωτὴν νὰ μάθω τὴν γνώμην τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος.

— Εἶσαι πονηρός, δὲν θέλεις νὰ ἐκτεθῇς εἰς κανέναν κίνδυνον, θὰ εἶσαι πάντοτε σύμφωνος μ’ ἐμέ.

— Πάντοτε, Μεγαλειότητα.

— Εἶσαι πιστὸς ὑπηρέτης. — Νομίζω λοιπὸν ὅτι δὲν εἰμφορῶ νὰ κάμω ἀλλέως παρὰ νὰ προσφέρω εἰς τὸν υἱόν μου τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ὁ ὁποῖός τον προσέβαλε.

Ὁ Καγκαρὺ ἡσθάνθη ἀνατριχίλαν εἰς ὅλον τὸ σῶμά του.

— Εἶνε ἀνάγκη νὰ το κάμῃ αὐτὸ ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης; Καὶ τί θὰ τὴν κάμῃ τὸ βασιλόπουλον αὐτὴν τὴν κεφαλὴν;

— Ἀλήθεια! τί θὰ τὴν κάμῃ;... Ἀδιάφορον, μὰ τὸν Καγκαρὺ, τὸν πρόγονόν μου, πρέπει νὰ το κάμω αὐτὸ τὸ δῶρον καὶ σε ἐπιφορτίζω ν’ ἀνακαλύψῃς τὸν ἐνοχόν.

— Ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης εἰμφορεῖ νὰ εἶνε

βεβαία ὅτι θὰ φροντίσω μὲ ζήλον.

Ὁ βασιλεὺς τότε ἔκαμε νεῦμα εἰς τὸν ὑπουργόν του ν’ ἀπέλθῃ, οὗτος δὲ ὑπεσχέθη μέσα του εἰς τὸν ἐαυτὸν του νὰ παραβῇ φρικωδῶς τὴν ὑπόσχεσίν του. Οὕτω σχεδὸν ὅλοι οἱ ἡγεμόνες ὑπηρετοῦνται καὶ μὴν θάνουν τὴν ἀλήθειαν.

Τὴν ἐπαύριον τὰ πάντα ἔλαβον εἰς τὴν αὐλὴν τὴν συνήθη ὅσιν τῶν· ὁ βασιλεὺς ἦτο πολὺ δυσχερὴς διότι ἡ σοκολάτα του εἶχε κολλήσῃ εἰς τὸν πᾶτον τῆς χύτρας του· ἡ βασιλίσσα ἔλεγεν εἰς τὸν καθένα: «Ναί, ναί, σὲς ἀκούω πολὺ καλὰ, μὴν

ὁμιλῇτε τόσο δυνάτ’!»

καὶ δὲν ἤκουε διόλου.

— οἱ αὐλικοὶ στρογγυλαίνοντες τὴν ῥάχην καὶ τοὺς βραχίονάς των ἔδλεπον εἰς τοὺς καθρέπτας μελετῶν ἐς τὰς ὑποκλίσεις των· τὸ βασιλόπουλον παρετήρει πῶς ἐπέτων αἱ μυτὰ ἀντὶ νὰ μελετᾷ τὰ μαθήματά του, ὅτε ἀνηγγέλη ὅτι ἐφθασεν ὁ καθηγητὴς τῶν λατινικῶν.

— “Ὅχι, ὄχι, ἐφώνα-

ξεν ὁ μέλλων διάδοχος τοῦ θρόνου, δὲν θέλω οὔτε τὸ ὄνομά του ν’ ἀκούω. Αὐ-

τὸς εἶνε ἡ αἰτία ὅλων μου τῶν δυστυχημάτων.

— Ἐμάντευσα τὸν εὐ-

γενὴ θυμὸν σας, βασιλό-

πουλον, εἶπεν ὁ γενικὸς

διοικητὴς Ταρλα-μπούμπας· ἐπροσκάλεσα λοιπὸν ἄλλον καθηγητὴν, ὁ ὁποῖος εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν θὰ λησμονήσῃ τὸν πρὸς Ὑμᾶς ὀφειλόμενον σεβασμόν.

Ἡ δικεβαίωσις αὐτὴ καθυστάσας τὸ Μωρὸν βασιλόπουλον, τὸ ὁποῖον συγκατετέθη νὰ μεταβῇ εἰς τὸ σπουδαστήριον. Τὸ ἐπερίμενον ὁ νέος καθηγητὴς. Ἦτο ὑψηλὸς καὶ δυνατὸς ἄνθρωπος τοῦ ἀνστήματος τοῦ Καγκαρὺ· ἀλλ’ ἡ ὁμοιότης δὲν ἐπροχώρει παραπέρα, διότι εἶχε μεγάλην μαύρην γενειάδα, ἐν ᾧ ὁ ὑπουργὸς εἶχεν ἄσπρην γενειάδα. Προσθέσατε ἐν πελώριον μυτερόν πῖλον, ὁ ὁποῖός τον καθίστα ἐντελῶς σεβάσιμον.

Τὸ μάθημα ἤρχισε. Κατ’ ἀρχὰς ἐπῆγε πολὺ καλὰ. Ἐρχίνοτο ὅτι τὸ Μωρὸν βασιλόπουλον ἐδείκνυε περισσότερον ζήλον παρ’ ἄλλοτε. Ἀλλὰ μετ’ ὀλίγας

στιγμὰς ἡ ὀκνηρία ὑπερίσχυσε πάλιν, καὶ εἰς μίαν παρατήρησιν τὴν ὁποίαν τῷ ἔκαμεν ὁ καθηγητὴς μὲ πολλὴν εὐγένειαν, ὁ υἱὸς τοῦ Παπαρούνα ἤρχισε νὰ τον περιπαίξῃ.

Ὁ διδάσκαλος δὲν ἔχασε καιρὸν, ἐξέβαλε τὸν μυτερόν πῖλόν του, τὸν ἔβαλεν εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ μαθητοῦ του καὶ τὸν ἔχασεν ἕως κάτω ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του, ἔπειτα ἀνασκουμπωθείς ἔδωκεν εἰς τὸ βασιλόπουλον ἓν καλὸν ξυλοκόπημα ὅμοιον μὲ τὸ τῆς προηγουμένης ἡμέρας.

Πᾶτ, κιούτ, καὶ πᾶρ καὶ πούρ! καὶ μπάμ, καὶ μπούμ!

Ὁταν τὸ βασιλόπουλον ἀπέσπασε τὸν πῖλον ἀπὸ τὴν κεφαλὴν του, κανεὶς δὲν εὗρίσκατο εἰς τὸ σπουδαστήριον.

Τοῦτο δὲν ὑπεφέρετο πλέον. Ἦτο πάρα πολὺ.

Τὸ Μωρὸν βασιλόπουλον ἔβαλε δυνατὰς φωνάς.

Σχεδὸν ἀμέσως ἔτρεξεν ὁ Καγκαρὺ.

— Τί τρέχει, βασιλόπουλόν μου;

— Δὲν εἶδες κανέναν νὰ ἐβγαίνῃ;

— Κανένα.

— Οὔτε τὸν καθηγητὴν μου, διότι αὐτός...

— Τί ἔκαμε;

— Τίποτε, τίποτε, ἀπεκρίθη βιαστικὰ τὸ Μωρὸν βασιλόπουλον, μὴ θέλον νὰ διηγηθῇ τί ἐπαθε. Καὶ φοβούμενον μήπως ὁ πατήρ του το περιπαίξῃ καὶ πάλιν, ἀπεφάσισε νὰ καταπῇ τὸ πρᾶγμα καὶ νὰ μὴ εἰπῇ λέξιν. Ἀλλὰ τὸ ἐσπέρας, ὅταν ἐφθασεν ὁ καθηγητὴς τῆς γαλλικῆς, τὸ βασιλόπουλον ἤξευρε τὸ μάθημά του καὶ τὸ τετραδίδόν του δὲν εἶχε πολλὰς ἀνορθογραφίας· ὁ διδάσκαλός τον ἐπήνεσε, καὶ τοῦτο του ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν.

— Πρωτὴν φορὰν μου συμβαίνει αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, εἶπεν, ἄλλοτε θὰ προσπαθῶ νὰ φανῶ καλλίτερος διὰ νὰ μ’ ἐπαινέσῃ καὶ πάλιν.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ μαθήματος ὀλίγον ἔλειψε νὰ κάμῃ τὰ συνειθισμένα του. Τὸ μάθημα ἦτο τόσο δύσκολον!

— Μὰ τὸν Καγκαρὺ, τὸν πρόγονόν μου, ἐφώνησε κλείσας μὲ ὀργὴν τὸ βιβλίδιον, δὲν εἰμφορῶ νὰ το μάθω!

Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην σηκώνοντας τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὸν καθηγητὴν, τοῦ ὁποῖου τὰ χεῖλη ἦσαν στολισμένα μὲ δύο πελώρια μουστάκια, συνήντησε τὸ βλέμμα του προσηλωμένον ἐπ’ αὐτοῦ μὲ

τρόπον ἐμπνέοντα ἀνητυχίαν. Ὁρμηφύτως ἔφερε τὴν χεῖρά του εἰς τὸ ἀπειλούμενον μέρος, ἔχαμήλωσε τὴν κεφαλὴν του, καὶ ἐπανήρχισε τὸ μάθημα ἀπὸ τὸ μέρος εἰς τὸ ὁποῖόν το εἶχε διακόψει.

Τὰ ἴδια περίπου συνέβησαν καὶ τὰς ἄλλας ἡμέρας. Κατ’ ἀρχὰς κάθε πρωὶ καὶ κάθε ἐσπέρας τὸ Μωρὸν βασιλόπουλον προσεπάθει νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ παλαιὸν σύστημά του τῆς ἀπειθείας· ἀλλ’ ἐν βλέμμα, μία λέξις, ἓν νεῦμα τοῦ καθηγητοῦ του ἐνθυμίζον εἰς αὐτὸν τὸ πάθημά του ἤρκει νὰ σταματήσῃ πᾶσαν τοιαύτην διάθεσιν· ἔπειτα ὀλίγον κατ’ ὀλίγον ὅσον προύχωρει τῷ ἐφαίνετο ὅτι ἡ μελέτη ἔχνε τὴν πρώτην αὐτῆς τραχύτητα καὶ ἀνεπαισθότως ἤρχισε νὰ εὐρίσκη θέλητρον εἰς αὐτὰ τὰ γράμματα, τὰ ὁποῖα κατ’ ἀρχὰς τῷ ἐφαίνοντο τόσο ὀχληρά.

— Ἀλλὰ, ἔλεγε, διατὶ αὐτὴ ἡ ὀρίστος ὁμοιότης ὅλων τῶν νέων μου διδασκάλων μὲ τὸν Καγκαρὺ, τὸν ὑπουργόν τοῦ πα-

τρός μου;

Μετὰ τρεῖς ἐβδομάδας εἶχε κάμει καταπληκτικὰς προόδους, καὶ ὁ Παπαρούνας ἐρωτήσας αὐτὸν κατὰ τύχην ἠπόρησε διὰ τὰς γνώσεις τοῦ υἱοῦ του καὶ τὰς μεγάλας αὐτοῦ προόδους.

— “ὦ! ὦ εἶπεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν ὑπουργόν του, βλέπω ὅτι ἡ ἀπειλή μου ἔφερε τὸ ἀποτέλεσμά της, καὶ ὅτι εὐρήκατε τέλος τὸ μέσον νὰ διδάξῃς τὸν υἱόν μου. Δὲν σ’ ἐρωτῶ τὸ πῶς, ἂν καὶ κάθε γονεὺς θὰ

εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ το μάθῃ. Κατ’ ἐν τούτοις, κατὰ τύπῃ τὴν συνείδησίν μου καὶ ἐμποδίζει τὴν χώνευσίν μου. Εἶχ’ ὑποσχεθῇ νὰ κρεμάσω τὸν ἀναίσχυντον ἀνδρὸν ὁ ὁποῖος εἶχε τολμήσῃ...

— Μεγαλειότητα, εἶπεν ὁ Καγκαρὺ, γονυπετήσας, συγχωρήσατέ τον.

— Πῶς; τί; εἶπεν ὁ Παπαρούνας ἐκπληκτός, τί ἐννοεῖς;

— Αὐτὸς ὁ ἐνοχὸς εἶνε...

— Νὰ πάρῃ ὁ διάβολος! εἶπεν ὁ βασιλεὺς διακόψας αὐτόν.

Ἐπειτα ἤρχισε νὰ σκέπτεται.

Τὸ βέβαιον ἦτο ὅτι σφοδρὰ μάχη ἐγίνετο ἐντός του, καὶ ἐφαίνετο ἀπὸ τὸ συνηφωμένον μέτωπόν του, ἀπὸ τὸ ὀργίλον βλέμμα του καὶ ἀπὸ τὴν ἐξαψιν μὲ τὴν ὁποίαν ἐκίνε τὸ ξιφὸς του. Ἐν τούτοις μετὰ

Οἱ εἰς ἀπο τοὺς βωβοὺς μαυροῦς

Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ

στιγμιαίαν σιωπήν τὸ μέτωπόν του ἤθρισκε. Ἦπλωσε τὴν χεῖρά του εἰς τὸν ὑπογύριον, καὶ ἀνασηκώσας αὐτόν: — Τὸ ἱατρικόν, εἶπε, ἦτο ἡρώϊκόν. Ἐπέτυχεν τόσον τὸ καλλίτερον. Τὸν ἔνοχον δὲν θέλω νὰ τον μῶλο ποῖος εἶνε, διότι δὲν ἤξεύρω οὔτ' ἐγὼ ἂν πρέπη

νὰ τον ἀνταμείψω διὰ τὴν μεγάλην ἐκδούλευσιν τὴν ὁποῖαν ἔκαμεν εἰς τὸ Κράτος, ἢ νὰ τον τιμωρήσω διὰ τὴν προσβολὴν τὴν ὁποῖαν ἔκαμεν εἰς τὴν δυναστείαν τῶν Κακκοῶν. (Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.) ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΜΙΚΡΟΥ ΠΤΗΝΟΥ

Ἐγινώρισκα ποτε ἓνα πουλάκι τόσον χαριτωμένον, τόσον καλόν, ὥστε πρέπει νὰ σας διηγηθῶ τὴν ἱστορίαν του. Ἀκούσατε.

Ἡ ζωὴ αὐτοῦ τοῦ πτηνοῦ ὁμοιάζει ἐν πρώτοις πρὸς τὴν ζωὴν ὅλων τῶν πτηνῶν τὰ ὁποῖα ἐγενήθησαν μέσα εἰς τὸ κλωδίον· οἱ γονεῖς τοῦ το ἀνέθρεψαν μὲ θωπείας καὶ περιποιήσεις πολλὰς διότι το ἡγάπων καὶ οἱ δύο πολὺ τὸ πτηνὸν ἔμαθε νὰ στέκη ὀρθὸν εἰς τὸ ἄκρον τῆς λιγαριένιας φωλεᾶς του καὶ νὰ πηδᾷ ἐπάνω εἰς τὰ ραβδία τοῦ κλωδίου. Τὸ μικρὸν πτηνὸν ἦτο κατευχαριστημένον ἀπὸ τὴν ζωὴν τὴν ὁποίαν ἐπέρα καὶ ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἕως τὸ ἐσπέραις ἔλεγε: κιοῦ! κιοῦ! μὲ τὸ ὁποῖον ἤθελε νὰ εἰπῇ εἰς τὴν γλωσσάν του, τί ὥραία πού εἶνε ἡ φωλεά μου! τί καλὴ πού εἶνε ἡ μητέρα μου! εἰμὶ εὐτυχές! πολὺ εὐτυχές!

Ἀλλοίμονον! ἡ εὐτυχία αὐτὴ δὲν διήρκεσε πολὺ! Μίαν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ πουλάκι ἐτέντωνε τὸ ράμφος του διὰ νὰ λάβῃ τὴν βουκιάν, ὁ πατέρας του Καναρίνης τῷ εἶπε:

— Παιδί μου, ἀπὸ σήμερον δὲν θὰ σου δίδω πλέον νὰ τρώγῃς· πρέπει νὰ μάθῃς νὰ σιμπᾷς μόνος σου τοὺς σπόρους.

Τοῦτο δὲν ἦτο πλὴν δυσάρεστον, διότι τὸ πουλάκι εἶχεν ἤδη τὸ ράμφος ἀρκετὰ στερεὸν καὶ μόνον τὰς πρώτας ἡμέρας τῷ ἐφάνησαν σκληροὶ οἱ κόκκοι· ἀλλὰ μόλις ἔμαθε νὰ τρώγῃ μόνον του καὶ ἡ μήτηρ τοῦ τῷ εἶπε τὰ ἐξῆς σοδρὰ πράγματα:

— Ἀγαπητόν μου παιδί, θὰ γίνῃ ἀνάγκη ν' ἀποχωρισθῶμεν εἰς ὀλίγον καιρὸν, θὰ κάμω ἄλλα παιδάκια διὰ τὰ ὁποῖα θ' ἀναγκασθῶ νὰ ἐξοδεύω ὅλον τὸν καιρὸν μου, διὰ νὰ τα περιποιῶμαι, καὶ θὰ μου χρειασθῇ ὀλόκληρος ἡ φωλεά. Ἀπὸ σήμερον μου εἶνε ἀδύνατον νὰ σου κρατήσω θέσιν.

Καὶ ἡσυχά, μὲ λύπην, τὸ ἐξέβλεπεν ἀπὸ τὴν μικρὴν φωλεάν, εἰς τὴν ὁποίαν ἕως τότε εἶχε κάμει τόσον ὥραϊα ὄνειρα κάτω ἀπὸ τὴν πτέρυγαν τῆς μητρὸς του.

— Εἶσαι μεγάλο τώρα, ἐξηκολούθησε, καὶ θὰ ἴδῃς μετ' ὀλίγον ὅτι δὲν ἔχεις πλέον τὴν ἀνάγκην μου.

Τὸ μικρὸν πτηνὸν εἶδε τότε ὅτι ἦτο πολὺ δυστυχές. Εἶχε τελειώσει λοιπὸν ἡ γλυκεῖα ἐκείνη ζωὴ ἡ γεμάτη ἀπὸ ἀγάπην καὶ ἀπὸ τρυφεράς θωπείας.

Ναί, ἦτο ἀληθές, εἶχε γίνῃ βάρος καὶ ἐνόηλησις εἰς τοὺς γονεῖς του, οἱ ὁποῖοι εἶχον φανῇ τέσον καλοὶ πρὸς αὐτό· ὦ! δὲν ἤθελε νὰ τους βαρύνῃ διόλου, ἀλλὰ πῶς νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ κλωδίον; οὔτε μὲ τὸ ράμφος του οὔτε μὲ τοὺς πόδας του ἠδύνατο ν' ἀνοίξῃ τὴν θύραν του. Τὸ μόνον τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ κάμῃ ἦτο νὰ βλέπῃ τὴν κυρίαν του μὲ παρακλητικὸν ὕφος ὁσάκις ἤρχετο ν' ἀνανεώσῃ τὸ νερόν ἢ τὴν τροφήν καὶ νὰ φωνάζῃ μὲ λυπητεράν φωνήν:

— Κιοῦ! κιοῦ!

Ἄλλ' ἡ δυστυχὴς κυρία του εἴχευε μόνον ἐλληνικά· δὲν εἴχευεν οὔτε λέξιν ἀπὸ τὴν γλωσσάν τῶν καναρινίων, καὶ ἄφινε τὸ πτηνὸν μέσα εἰς τὸ κλωδίον, μὲ τοὺς γονεῖς του.

Ἐπὶ τέλους ἡ κυρία Καναρίνη, τὴν ὁποίαν ἐβίαζεν ὁ καιρὸς, χάλασε τὴν ὑπομονὴν τῆς καὶ βλέπousa ὅτι δὲν ἐμάντευε ὅτι ἤθελε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ κλωδίον ὁ υἱὸς τῆς, ἀπεφάσισε νὰ ἐκβάλλῃ μερικὰ πτερὰ ἀπὸ τὸν δυστυχῇ καὶ νὰ τα ὑπάγῃ εἰς τὴν φωλεάν τῆς. Τότε ἡ κυρία τῆς ἐνόησε τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ καὶ ἔβαλε τὸ μικρὸν πτηνὸν εἰς ἄλλο κλωδίον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον, εὐτυχῶς, ἠδύνατο νὰ βλέπῃ τοὺς γονεῖς του.

Ἐν τούτοις αἱ πρώται ἡμέραι τῷ ἐφάνησαν πολὺ σκληραί. Τὸ νέον ἐκείνο κλωδίον ἦτο πολὺ μεγαλύτερον δι' ἓν μόνον πτηνόν, καὶ τὸ δυστυχές πολλὰς φορὰς ἠσθάνθη ὅτι ἐκρύωνε. Ἀλλὰ ἡ μοναξιά δὲν διήρκεσε πολὺν καιρὸν. Ἐπειτα ἀπὸ τρεῖς ἐβδομάδας ἡ κυρία του ἤνοιξεν ἓν πρῶτ' τὸ κλωδίον καὶ ἔβγαλε μέσα τρία μικρὰ πουλάκια κατατρομαγμένα, καὶ χωρὶς ὅλα τὰ πτερὰ ἀκόμῃ ἦσαν τὰ μικρὰ ἀδελφία του, τὰ ὁποῖα εἶχον ἔβγαι ἀπὸ τὰ νέα ὡς τῆς μητρὸς του. Καὶ αὐτὰ τα ἐδίωξαν ἀπὸ τὴν φωλεάν γρηγορώτερον μάλιστα ἀπὸ τὸν πρωτότοκον, διότι ἡ μητέρα του εἶχεν ἤδη γεννήσῃ ἄλλα ὡς καὶ ἡτοιμάζετο νὰ γεννήσῃ ἄλλα καναρίνια, ὥστε δὲν ἔμεινε θέσις δι' αὐτὰ εἰς τὸ κλωδίον.

Ὁ μεγαλειέτερος ἀδελφὸς ἐνοσηρὴν ποίαν λύπην εἶχεν αἰσθανθῇ ὅτε τον εἶχον ἐξορίσει ἀπὸ τὸ μητρικὸν κλωδίον, καὶ συνεπάθησε πολὺ τὰ μικρὰ ἀδελφία του. Τὰ κακόμοιρα! Εἶχον μόνον τὰ ἡμίση πτερὰ των, ἀλλὰ καὶ τὰ ράμφη των ἦσαν πολὺ μαλκὰ ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ σπᾶσουν τοὺς ξηροὺς κόκ-

κους τοῦ κεχρίου. Τὸ καλὸν πτηνὸν οὐδὲ στιγμὴν ἐδίστασεν· ἀνέλαβε μὲ γενναίαν ἀπόρασιν τὸ ἔργον καὶ ἐτάγισε μὲ βουκιάν τ' ἀδελφάνια του ὥσιν νὰ ἦτο γέρον πατέρας τῆς οἰκογενείας καὶ εἶχε πεῖραν ἀπ' αὐτὰ τὰ πράγματα. Οὔτε στιγμὴν πλέον δὲν ἐφρόντιζε διὰ τὸν ἑαυτόν του, διότι τὰ πουλάκια ἐπέινων διαρκῶς καὶ ποτὲ δὲν ἐχόρτανον, ὥστε ἔπρεπε νὰ τρέχῃ εἰς τὸ κουτί τοῦ κεχρίου νὰ τοὺς φέρῃ τροφήν· μόλις εὗρισκε καιρὸν νὰ τρώγῃ βιαστικά, ὀλίγον. Ἡ ἐργασία αὐτὴ διήρκεσεν ἕως εἰς τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ μικρότερον ἀπὸ τὰ τρία ἀδελφία του ἔμαθε τέλος καὶ αὐτὸ νὰ τρώγῃ μόνον του καὶ νὰ φροντίζῃ διὰ τὸν ἑαυτόν του· ὁ ζῆλος, ἡ ἀρσώσις, καὶ ἡ ὑπομονὴ τοῦ μεγάλου ἀδελφοῦ οὔτε ἐπὶ στιγμὴν δὲν εἶχον ὀλιγοτεύσει.

Τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐγινώρισκα τὸ μικρὸν

αὐτὸ πτηνόν, καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν μοῦ διηγήθησαν τὴν ἀληθεστάτην αὐτὴν ἱστορίαν, ὁ μεγαλειέτερος ἀδελφὸς εἶχεν ἀπαλλαχθῇ ἀπὸ τὰς οἰκογενειακὰς φροντίδας, μὲ ὅλας τὰς ἐργασίας τὰς ὁποῖας ἔκαμνε, εἶχε φροντίσει νὰ μάθῃ νὰ τραχωδῇ, καὶ ἐκελεύει λοιπὸν μὲ ὅλην τὴν τὴν καρδίαν, πρὸς ἄφελος τῶν μικρῶν τοῦ ἀδελφῶν, τῶν ὁποίων κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἶχε γίνῃ διδάσκαλος τῆς μουσικῆς.

Ἦτο κατευχαριστημένον ἀπὸ τὴν τύχην του· ἀλλὰ τοῦτο δὲν με ἐξέπληξε διόλου· ὁποῖος ἐκτελεῖ τὸ καθήκον του καὶ κάμνει καλὸν εἰς τοὺς ἄλλους εἶνε πάντοτε εὐχαριστημένος. Εἶθε οἱ μεγάλοι ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφαί, οἱ ὁποῖοι θ' ἀναγνώσουν τὴν ἱστορίαν ταύτην νὰ μιμηθῶν ὀλίγον τὸ καναρίνι, καὶ κατ' ὅσον ἀρχίσῃ νὰ κελαδῇ εἰς τὴν καρδίαν των τὸ ὁποῖον θ' ἀξίζῃ ὅλα τὰ τραγούδια τοῦ μικροῦ φίλου μας.

ΕΝ ΜΑΘΗΜΑ

Τὰ παιδία εἶχον ὑπάγει μὲ τὸν πατέρα των εἰς τὸν κήπον διὰ νὰ ἴδουν πῶς ἔκοπτε μέτα εἰς τὰς κυψέλας τὰς ὥραϊας μελόπητας.

— Ἀ! εἶπεν ὁ Γιαννάκης, τί χαρά, μὲ τί ὄρεξιν θὰ φάγω!

— Ναί, εἶπεν ὁ πατὴρ του, θὰ σου δώσω, ἀλλὰ πρέπει πρωτίτερον νὰ μου γράψῃς εἰς τὴν πλάκα σου τί εἶδες ἐδῶ.

Ὁ Γιάννης τρέχει τότε εἰς τὸ δωμάτιόν του διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν παραγγελίαν τοῦ πατρὸς του, σκοπεύων νὰ φάγῃ μετὰ ταῦτα ἀπὸ τὸ γλυκύτατον μέλι. Ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἠμύρετο νὰ εὕρῃ τὴν πλάκα του. Κάμνει ὅλα ἄνω κάτω δὲν ἀφίνει γωνίαν τοῦ ἐρμαρίου του καὶ τοῦ συρταρίου του ποῦ νὰ μὴ σκαλίσῃ. Τέλος τὴν εὕρισκει· ἀλλὰ λείπει τὸ κονδύλιον· ἀρχίζει πάλιν τὰς ἐρεῦνας· πούθεν τὸ κονδύλιον. Τέλος ἀπελπισθεὶς νὰ το εὕρῃ λέγει εἰς τὸν πατέρα του:

— Πατέρα, ἂς μὴ γράψω τώρα, καὶ δώσε μου τὸ μέλι μου· αὐριο γράφω ὅτι μου εἶπες.

Ἄλλ' ὁ πατὴρ τοῦ τῷ ἀπήντησε σοδρῶς:

— Ὅστις δὲν θέλει νὰ ἔχῃ τάξιν, πρέπει νὰ ὑποφέρῃ τὰς συνεπειὰς τῆς ἀκαταστασίας του. Ἄν εἶχες τὰ βιβλία σου, τὴν πλάκα σου, τὰ τετράδιά σου, μ' ἓνα λόγον, ὅλα σου τὰ πράγματα εἰς τάξιν, ἂν ἦσο συνεθισμένος, ὁσάκις τα ἐμετεχειρίζετο νὰ τα ξαναβάζῃς εἰς τὴν θέσιν των, δὲν θὰ εἶχες ἀνάγκην τώρα νὰ τα ζητῇς παντοῦ. Τὸν καιρὸν τὸν ὁποῖον ἐξώδευες νὰ τα ζητῇς, θὰ ἔγραφε, ὅτι σου εἶπα. Λοιπὸν δὲν ἔχεις μέλι. Ἀλλως τε, παιδί μου, ἂν αἱ μέλισσαι ἦσαν ὀκνηραὶ ὅπως σύ, δὲν θὰ ὑπῆρχε μέλι. Δὲν θὰ εὗρισκον καιρὸν νὰ ὑπάγουν εἰς τὰ βουνὰ ἢ τοὺς ἀγρούς νὰ συλλέξουν τὸν χυμὸν τῶν ἀνθέων.

Ὁ πατὴρ ἀφ' οὗ ἐτελείωσε τὸ ἔργον του, παρε-

τήρησε εἰς τὴν κυψέλην καὶ εἶδεν ὅτι τὰ πτερωτὰ ἔντομα εἰργάζοντο ἐπιμόνως.

— Βλέπεις; τῷ εἶπε αὐτὰ τὰ ἔξυπνα μικρὰ ζῷα ἡμποροῦν νὰ σε διδάξουν ὅτι σου λείπει, τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν τάξιν. Αἱ μικραὶ τεχνίτριαι δὲν ρίπτουν τὰ πράγματα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ κατὰ τύχην, μετὰ τὴν ἐργασίαν — ἀρ' οὐ ὅλα τακτοποιηθοῦν — δὲν ἡσυχάζουν. Ἐδῶ μερικὰ φροντίζουν ν' ἀπομικρύνουν ξένους τινὰς ἀδιακρίτους, ἐκεῖ ἄλλαι σύρουν ἔξω μερικὰ σώματα μελισσῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπέθανον ὡς φαίνεται ἐν ᾧ ἔκοπτον τὴν μελόπηταν.

— Ὡ ὦ! εἶπεν ἡ Φρώτω, ἡ ἀδελφὴ τοῦ Γιάννη, νὰ μίξ πού θέλει νὰ κονδάλισῃ ἓνα πεθαμένο σῶμα· ἀλλ' εἶνε πολὺ βαρὺ καὶ ἐζήτησε βοήθειαν· τώρα εἶνε δύο καὶ τὸ ἔργον των εἶνε εὐκόλον.

— Μόλις, ἐξηκολούθησεν ὁ πατὴρ, μία μελόπητα φαίνεται ὅτι θ' ἀποσπασθῇ, μερικὰ ἐργάτιδες πηγαίνουν καὶ τὴν συγκολλοῦν μὲ κηρίον· ἅμα χαλάει τίποτε, ἄμεσως το ἐπιδιορθώνουν· τέλος ὅλα αἱ ἐργασίαι ἐκτελοῦνται μὲ τάξιν καὶ ἀκριβεῖαν ἀξιοθαύμαστον. Τί λέγεις, παιδί μου;

— Ἐχεις δίκαιον, πατέρα, εἶπεν ὁ Γιάννης, βλέπω πραγματικῶς τί τάξιν ἔχουν αἱ μέλισσαι, ἀλλὰ θὰ ἴδῃς ὅτι θὰ τὰς μιμηθῶ. Ποτὲ πλέον εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θὰ εὕρῃς ἀφορμὴν νὰ παραπονεθῇς ἐναντίον μου καὶ νὰ με κατηγορήσῃς.

Ἀπὸ τὴν ἰδίαν στιγμὴν ἐτακτοποίησε τὰ πράγματά του. Ἀπὸ τότε διατηρεῖ τάξιν εἰς τὰ βιβλία του, τὰ τετράδιά του, τὰ κονδύλιά του, τὸ ἀθάκιόν του. Ἄν μείνῃ τόσον τακτικὸς καὶ ἀκριβής — καὶ θὰ μείνῃ — μίαν ἡμέραν θὰ γίνῃ πολὺ ὠφέλιμος εἰς τὴν κοινωνίαν.

Καὶ τὴν εὐτυχίαν ταύτην θὰ τὴν ὀφείλῃ εἰς τὰς μελίσσας.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΥΡΙΟΥΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΗΜΩΝ

Ποιοῦμεν γνωστὸν ὅτι τὴν Διαχείρισιν καὶ τὴν Διεκπεραίωσιν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ καὶ τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ» ὡς καὶ τὴν ἀποκλειστικὴν κατανάλωσιν τῶν ἐκδομένων τόμων αὐτῶν ἀνεθέσαμεν εἰς τὸ ἐνταῦθα ἀρχαῖον καὶ πασίγνωστον ἐν Ἑλλάδι, Εὐρώπῃ καὶ Ἀνατολῇ Βιβλιοπωλεῖον Καρόλου Βίλμπεργ.

Διὰ τῆς πράξεως ταύτης οὔτε τῆς ἰδιοκτησίας τῶν περιοδικῶν μας ἀπαλλοτριούμεθα, οὔτε τῆς Διευθύνσεως αὐτῶν παραιτούμεθα, οὔτε τὸ πρόγραμμα αὐτῶν ἐν γένει τροποιοῖται. Μόνον παρέχεται ἡμῖν ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος πρὸς βελτίωσιν καὶ τελειοποίησιν αὐτῶν καθ' ὅλα καὶ πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως καὶ ἀκριβείας περὶ τὴν ἐκδοσιν, ἥτις ὀριστικῶς πλέον κανονίζεται ἀπὸ τοῦδε καὶ αἴρεται οὕτω πᾶσα τυχὼν ἀφορμὴ παραπόνων ἐκ μέρους τῶν συνδρομητῶν μας διὰ τὴν βραδύτητα τῆς ἐκδόσεως.

Ἐπομένως εἰς τὸ ἐξῆς πᾶσα ἐπιστολὴ ἀφορῶσα εἰς τὴν Σύνταξιν τῶν περιοδικῶν μας δεόν νὰ ἀπευθύνεται ὡς καὶ πρὶν πρὸς τὸν Διευθυντὴν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ κ. Ν. Π. Παπαδόπουλον Ὑδραῖον.

Πᾶσα δὲ αἴτησις περὶ ἐγγραφῆς συνδρομητῶν ἢ ἀποστολῆς τόμων τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ καὶ τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ δεόν νὰ ἀπευθύνεται μετὰ τοῦ ἀντιτίμου αὐτῶν πρὸς τὸ εἰρημένον Βιβλιοπωλεῖον Καρόλου Βίλμπεργ.

ΟΙ ΘΕΛΟΝΤΕΣ ΝΑ ΑΝΑΝΕΩΣΩΣΙ ΤΗΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΝ ΤΩΝ

διὰ τὸ ἔτος 1886 καὶ νὰ μὴ ἀπέλθῃ διακοπὴ τῆς πρὸς αὐτοὺς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου παρακαλοῦνται νὰ πέμψωσι τὸ ἀντίτιμόν τῆς συνδρομῆς εἰς γραμματόσημα ἢ χαρτονομίσματα διὰ συστημένης ἐπιστολῆς τῶν ὑπὸ τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν:

Πρὸς τὸ Βιβλιοπωλεῖον **ΚΑΡΟΛΟΥ ΒΙΛΜΠΕΡΓ**, ὁδὸς Ἑρμοῦ **Εἰς ΑΘΗΝΑΣ**.

Τὰ δύο τελευταῖα φυλλάδια τοῦ λήγοντος ἐξοδόμου ἔτους τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ἦτοι τῆς 15^{ης} καὶ 31^{ης} Δεκεμβρίου ἐκδοθήσονται ὁμοῦ καὶ ταῦτα τὴν 31^{ην} Δεκεμβρίου ἑ. ἑ. Ἀπὸ τοῦ νέου ἔτους ἡ ἐκδοσις θὰ γίνεταί ἀκριβῶς τὴν 15^{ην} καὶ 30^{ην} ἐκάστου μηνός.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Εἰς τὸ σχολεῖον ὁ διδάσκαλος ἀποτείνει πρὸς τὸν μικρὸν Λεάνδρον μίαν ἐρώτησιν ἐκ τοῦ μαθήματος τῆς ἱστορίας.

Ὁ μικρὸς Λεάνδρος μένει ἄφωνος.

— Μήπως σε στενοχωρεῖ ἡ ἐρώτησίς μου; λέγει ὁ διδάσκαλος.

Καὶ ὁ μικρὸς Λεάνδρος:

— Ἄ! ὄχι, κύριε διδάσκαλε, δέν με στενοχωρεῖ ἡ ἐρώτησις, ἀλλ' ἡ ἀπάντησις.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Σπινθόρος.

Δύο ψευδολόγοι συνδιαλέγονται: ὁ εἰς καυχᾶται ὅτι εἶνε φιλόβιβλος καὶ ὁ ἄλλος ὅτι εἶνε κτηματίας.

— Ἐγὼ μὲ τὰ βιβλία μου εἰμπορῶ νὰ γεμίσω ἓνα σπῖτι ὀλόκληρον, ἔλεγεν ὁ πρῶτος.

— Καὶ ἐγὼ μὲ τὸν κατάλογον τῶν σπιτιῶν μου εἰμπορῶ νὰ γεμίσω ἓν ὀλόκληρον βιβλίον, ἔλεγεν ὁ δεύτερος.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Γραίας Δρυός.

Οἱ ἀδελφοὶ Ἐλαφρόπουλοι ἐπῆγαν εἰς τὸ νεκροταφεῖον. Σταματοῦν πρὸ τίνος τάφου εἰς τὸν σταυρὸν τοῦ ὁποῖου εἶνε κολλημένη ἡ φωτογραφία τοῦ ἀποθαμμένου.

Ὁ εἰς Ἐλαφρόπουλος ἅμα ἐδιάβασε τὸ ἐπιτύμβιον, τὸ ὁποῖον ἔλεγεν ὅτι τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν τὸν ἔκοψεν ὁ σιδηρόδρομος ὅταν ἐξετροχιάσθη εἰς τὸ Κιάτον, ἐρωτᾷ τὸν ἀδελφόν του:

— Μὰ πῶς τὸν ἔκοψε ὁ σιδηρόδρομος, Μανώλη, ἀφοῦ αὐτὸς εἶνε ὀλόκληρος ἐδῶ εἰς τὴν φωτογραφίαν;

Καὶ ὁ Μανώλης ἀφοῦ ἐσκέφθη πολλὴν ὥραν:

— Μὰ, φαίνεται, θὰ ἐφωτογραφήθῃ πρὶν τὸν κόψῃ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Συμπαθητικοῦ.

Ο ΜΑΡΙΟΣ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΣ Εἰς ΤΟΝ ΠΑΤΡΙΚΟΝ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΙΚΡΟΙ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 145.]

Πῶς νὰ τὴν θεραπεύσῃ τὴν μητέρα του! Τοῦτο ἐσκέπτετο ὁ Μάριος ἀπὸ χθές· καὶ εἶχεν εὑρὴ τὸ φάρμακον ὁ εἰλόστοργος υἱός.

Παρετήρησε πάλιν τὸ ὥρολόγιον τοῦ κωδωνοστασίου, καὶ οἱ δείκται ἐδείκνυνον ἀκριβῶς τὴν 4^{ην} ὥραν.

— Καίρὸς! εἶπε πρὸς τοὺς φίλους του μὲ ἄλλοκοτον φωνήν. Ἐμπρός!

Καὶ οἱ τέσσαρες φίλοι· ἐξεκίνησαν.

ΕΤΟΣ Ζ'—23^{ον} ΤΕΥΧΟΣ.

Καθ' ὁδὸν ὁ Μοντανῆς ἠρώτησε τὸν Μάριον:

— Δὲν θὰ μὲς εἴπῃς τώρα, Μάριε, διατί ἐπερίμενες ὡς αὕτην τὴν ὥραν;

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη ὁ Μάριος, ἐπερίμενα νὰ σημάνουν αἱ τέσσαρες.

— Καὶ διατί τάχα; ἠρώτησεν ὁ Δουμποδάνος, ὁ ὁποῖος δὲν ἠδύνατο νὰ μαντεύσῃ τὴν αἰτίαν.

— Διότι αὕτην τὴν ὥραν πάντοτε ἐσχολοῦσα, εἰς

ΤΟΜΟΣ Η'—11

τὰς τέσσαρας, καὶ ἡ μητέρα μου μ' ἐπερίμενε εἰς τὸν κήπον μας κοντὰ εἰς τὴν πορτοῦλα.

— Καὶ τώρα ἀκόμη το κάμνει τακτικά, εἶπεν ἡ μικρὰ Λουκία.

Διὰ νὰ φθάσω εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Μαρίου, τὴν ὁποίαν αὐτός, ὡς ἐθυμείσθε, εἶχε παραστήσῃ ὅτι ἦτο πύργος μεγαλοπρεπής, ἔπρεπε νὰ καταβοῦν μικρὰν ὁδὸν κατωφερῇ. Εἰς τὸ ἄκρον ἦτο ἡ ὁδὸς τοῦ σχολείου, ἡ ὁποία διήρχετο ὑπὸ τὴν κήπου.

Οἱ φίλοι τοῦ Μαρίου βλέποντες τὴν συγκίνησιν τοῦ φίλου των, συνεκινήθησαν καὶ αὐτοί, καθὼς καὶ ἡ μικρὰ Λουκία. Τόσον εἶχον συγκινηθῇ, ὥστε χωρὶς νὰ θέλουν ἐβάδιζον ἀκροποδητί, δηλαδή σιγὰ σιγὰ μὲ τὰς ἄκρας τῶν ποδῶν των.

Τώρα πλέον ἐμάντευσαν τὸ σχέδιον τοῦ Μαρίου, τὸ ὁποῖον καὶ σῆς βέβαια θὰ το ἐμάντεύσατε, μικραὶ μου καὶ μεγάλαι ἀναγνώστριαί, καὶ μικροὶ μου καὶ μεγάλοι ἀναγνώσται.

Αἶφνης, ἐν ᾧ ἐβάδιζον τὰ τέσσαρα παιδιά, ἐστάθη ὁ Μάριος καὶ εἶπε:

— Σταθῆτε σῆς ἐδῶ, ἀγαπητοί μου, διότι πρέπει νὰ ὑπάγω μόνος μου. Καὶ ἡ φωνὴ του ἔτρεμεν ἀπὸ τὴν πολλὴν συγκίνησιν.

Οἱ φίλοι του καὶ ἡ Λουκία ἐστάθησαν.

Τότε ὁ Μάριος Καπάνης ἐπροχώρησε μόνος του μὲ τὸ συννησιμένον βῆμά του, καὶ ἐβάδιζεν εἰς τὴν στενὴν ὁδόν, ἡ ὁποία ἦτο ἔρημος, καὶ ἐφιθύριζε τὸ ἄσμα τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἀκούσῃ ἀπὸ τὸ στόμα τῆς Λουκίας.

ΚΣΤ'

ΜΗΤΡΙΚΗ ΛΑΧΤΑΡΑ

Ἡ κυρία Καπάνη, ἡ ἀξιόλογος μήτηρ τοῦ Μαρίου, εἶχε καταβῇ εἰς τὸν κήπον καὶ ἐκάθητο ὡς νὰ ἐπερίμενε καὶ τι καλόν. Καὶ αὕτη δὲν εἴξευρε τί τὴν παρεκίνηει νὰ καταβαῖν τακτικά τὴν ὥραν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Μάριος τῆς ἐπανήρχετο ἄλλοτε ἐκ τοῦ σχολείου. Ἐστῆριζε τὴν χεῖρά της ἐπὶ μικροῦ τραπέζιου, καὶ ἐκάθητο συλλογισμένη.

Τὸ ὥρολόγιον τῆς Μητροπόλεως ἐσήμαινε τὰς τέσσαρας.

Ἡ φιλόστοργος μήτηρ ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν της καὶ ἐφιθύριεν:

— "Αχ! αὕτην τὴν ὥραν ἄλλοτε ἤρχετο ἀπὸ τὸ σχολεῖον ὁ Μάριος μου. Ποῦ νὰ εἶνε τώρα τὸ καλὸ μου τὸ παιδί!

Καὶ ἐστέναζε καὶ ἐδάκρυσε.

Αἶφνης ἀκούεται βῆμα βιαστικὸν ἔξω εἰς τὴν μικρὰν ὁδόν.

Ἡ μήτηρ τοῦ Μαρίου ἀνεσκίρτησε, διότι εἴξευρε πολὺ καλὰ ὅτι αὕτην τὴν ὥραν ψυχὴ δὲν διέδαινέ ποτε ἀπ' ἐκεῖ.

— Ποῖος νὰ εἶνε; εἶπε καθ' ἑαυτήν.

Ἄλλ' ἰδοὺ φωνὴ ἡχηρὰ ἔρχεται εἰς τὴν ἀκοήν της.

Ἡ δυστυχὴς μήτηρ τα ἔχασε, καὶ τρέμουσα ἀνεφώνησεν:

— Αὕτη ἡ φωνή! Μοῦ φαίνεται σὰν τὴν φωνὴν... Μὰ δὲν εἶνε δυνατόν... καὶ ὅμως... Αὕτη ἡ φωνή! "Ονειρον ὅλ' εἶνε! Ἄλλὰ πάλιν... πῶς; πῶς νὰ εὐρεθῇ ἐδῶ ὁ υἱός μου!

Καὶ ἔκαμε νὰ σηκωθῇ, ἀλλὰ πάλιν ἐκάθισε καὶ ἐσφάλησε τοὺς ὀφθαλμούς της διὰ νὰ συλλογισθῇ καλλίτερα ποῦ εὐρίσκεται, ἐὰν εἶνε ἔξυπνος ἢ κοιμᾶται, ἐὰν εἶνε μὲ τὸν νοῦν της ἢ μήπως παρεφρόνησε.

Τότε ἐφάνη εἰς αὐτὴν ὅτι ἤκουσε κρότον εἰς τὴν μικρὰν θύραν, ἡ ὁποία ἦτο ὀπισθεν τῆς, καὶ ὅτι κάποιος ἤνοιξε τὴν πορτοῦλαν.

Καὶ ἐν ᾧ εἶχεν ἀκόμη κλειστοὺς τοὺς ὀφθαλμούς, αἶφνης ἠσθάνθη εἰς τὸν τράχηλόν της δύο μικροὺς βραχίονας, οἱ ὁποῖοι ἤθελον νὰ τὴν ἐναγκαλισθῶν, καὶ ταυτόχρονως ἠκούσθη φωνὴ γνωστοτάτη, φωνὴ γλυκεία, φωνὴ ἀγαπητή, φωνὴ τρέμουσα, καὶ εἶπε μὲ πολλὴν συγκίνησιν καὶ ἀγάπην:

— Καλημέρα, μητερίτσα μου!

Ἡ μήτηρ τοῦ Μαρίου ἐκτιρίνισε, καθὼς ἤκουσε τὴν γλυκυτάτην ἐκείνην φωνὴν καὶ ἠσθάνθη τὴν θωπείαν τοῦ παιδίου, τὸ ὁποῖον ἐκάθητο γονατιστὸν σχεδὸν ἐμπρὸς τῆς, διὰ νὰ πείσῃ εἰς τὸ πρόσωπόν του τὰ μητρικὰ βλέμματά της ὅταν ἀνοίξῃ τοὺς ὀφθαλμούς της.

Αἱ χεῖρές της ἔτρεμον, καὶ αὕτη ἔτρεμε καὶ ἐθώπευε τὸ πρόσωπόν του, ὡς νὰ ἤθελε νὰ βεβαιωθῇ καὶ νὰ τὸν ἀνακαλύψῃ ἂν εἶνε πράγματι ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἐπόθει.

Αἶφνης ἀνεφώνησε:

— Μάριε... παιδί μου... σὺ εἶσαι; Ἡ μὴ εἶνε ὄνειρον;... Μάριε μου... ὁμίλησε, ὁμίλησέ μου... δὲν ἀνοίγω τὰ μάτια μου πρὶν ἀκούσω τὴν φωνὴν σου... φοβοῦμαι, πολὺ φοβοῦμαι, Μάριε μου, μήπως γελασθῶ!

Καὶ ὁ Μάριος ἀπεκρίθη:

— Ἐγὼ εἶμαι!... ἐγὼ! ὁ μικρός σας Μάριος... Μὴ φοβηθῆτε, μητερίτσα μου, καὶ ἀνοίξετε τὰ μάτια σας! ἀνοίξετέ τα!

Ἐμειδίασεν ἡ κυρία Καπάνη καὶ χαρὰ ἄρρητος ἔλαμψεν εἰς τὸ πρόσωπόν της. Ἐπίστευε τώρα, δὲν ἐφοβεῖτο πλέον! Ἦτο βεβαία ἡ φιλόστοργος μήτηρ ὅτι δὲν ἔδλεπεν ὄνειρον!

Ἀνοίγει τοὺς ὀφθαλμούς της καὶ βλέπει τὸν ἡγαπημένον υἱόν της τὸν βλέπει, τὸν βλέπει καὶ δὲν τον χορταίνει!

Τίποτε δὲν τὸν ἠρώτησεν ἀλλὰ καὶ δὲν εἶχε χρεῖαν νὰ τον ἐρωτήσῃ. Διότι τί τὴν ἔμελε νὰ μάθῃ πῶς ἦλθεν ὁ Μάριος; Εἶχε τὸν υἱόν της τὸν ἀγαπητὸν

εἰς τὸ πλευρόν της; Τοῦτο καὶ μόνον τὴν ἔφθανε. Τί ἄλλο ἤθελε;

Ἄλλὰ ἂν δέν τὴν ἔμελε τὴν μητέρα, ἔμελεν ὅμως τοὺς ἄλλους οἰκείους.

Αἶφνης ὀπισθεν τοῦ Μαρρίου καὶ τῆς μητρός του ἠκούσθη φωνὴ ἀρρενωπὴ καὶ ζωηρά. Ἡ φωνὴ αὕτη ἐφάνετο καὶ θυραυσμὸν καὶ συγκίνησιν καὶ ἐπίπληξιν καὶ εἶπε:

— Πῶς εὐρέθη ἐδῶ ὁ υἱός μου Μάριος Καπάνης; Μὲ τίνος ἄδειαν ἦλθε καὶ μὲ τί ἔξοδα; Εἶμαι πολὺ περίεργος νὰ το μάθω!

— Ὁ Μάριος ὡς ἤκουσε τὰς πρώτας λέξεις τοῦ πατρός του ἐκινήθη νὰ ριφθῇ εἰς τὸν τράχηλόν του, ἀλλὰ οἱ ὕστεροι ὅμως λόγοι τὸν ἔκκαμαν νὰ παγώσῃ καὶ τὸν ἀνεχαίτισαν. Ὡστε μόλις ἐπρόφθασε νὰ ψιθυρίσῃ:

— Πατέρα, σταθῆτε σῆς παρακαλῶ, τώρα ἀμέσως θὰ σας εἶπω...

Ἄλλ' ἐπειδὴ ἔνεκα τῆς πολλῆς συγκινήσεως δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποτελειώσῃ τὴν φράσιν του, ὁ πατήρ του ἐπανελάβε μὲ περισσοτέραν αὐστηρότητα:

— Ὁ ἔκαμες κανὲν ἀνδραγάθημα, λογιώτατε!... Θὰ ἔφυγες βέβαια κυρὰ ἀπὸ τὸ Λύκειον!... "Αχ! δυστυχία μου! Αὐτὰ ἐπερίμενα ἀπὸ τὸν Μάριόν μου;...

— Μὰ, πατέρα μου, σῆς βεβαιῶ ὅτι ἀπατάσθε! ἀνεφώνησεν ὁ Μάριος, πεπεισμένος περὶ τῆς ἀθωότητός του.

— Μὲ βεβαιῶς!... ἔ; μὲ βεβαιῶς!... εἶπεν ὁ κύριος Καπάνης, μὲ φωνὴν ἡσυχωτέραν, διότι ἤρχιζε νὰ πείθεται ὅτι ὁ υἱός του ἴσως ἦτο ἀθῶος. Ἄλλὰ τίς μ' ἐγγυᾶται ὅτι δέν με ἀπατάς; τίς θὰ μὲ το ἀποδείξῃ;... ἔ;

— Ἡμεῖς, κύριε, εἶπεν ὁ Μοντανῆς προβάλλων εἰς τὸ μέσον καὶ ἔχων ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων τὸν Δουμποδάνον καὶ τὸν Σαϊζάνην. Ὅπισθεν δὲ αὐτῶν ἦτο χωμένη καὶ ἡ μικρὰ Λουκία, ἡ ὁποία εἶχεν ἀκολουθήσῃ τὸν ἀγαπητὸν ἐξάδελφόν της καὶ τοὺς τρεῖς φίλους του.

Ὁ κύριος Καπάνης ἐξεπλάγη διὰ τὴν αἰφνιδίαν ἐμφάνισιν τῶν τριῶν παιδιῶν ἐστράφη λοιπὸν πρὸς αὐτὰ καὶ εἶπε μὲ τρόπον ἀπότομον:

— Σεῖς; καὶ ποῖοι εἰσθε τοῦ λόγου σας, παρακαλῶ;...

Καὶ οἱ τρεῖς φίλοι ἀπεκαλύφθησαν μετὰ πολλοῦ σεβασμοῦ.

Ὁ Μοντανῆς προχωρεῖ πρὸς τὸν κύριον Καπάνην καὶ λέγει:

— Μᾶς συγχωρεῖτε πρῶτον, κύριε, διότι ἐστεκόμεθα ἔξω καὶ ἐκρυφακούαμεν. Σῆς βεβαιῶ ὅτι ποτὲ δὲν ἐφραναζόμεθα ὅτι θὰ ὑποπτεύετε τὸν Μάριον. Εἶνε λοιπὸν καθήκόν μας νὰ σας διαφω-

τίσωμεν ἡμεῖς τί τρέχει, καὶ νὰ διαλύσωμεν τὰς ὑποψίας σας

— Μὰ ποῖοι εἰσθε τοῦ λόγου σας; ἀνεφώνησεν ὁ κύριος Καπάνης ἀγανακτῶν. Ποῖοι εἰσθε; Δέν μου λέτε νὰ μάθω καὶ ἐγώ;

Οἱ μαθηταὶ βλέποντες τὴν ἀγανάκτησιν καὶ τὴν ὀργὴν τοῦ κυρίου Καπάνη ἠτοιμάσθησαν νὰ ἀναχωρήσωσιν. Ἄλλὰ ὁ Μάριος δὲν εἰμπόρεσε νὰ κρατηθῇ περιπλεόν, ὥρμησε λοιπὸν πρὸς τὸν πατέρα του, ἤρπασε τὴν χεῖρά του διὰ τῆς βίβης καὶ ἀνεφώνησε θαυμάζων:

— Πατέρα, αὐτὸς ὅπου σας ὁμιλεῖ εἶνε ὁ Γεώργιος Μοντανῆς!

— Ὁ Γεώργιος Μοντανῆς! ἐπανελάβον ταῦτο χρόνως ὁ κύριος Καπάνης καὶ ἡ κυρία Καπάνη μετὰ μεγάλης ἀπορίας καὶ συγκινήσεως. Ὁ Γεώργιος Μοντανῆς εἶπε!

— Μάλιστα, εἶπεν ὁ Μάριος σιγὰ πρὸς τὸν πατέρα του, μάλιστα αὐτὸς εἶνε, καὶ εἰξεύρετε τί του χρεωστῶ ἐγώ!... Ἐπειτα εἶπε δυνατὰ: «Οἱ δύο φίλοι του, οἱ ὁποῖοι τὸν συνοδεύουν, εἶνε καὶ ἰδιόκοι μου φίλοι, ἰδοὺ ὁ Παῦλος Σαϊζάνης, ἰδοὺ ὁ Λεωνίδας Δουμποδάνος. Πολλάκις σας ἔγραψα περὶ τῶν τριῶν τούτων φίλων μου.

Ὁ Μάριος ἔλεγεν ἀλήθειαν, καὶ ὁ κύριος Καπάνης καὶ ἡ κυρία Καπάνη ἐγνώριζον κάλλιστα τοὺς φίλους τοῦ υἱοῦ των, καὶ εἶχον γνῶσιν τῆς γενναίας πράξεως τοῦ Γεωργίου Μοντανῆ, ἄνευ τοῦ ὁποῖου δέν θὰ ἔδλεπον τὸν υἱόν των.

Ὁ κύριος Καπάνης ἐγύρισε καὶ εἶδε τὴν γυναῖκά του καὶ εὐθὺς ἐπροχώρησε πρὸς τὸν Μοντανῆν, ἔλαβε καὶ τὰς δύο χεῖράς του καὶ χωρὶς νὰ εἴπῃ λέξιν, τὰς ἔθλιψε τόσο δυνατὰ, ὥστε ὁ Μοντανῆς ἐνόησε τὴν σημασίαν.

Ἐπειτα ἔθλιψε τὰς χεῖρας καὶ τοῦ Σαϊζάνη καὶ τοῦ Δουμποδάνου καὶ ἐτοίμησεν ἐλαφρὰ τὴν ῥοδινὴν παρειὰν τῆς μικρᾶς Λουκίας, τὴν ὁποίαν διέκρινεν ὀπισθεν τῶν μαθητῶν, καὶ τῆς εἶπε: «Κατεργάρα».

Ἡ κυρία Καπάνη ἠσπάσθη καὶ τοὺς τρεῖς συμμαθητάς, ἀλλὰ τὸν Γεώργιον Μοντανῆν μὲ πολὺ περισσοτέραν ἀγάπην καὶ συγκίνησιν. Καὶ εἰξεύρομεν τὴν αἰτίαν.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Φυσικὰ οἱ τέσσαρες μικροὶ περιηγηταὶ ἐδιηγήθησαν τὴν ἐσπέραν, μετὰ τὸ ὀρεκτικώτατον δεῖπνον, τὸν σκοπὸν τοῦ ταξιδίου των καὶ τὰς διαφόρους περιπετείας των.

Ὁ κύριος Καπάνης καὶ ἡ κυρία Καπάνη δὲν ἠπόρησαν διὰ τὴν ἐλευθερίαν τὴν ὁποίαν εἶχον τὰ τέσσαρα παιδιά νὰ ταξιδεύωσι μόνα των. Δέν ἠπόρησαν, διότι ὁ Μοντανῆς εἶχεν εἴπῃ εἰς αὐτοὺς περὶ

τοῦ γέροντος Ματθαίου, ὅτι τοὺς παρηκολούθει κρυφά, κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ταξιδίου των καὶ εἶχε τὸν νοῦν του νὰ μὴ πάθῃσι τίποτε.

Ἡ ἐσπέρα ὅλη παρήλθεν ἐν χαρᾷ καὶ ἀγαλλιάσει, καὶ πάντες ἐκοιμήθησαν λαμπρότατα.

Τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν ἄλλη πάλιν χαρὰ ἀπροσδόκητος!

Πρῶτ' πρῶτ' νὰ σου καὶ ἔρχεται ὁ θεὸς τοῦ Μοντανῆ με τὸν γέροντα Ματθαῖον, οἱ γονεῖς τοῦ Σαϊζάνη καὶ οἱ γονεῖς τοῦ Δουμποδάνου. Φαντασθῆτε τὴν χαρὰν των!

Ἀλλὰ πῶς ἐξεφύτρωσαν διὰ μιᾶς καὶ τὰ ἐξ ἐκεῖνα ἀγαπητὰ πρόσωπα;

Ὁ κύριος Μοντανῆς, ὁ θεὸς τοῦ Γεωργίου, εἶχε παραγγεῖλῃ εἰς τὸν γέροντα Ματθαῖον νὰ προσκαλέσῃ τὸν κύριον Σαϊζάνη καὶ τὴν κυρίαν του, καὶ τὸν κύριον Δουμποδάνον μετὰ τῆς κυρίας του νὰ συναντηθοῦν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος ὅπου τοὺς ἐπερίμεναν ὁ κύριος Μοντανῆς, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἐξεκίνησαν καὶ οἱ ἐξ διὰ τὴν πατρίδα τοῦ Μαρίου νὰ ἀσπασθῶσι τὰ τέκνα των ἔξαφνα ἔξαφνα.

Ὁ κύριος Καπάνης καὶ ἡ κυρία Καπάνη ἐχάρησαν πολὺ διὰ τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην καὶ τοὺς παρεκάλεσαν νὰ μείνωσιν ὀλίγας ἡμέρας πρὸς κοινὴν χαρὰν καὶ τῶν γονέων καὶ τῶν τέκνων.

Παρὰ τοῦ γέροντος Ματθαίου ἔμαθον ὅτι ὁ κλέπτης — ὁ περίφημος κλέπτης τοῦ Μαρίου — ἦτο καλὰ φυλαγμένος εἰς τὴν σιλακίην, καὶ δὲν ἦτο φόβος νὰ φύγῃ, ὅπως τὴν ἄλλην φορὰν ὅτι οἱ ἐργάται ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι διώρθωνον τὴν ὁδόν, ἔφαγαν πρόστιμον καὶ τιμωρίαν ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου των ὅτι ἡ γραῖα μήτηρ τοῦ Μάρκου καὶ ἡ μικρούλα Κούλα ἦσαν ἐν ἀσφαλείᾳ ὅτι ὁ κύρ Λιγουλάκης εἶχε διορθωθῇ καὶ εἶχεν ἀφήσῃ, ὁριστικῶς πλέον τὸ κρασάκι.

Ὁ πατὴρ τοῦ Μαρίου ἐθαύμαζε βλέπων ὅτι συνέβησαν εἰς τὸν υἱόν του τόσα καὶ τόσα ποράδοξα πράγματα. Καὶ με πατρικὴν χαρὰν ἐτράβηξε τὸ αὐτὸ τοῦ Μαρίου καὶ ἐψιθύρισε:

— Ἀἴντε, μικρὲ παλληγκαρᾷ μου! Πῶς φαίνεσαι πῶς εἶσαι πατριώτης τοῦ Ἀρτανιάν!

Καθὼς ἤκουσαν τὸ ὄνομα τοῦτο ὁ Μοντανῆς, ὁ Σαϊζάνης καὶ ὁ Δουμποδάνος ἐκύτταξαν ἀλλήλους καὶ ἐμειδίασαν οἱ τρεῖς μικροὶ σωματοφύλακες, χωρὶς νὰ καταλάβουν οἱ γονεῖς τὴν αἰτίαν τοῦ μειδιάματος.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀνεχώρησαν οἱ φιλοξενούμενοι καὶ μετέβησαν ἕκαστος εἰς τὴν κατοικίαν του. Ἔμεινε δὲ μόνος ὁ Μάριος μετὰ τῶν γονέων του, καὶ διήλθεν ἐν χαρᾷ καὶ εὐθυμίᾳ τὸ διάστημα τῶν διακοπῶν. Δὲν παρήργχετο δὲ ἡμέρα χωρὶς νὰ ἐνθυμῶσιν τὸν ἀξιόλογον φίλον Μοντανῆν καὶ τὸν γενναῖον θεῖόν του, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἡ αἰτία τῆς σημερινῆς εὐτυχίας των.

Καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν διακοπῶν, ὅτε ἐπλησίαζε πάλιν ἡ ἐναρξὶς τῶν μαθημάτων τοῦ Λυκείου, ἐπανῆλθον πάντες οἱ μαθηταὶ εἰς τὸ Λύκειον, καὶ οἱ τέσσαρες φίλοι μας καὶ οἱ Βρασιλιανοὶ καὶ οἱ Βλάχοι. Κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν δὲ τὴν ὅποیان ἔδωκαν μεταξύ των τὴν ὥραν τῆς πυρκαϊᾶς, ἔπαυσαν αἱ φιλονικίαι των καὶ αἱ ἀντιζηλίαι των, καὶ ἦσαν πλέον φίλοι ἐπιστήθιοι.

Ἰδιαιτέραν ὅμως ἀγάπην καὶ φιλίαν εἶχον πρὸς ἀλλήλους οἱ τρεῖς μικροὶ Σωματοφύλακες Γεώργιος Μοντανῆς, Παῦλος Σαϊζάνης καὶ Λεωνίδας Δουμποδάνος, καὶ ὁ ἀγαπητὸς αὐτῶν φίλος Μάριος Καπάνης.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ
(Κατὰ τὸ Γαλλικὸν τοῦ ΑἰΜΙΛΙΟΥ ΔΕΒΩ)

Η ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΑ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Τὴν γνωρίζετε τὴν Φωφῶ, τὴν μικράν, τὴν καλὴν Φωφῶ;

Ἔχει πόσας κούκλας, θαρρεῖτε; Δύο, τρεῖς, πέντε; Πόσας ἔχει, ἂν το εὐρήτε;

Ἔχει δώδεκα, κυρίαι μου!

Δώδεκα κούκλας μόνη της; Μάλιστα. Πολὺ δίκαια εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ εἰπῇ διὰ τὴν Φωφῶ ὅτι ἔχει μεγάλην οἰκογένειαν.

Πρῶτα πρῶτα ἔχει τὴν Μελαχροινὴν, τὴν Ξανθὴν, καὶ τὴν Σγουρομαλλοῦσαν. Ἐννοεῖτε διατί ἔδωκεν αὐτὸ τὸ ὄνομα εἰς τὴν καθεμίαν.

Ἐπειτα ἔχει τὴν Πεντάμορφην καὶ τὴν Σερπετὴν καὶ πάλιν δὲν εἶνε δύσκολον νὰ ἐννοήσῃτε διατί τὰς ὠνόμασε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον.

Ἐπειτα ἔχει τὴν Τριανταφυλλίαν, ἡ ὅποια εἶνε ὡσὰν τριαντάφυλλον, τὴν Καμαροφρίδαν, τὴν Γελαστήν, ἡ ὅποια φαίνεται ἔτοιμη νὰ γελᾷ κάθε ὥραν. Τὴν Μικρούλαν, χαριτωμένην ὡσὰν τὸ ὄνομά της. Τὴν Συμπαθητικὴν ὄνομα καὶ πρᾶγμα. Τὴν Βασιλοπούλαν, ἡ ὅποια ἔχει βασιλικὰ προικιά, καὶ τὴν Βοσκοπούλαν, ἡ ὅποια εἶνε ἐνδεδυμένη ὡσὰν χωριατοπούλα.

Ἀπὸ ὅλας τὰς κούκλας της ἡ Φωφῶ δὲν ἀγαπᾷ περισσότερον οὔτε τὴν Βασιλοπούλαν, οὔτε τὴν Πεντάμορφην, οὔτε τὴν Σγουρομαλλοῦσαν, ἀλλὰ τὴν πτωχὴν τὴν Βοσκοπούλαν. Αὐτὴν ἀγαπᾷ περισσότερον ἀπ' ὅλας.

Καὶ ἤξευρε διατί;

Διότι ἡ Βοσκοπούλα μίαν φορὰν ἔπαθεν ἐν τρομερὸν δυστύχημα.

Ὁ σκύλος Μῶψ ἠθέλησε νὰ παῖξῃ μαζί της. Δὲν εἶνε κακὸς ὁ Μῶψ, ἀλλὰ κάποτε εἶνε κάπως χονδρὸς, βάναντος.

Ἐτράβηξε λοιπὸν τόσον δυνατὰ τὴν Βοσκοπούλαν ἀπὸ τὸ χέρι ὥστε τῆς το ἔβγαλε ἡ δυστυχημένη κούκλα οὔτε ἄχ! δὲν εἶπε. Θὰ ἐκάνατε καὶ σεῖς τὸ ἴδιον, μικραὶ μου κυρίαι, ἂν ἦσθε εἰς τὴν θέσιν τῆς Βοσκοπούλας;

Δὲν ἐφώναξε διόλου, δὲν ἐκλαυσε σταλιά καὶ ὅταν ἀκόμη ἡ μητέρα της Φωφῶς της ἔρραψε τὸν βραχίονα ἐκεῖ ὑψηλὰ ἔς τὸν ὦμον με μίαν χονδρὴν βελόνην καὶ με χονδρὴν κλωστήν.

Ἡ Φωφῶ δὲν ἐπίστευε νὰ εὕρῃ τόσον ὑπομονητικὴν τὴν Βοσκοπούλαν τῆς ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν ἡ γενναιότης της. Αὐτὴ εἶνε τόσον δειλὴ! Μόλις κεντηθῇ ὀλίγον εἰς τὸ δακτυλάκι της, τὸ μανθάνουν ὅλοι εἰς τὸ σπιτί, διότι βάζει τὰς φωνάς.

Ἀπὸ τότε ἀγαπᾷ ἀκόμη περισσότερον τὴν Βοσκοπούλαν, καὶ τὴν ἔχει μαζί της εἰς τὸ κρεβάτάκι της. Κάθε βράδυ ἡ Φωφῶ τὴν παίρνει ἀγκαλιὰ καὶ κοιμᾶται.

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΚΟΜΨΕΥΟΜΕΝΗ ΚΑΙ Ο ΚΥΡΙΟΣ ΑΚΑΤΑΣΤΑΤΟΣ

"Ισως ἐγνωρίσατε, μικροί μου φίλοι, τὴν Δεσποινίδα Κομψευομένην καὶ τὸν Κύριον Ἀκατάστατον ὅπως δὴ ποτε ἐὰν δὲν τοὺς ἐγνωρίσατε προσωπικῶς, θὰ ἤκούσατε νὰ γίνηται λόγος δι' αὐτούς.

Ἡ Δεσποινίς Κομψευομένη ὠνομάσθη κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐξ αἰτίας τῆς μεγάλης φροντίδος τὴν ὁποίαν ἐλάμβανε διὰ τὴν ἐνδυμασίαν τῆς· ἐξώδευεν ὥρας ὁλοκλήρους πρὸς στολισμὸν τῆς, καὶ ὅταν ἐπὶ γαίνεν εἰς τὰς ἐπισκέψεις ἢ τὰς συναναστροφὰς ὡμοιάζεν ἐντελῶς μὲ καινουργίῃ κούκλαν. Ὅλα ἦσαν ἐπιτετηδευμένα ἐπάνω τῆς. Ἐμελέτα ἀπὸ πρωτῆτερα τὰς χειρωνακίας τὰς ὁποίας ἐμελλε νὰ κάμῃ καὶ τὰς στάσεις τὰς ὁποίας ἐμελλε νὰ λάβῃ καὶ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἐμελλε νὰ εἴπῃ. Προέβλεπε τὰς ἐρωτήσεις τὰς ὁποίας ἦτο δυνατόν νὰ τῇ ἀποτείνον καὶ προητοίμαζε τὰς ἀπαντήσεις. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ συμπεριφορὰ τῆς κόρης ἐκείνης ἦτο κανονικὴ καὶ μονότονος καὶ ὁποῖός τινι εἶχεν ἰδεῖ μίαν φορὰν ἐγνώριζεν ἐκ προτέρων τί ἐμελλε νὰ εἴπῃ καὶ τί ἐμελλε νὰ κάμῃ.

Ἐννοεῖτε, μικροί μου φίλοι, ὅτι δὲν θέλω νὰ κατηγορήσω τὴν Δεσποινίδα Κομψευομένην ὅτι εἶχε τάξιν· ἡ τάξις εἶνε μέγα προτέρημα, μέγα ὄντος προσόν· ἀλλὰ καὶ εἰς τοῦτο, ὅπως καὶ εἰς ὅλα τὰλλα πρέπει ν' ἀποφεύγωμεν τὴν ὑπερβολήν. Τὰ καλλίτερα πράγματα, ὅταν κάμνωμεν κατάχρησιν αὐτῶν, δύνανται νὰ γίνουν δυσάρεστα. Τοῦτο δ' ἀκριβῶς συνέβαινεν εἰς τὴν Δεσποινίδα Κομψευομένην.

Τὴν πρώτην φορὰν κατὰ τὴν ὁποίαν τὴν συνήγαγε τις ἔμενε κατευχαριστήμενος, διότι τὴν ἔδωκεν ἐνδεδωμένην μὲ τόσῃ κλαισθησίᾳ καὶ ἐπιμέλειαν, ἔχουσαν μετρημένα καὶ τὰ λόγια τῆς καὶ τὰς πράξεις τῆς. Ἀλλὰ τὴν δευτέραν φορὰν τὴν εὗρισκεν εἰς ὅλα ἀπαράλλακτον πρὸς τὸν ἴδιον ἑαυτὸν τῆς καὶ ἐλυπεῖτο διότι δὲν εὗρισκεν εἰς αὐτὴν ὀλίγην ἀφέλειαν ἢ ὁποῖα ἀποτελεῖ τὸ θέλητρον τῆς παιδικῆς ἡλικίας. Ἀλλὰ μεγαλειτέραν ἰδίως ἐντύπωσιν ἔκαμνεν ἡ ὑπερβολικὴ φιλαρέσκεια τῆς Δεσποινίδος Κομψευομένης συγκρινομένη μὲ τὴν πρωτοφανῆ ἀταξίαν τοῦ Κυρίου Ἀκατάστατου, τοῦ ἀδελφοῦ τῆς.

Εἶνε ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τις ἀδελφὸν καὶ ἀδελφὴν τόσον ὁμοίους ὅσον τὰ δύο ἐκεῖνα παιδιά.

Ὁ Κύριος Ἀκατάστατος ἐφόρει ὅτι λάχνη καὶ ὅπως λάχνη. Τὰ ὑποδήματά του ποτὲ δὲν ἦσαν ὑαλισμένα, ἢ ἐὰν τα ὑάλιζεν ὁ ὑπὸ κρητὸν, δὲν ἔλαμπον ἀρκετὴν ὥραν· διότι τὸ πρῶτον πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἔκαμνεν ὁ Κύριος Ἀκατάστατος ἦτο νὰ πατῇ εἰς τὴν λάσπην καὶ νὰ πατῇ τὸ ἐν τοῦ πόδι ἐπὶ τοῦ ἄλλου.

Τὸ γελῆμα του ποτὲ δὲν ἦτο ἐντελῶς κομωμένον, τὸ πανταλόνι του ἐπιπτεν ἐπάνω εἰς τὰ ὑπο-

δήματά του, καὶ μετὰ τοῦ γελῆματός του πανταλονίου ἐφαίνετο τὸ ὑποκάμισον ὅχι καθαρὸν. Τὸν λαιμωδέτην τὸν ἔδωκε ποτὲ ἐπάνω ποτὲ κάτω ἀπὸ τὸν λαιμὸν του — τῇ ἦτο ἐντελῶς ἀδιάφορον — ἀφῆγε δὲ νὰ κυματίζουν κατ' ἀρέσκειαν τὰ δύο τοῦ ἀκρα τὰ ὁποῖα συχνὰ ἦσαν κατὰ χεσχισμένα.

Ὅτε μετέβαινεν εἰς καμμίαν ἐπίσκεψιν, ὡμοιάζεν ἀρκετά, μὲ τὸ φοβισμένον πρόσωπόν του καὶ τὰ εἰς ἀταξίαν εὐρισκόμενα ἐνδύματά του, πρὸς τοὺς δυστυχεῖς ἐκείνους καταδικασμένους εἰς θάνατον, τοὺς ὁποίους ἀλλοτε ἐπὶ γαίναν εἰς τὴν ἀγχόνην σύροντες ἀπὸ τὸν λαιμὸν μὲ τὸ σχοινίον.

Ἐννοεῖτε βέβαια ποῖαν ἐντύπωσιν ἐπροξένουν ἡ Δεσποινίς Κομψευομένη καὶ ὁ Κύριος Ἀκατάστατος ὅταν εἰσῆρχοντο εἰς τὴν ἰδίαν αἴθουσαν. Ἡ Δεσποινίς Κομψευομένη ἦτο εὐτυχὴς καὶ ὑπερήφανος διὰ τὴν ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν παρήγε καὶ τὴν ἐκπληξιν τὴν ὁποίαν ἐπροξένει ἡ ἐπιφύλαξις τῆς καὶ ὁ ἀμειψτος στολισμὸς τῆς. Ὁ Κύριος Ἀκατάστατος δὲν ἐφρόντιζε διόλου διὰ τοὺς γέλωτας καὶ τοὺς ψιθυρισμοὺς τοὺς ὁποίους ἤκουε τριγύρω του.

Τὸν περασμένον χειμῶνα ἡ Δεσποινίς Κομψευομένη καὶ ὁ Κύριος Ἀκατάστατος ἦσαν προσκεκλημένοι εἰς μέγαλον χορὸν παιδιῶν. Φαντάζεσθε πλέον τὴν ἀνησυχίαν τῆς Δεσποινίδος Κομψευομένης, ἡ ὁποία πρὸ δέκα πέντε ἡμερῶν εἶχε κάμει ἄνω κάτω ὅλα τὰ ἐρμάρια τῆς, διὰ νὰ εὕρῃ τὴν ἐσθῆτα τὴν ὁποίαν ἐμελλε νὰ φορέσῃ τὴν ἐπίσημον ἐκείνην ἡμέραν. Ἀπὸ τὸ πρῶτον ἕως τὸ ἐσπέρας εἰς αὐτὴν εἶχε τὸν νοῦν τῆς καὶ τὴν νύκτα περὶ αὐτῆς ὠνεύετο. Ὅταν λοιπὸν ἦλθεν ἡ ἐπίσημος στιγμή, ἐκλείσθη εἰς τὸ μικρὸν τῆς δωμάτιον, ἔμπρος εἰς τὸν καθρέπτην τοῦ ἐρμαρίου τῆς μὲ τὸν ὁποῖον συνωμίλησεν ἀρκετὰς ὥρας. Ποτὲ δὲν εἶχε δεῖξαι τόσῃν φιλαρέσκειαν ὅσην τότε, τὸ δὲ θαῦμα εἶνε ὅτι κατῴρωσε νὰ ἐνδύσῃ καὶ τὸν ἀδελφὸν τῆς ὅπως πρέπει.

Ὁ Κύριος Ἀκατάστατος, μετὰ πολλοὺς δισταγμοὺς ἀπεφάσισε νὰ ὑαλίσῃ τὰ ὑποδήματά του, ἀλλ' ἐπραξε τοῦτο μὲ τόσῃ ἀνεπιτηδειότητι ὥστε μετὰ τὸ ὑάλισμα περισσοτέραν βλάβην εἶχον τὰ μανικία του καὶ τὸ ἔμπροσ τοῦ ὑποκαμίσου παρὰ τὰ ὑποδήματα. Προσέτι δὲ ἐπειδὴ εἶχεν ἰδρῶσει ἀπὸ τὴν ἀσχολίαν αὐτὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο ὀλίγον συνεισμένος, καὶ ἐσκουπίσθη πολλάκις μὲ τὰς χεῖράς του, τὸ πρόσωπόν του εἶχε πολλὰ μαῦρα σημάδια.

Ἡ Δεσποινίς Κομψευομένη τῆς ὁποίας ὅλη ἡ προσοχή ἦτο ἐστραμμένη πρὸς τὸν ἑαυτὸν τῆς, δὲν εἶδε τὴν γελοίαν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο ὁ ἀδελφὸς τῆς καὶ το ἐνόησε μόνον τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐμῆλκεν εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅτε ὁ χορὸς

εἶχεν ἤδη πρὸ πολλοῦ ἀρχίσει, κρατούμενοι ἀπὸ τὴν χεῖρ.

Ἡ κόρη ἐκείνη, ἡ ἀλύγιστος καὶ ὡτὴν κολλαρισμένη, πλησίον τοῦ παιδίου ἐκείνου, μὲ τὰ ἔμπεδευμένα μανικία καὶ τὰ ἀκατάστατα ἐνδύματα ἀπετέλουν περιεργότατον θέαμα· ὅλα τὰ παιδιά, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐκεῖ, ἐπερίπαζαν τὸν ἀδελφὸν καὶ τὴν ἀδελφὴν, δι- κκίως μὲν ἀλλ' ἀσπλάγχχνως. Εἶπαν εἰς τὸν Κύριον Ἀκατάστατον ὅτι ἠθέλησε νὰ μετχηφιεσθῇ εἰς κα- πνοδοχοκαθαριστήν, καὶ ἀφῆκεν ἐντελῶς παρημελημέ- νην τὴν Δεσποινίδα Κομψευομένην διὰ νὰ μὴ κατα- στρέψουν, τῇ ἔλεγον, τὴν θελητικὴν ἀρμονίαν τῆς ἐν- δυμασίας τῆς· ὁ ἀδελφὸς καὶ ἡ ἀδελφὴ ἔγειναν γε- λωιδέστατοι, δὲν ἐχώρουν διόλου, ἐστενοχωρήθη- σαν φρικτὰ εἰς τὸν χορὸν ἐκείνον.

Ὅτε ἐπέστρεψαν εἰς τὴν οἰκίαν των ἐμέμφοντο ὁ εἰς τὸν ἄλλον ὅτι ἐγεννέται αἰτία νὰ τοὺς περιπαίζουν. Ἀλλ' ἀφ' οὗ ἐσκέφθησαν καλῶς καὶ ἐνόησαν ὁ κα- θὲς τὸ ἐλάττωμά του, ἐμειναν σύμφωνοι καὶ οἱ δύο εἰς τὸ ὅτι ἡ μὲν Δεσποινίς Κομψευομένη ἐκοπίασε πολὺ διὰ νὰ ὁμοιάσῃ μὲ κούκλαν καὶ ὅτι ὁ Κύριος Ἀκατάστατος ἠδύνατο νὰ ἔχῃ περισσοτέραν βλάβην εἰς τὰ ὑποδήματά του καὶ ὀλιγωτέραν εἰς τὸ πρόσω- πόν του.

Η ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΤΟΥ ΦΕΝΑΧ

[Συνέχεια· ἴδε Σελ. 151]

Τὸ ἀξίωμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο ἀληθὲς καὶ τὸ ὁποῖον οἱ ὀκνηροὶ ἐπικαλοῦνται προθύμως, ἦτο ἐν τούτοις ψευδὲς διὰ τὸν Οὐζούμ, ὅπως καὶ δι' ὅλους τοὺς ὁμοίους του. Ἡ εὐτυχία δὲν πηγαίνει εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐν ᾧ κοιμῶνται· διότι πρέπει νὰ ἐργασθῇ κανεὶς πολὺ καὶ μὲ ζήλον πρὶν τὴν ἀποκτήσῃ. Ὁ Οὐζούμ εἶχεν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἑνα νέου, ἔξυ- πνον, τίμιον καὶ φιλόπονον τὸν Δζελάλ-Βέην, ἀνεψιὸν τοῦ πασᾶ, ὁ ὁποῖος ἦτο περισσοτέρον μου- τεσαρῆς ἀπὸ τὸν μουτεσαρῆν, διότι ἐφρόντιζε νύκτα καὶ ἡμέραν περὶ τοῦ εὐτυχοῦς νομοῦ. Εἰς αὐτόν, εἰς τὰς ιδέας του ὡφείλεν ἡ χώρα τὴν εὐτυ- χίαν τῆς. Ὁ Δζελάλ-Βέης ἐκοπίαζε πολὺ, ἔτρωγεν ὀλίγον, ἐκοιμᾶτο ἀκόμη ὀλιγώτερον, ἦτο πάντοτε εἰς κίνησιν μετακίμων ἀπὸ τὸ ἐν μέρος εἰς τὸ ἄλλο, καὶ ἐλάμβανεν ὅχι μέγαλον μισθόν. Εἶχε τὴν ἀπερί- ριστον ἐμπιστοσύνην τοῦ θεοῦ του, ὁ ὁποῖος μετὰ δύο φαγητῶν ἐσφράγιζεν ὅλα τὰ ἔγγραφα χωρὶς νὰ τα ἀνγκινώσκῃ· ἀλλὰ οὕτε τιμὰς, οὕτε ἡσυχίαν ἐχαί- ρετο ὁ Δζελάλ-Βέης ἦτο τὸ δεξιὸν χεῖρ τοῦ πασᾶ, εἶχεν ὅλα τὰ βάρη χωρὶς νὰ ἔχῃ καὶ ὅλας τὰς ὠφελείας.

Μίαν ἡμέραν λοιπὸν ἐν ᾧ ὁ Δζελάλ-Βέης ἔγραφε μὲ βίαν τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ διοικητοῦ, οὗτος

Ἀποτέλεσμα τοῦ παθήματος τοῦτο καὶ τῶν σκέ- ψων αἱ ὁποῖαι ἐπηκολούθησαν ὑπῆρξεν ὅτι ἡ Δεσ- ποινίς Κομψευομένη μετεχειρίζετο τοῦ λοιποῦ μέρους τοῦ καιροῦ τῆς εἰς τὸ νὰ τακτοποιῇ τὴν ἀτκτον ἐν- δυμασίαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς καὶ νὰ τῇ ἐμπνέῃ, ὅσον ἦτο δυνατόν, τὴν ἀγάπην τῆς τάξεως τὴν ὁποίαν δὲν εἶχε.

Κατῴρωσε λοιπὸν ν' ἀπαλλαχθῇ πρὸς ὄφελος τοῦ ἀδελφοῦ τῆς, τῆς ὑπερβολῆς ἐνὸς προτερήματος, ἡ ὁποία εἰς αὐτὴν μὲν ἐγένετο ἐλάττωμα, εἰς τὸν ἀδελφὸν τῆς δὲ κατῴρωσε νὰ μεταδώτῃ ἐν προτέ- ρημα τὸ ὁποῖον ἐστρεῖτο ὅλως διόλου ἕως τότε. Δη- λαδὴ μὲ ἄλλους λόγους, ἡ Δεσποινίς Κομψευομένη ἔδωκεν εἰς τὸν ἀδελφὸν τῆς τὴν περισσεύουσαν τά- ξιν τῆς — διότι εἶχε διὰ δύο — καὶ σας βεβαιῶ ὅτι τοῦτο ὠφέλησε καὶ τοὺς δύο.

Τοῦτο δὲ ἀποδεικνύει, καλοὶ μου φίλοι, ὅτι εἰς κάθε πρᾶγμα πρέπει ν' ἀποφεύγωμεν ἐξίσου τὸ πάρα πολὺ καὶ τὸ παρὰ πολὺ ὀλίγον, καὶ ὅτι εἰς ὅλα ὑπάρ- χει μέτρον τι τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐκλέγωμεν· ἐκ τούτου φαίνεται ἀκόμη ὅτι ἤξευρον πολὺ καλὰ οἱ ἀρχαῖοι τί ἔλεγον μὲ τὸ ἀξίωμα «Πᾶν μέτρον ἄριστον.»

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ἔξηπλωμένους ἐπάνω εἰς τὸν σφοῦ του, ἐσταυρωμένους ἔχων τοὺς πόδας του κάτω ἀπὸ τὴν γούναν του, ἐπαίξεν ἡσύχως τὸ κομβολόγιόν του· ὁ χορτολόγος Ἀζώρ, καθήμενος παρὰ τοὺς πόδας του, εἶχεν ἀρα- δειάσει ἐπάνω εἰς τὰ μαξιλάρια μερικὰ φιαλίδια μὲ παραδόξους ἐπιγραφάς.

— Αὐτό, ἔλεγε ὁ Φενάχ, δεικνύων μικρὰν γα- λανὴν φιάλην, εἶνε τὸ ἱατρικὸν τῆς νεότητος, ἀρκεῖ ν' ἀναπνεύσῃς ὀλίγον διὰ νὰ γίνῃς νεώτερος κατὰ δύο ἔτη.

— Δὲς μου το, δὲς μου το, εἶπε ζωηρῶς ὁ Οὐζούμ, ἡ νεότης εἶνε ὡραῖον πρᾶγμα καὶ μὲ μεγάλην μου εὐχαρίστησιν θὰ ὑπάγω δέκα χρόνια ὀπίσω. Ὅταν ἤμουν νέος ἤμουν τόσο καλὰ...

— Προειδοποιῶ τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα ὅτι κάθε ἀναπνοή του στοιχίζει εἴκοσι λίρας...

— Ὡ! ὦ! ὀλίγον τι ἀκριβὲς εἶνε... Καὶ ἡ μαύρη ἐκείνη φιάλη τί εἶνε;

— Εἶνε τὸ νερόν τῆς ὡραιότητος.

— Ἀ, μπά, δὲν μας χρησιμεύει...

— Αὐτὸ εἶνε τὸ χωνευτικὸν βάλσαμον...

— Αἰ, αὐτὸ δά, μοῦ ἀρέσκει περισσότερον. Τὶ ὡραῖον πρᾶγμα νὰ χωνεύῃ κανεὶς καλὰ! τί πολὺ- τίμον δῶρον! φαντάσου, ἀγαπητέ μου Ἀζώρ, ὅτι μίαν

εβδομάδα τώρα έχω ένα βάρος επάνω εις τὸ στομάχι μου...

— Ἰσως ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης τρώγει κάπως περισσότερον τοῦ δέοντος, ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ ὁ Δζελάλ, ὅστις ἐδίπλωνεν ἐν ἑγχαρὸν τὴν στιγμὴν ἐκείνην.

— Τρώγω περισσότερον τοῦ δέοντος! τί λόγος εἶνε αὐτός! Ἦκουσες, Ἀζώρ, τί ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ ὁ ἀσυλλόγιστος ἀνεψιός μου;... ἂμ' ἐγὼ εἶμαι ἀνεμικός! εἶπεν ὁ παστὴρ σταυρόνων μὲ δυσκολίαν τὰς χεῖράς του ἐπὶ τῆς κοιλίας του.

— Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ κοῦραν καὶ ἡ τελευταία μου σημείωσις τῶν ἱατρικῶν μου δὲν εἶνε καθόλου ὑπερβολική... πεντακόσια γρόσια διὰ δέκα πέντε ἡμέρας εἶνε τίποτε.

— Ἐν τούτοις αἰσθάνομαι πολὺ βάρος εἰς τὸν στόμαχόν μου· δόσε μου δὲ ἓνα ποτήρι ἀπ' αὐτὸ τὸ χωνευτικὸν βάλαμον, φίλε μου Ἀζώρ.

Ὁ βοτανοπώλης ἔδωκε μὲ προθυμίαν ἄρκετὰ μεγάλην δόσιν τοῦ ἱατρικοῦ του.

— Θέλεις καὶ σύ, Δζελάλ; ἠρώτησεν ὁ Οὐζούμ. ἂν οὐ κατὰ πιν, ὅχι χωρὶς μορφασμούς τινας, τὸ χωνευτικὸν βάλαμον.

— Σὰς εὐχαρίστῳ, εἶπεν ὁ νέος σηκωθείς· ἂν οὐ δὲν ἐπρογευμάτισα ἀκόμη δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ βιάσω τὴν γώνευσίν μου. Ἐξοχώτατε, σὰς ζητῶ τὴν ἄδειαν νὰ ἀναχωρήσω· θὰ ὑπάγω νὰ ἐπιθεωρήσω τὸ τελωνεῖον.

— Πήγαινε, καλὲ μου Δζελάλ, πήγαινε, εἰσαι εὐτυχής ἀπ' οὗ ἡμπορεῖς καὶ πηγαίνεις χωρὶς πρόγευμα.

Μόλις εἶχεν ἀναχωρήσει ὁ Δζελάλ, ὁ δὲ Ἀζώρ ἦτο ἀκόμη πλησίον τοῦ παστῆρος ἐπαινῶν ἀκόμη τὴν ἀξίαν τοῦ ἱατρικοῦ του, ὅτε ἔξαφνα ὁ Οὐζούμ ἐτυναχθὲν ἐπάνω ὠχρός, κρατῶν τὸ στῆθος του μὲ τὰς δύο χεῖράς του.

— ὦ! ἄθλιε βοτανοπώλη! ἐφώνησε, τί μοῦ ἔδωκες νὰ πῶ; Αἰσθάνομαι φωτιά μέσα εἰς τὰ σπλάγχνα μου, ὁ στόμαχός μου ξεσχίζεται, μὲ ἐφαρμάκωτες!...

Ὁ δυστυχὴς Οὐζούμ πραγματικῶς ὑπέφερε φρικτοὺς πόνους καὶ τὸ πρόσωπόν του ἐλάμβανε διαδοχικῶς ὅλα τὰ χρώματα τῆς ἱρίδος.

— Σὰς ἐφαρμάκωτα ἐπιβύρησεν ὁ Φενάχ κατατρομάζας ἀπὸ τὴν αἰνιδίαν ἐκείνην ἀσθένειαν, διότι ἤξευρεν ὅτι ἦτο ἐντελὴς ἀβλαβὲς τὸ χωνευτικὸν βάλαμόν του. Ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης ἔχει λάθος· θὰ ἐφάγατε σήμερα τὸ πρῶτ' ἐκείνου βλαβερὸν, τὸ ὁποῖον τὸ χωνευτικόν μου θὰ σας κάμῃ νὰ το βγάλετε. Τί ἐφάγατε, Ἐξοχώτατε;

— Λουκάνικα, ἐπιθύρησεν ὁ Οὐζούμ, συστρεφόμενος.

— Δέν το ἔλεγα ἐγώ; εἶνε κακοχώνευτα. Καὶ τί ἄλλο;

— Μία σαλάτα ἀπὸ νωπὰ κρομμύδια, ἀρέγκαις καὶ τομάταις, ἐξηκολούθησεν ὁ παστὴρ στεναλῶν.

— Φοβερὸν! καὶ τίποτε ἄλλο;

— ὦς ἐπιδόρπιον ἔφαγα καταΐφι.

— Νά! κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θανατώνετε τὸν ἑαυτὸν σας, Ἐξοχώτατε.

— Ἐλησμονήσα νὰ εἰπῶ ὅτι ἔφαγα καὶ μελιτζάναις μὲ γαιοῦρι, καὶ τηγανίταις καὶ λουκουμάδες.

— ὦ! ὅλα αὐτὰ τα ἐφάγατε, Ἐξοχώτατε.

— Ἀλλοίμονον, νά, εἶπεν ὁ διοικητὴς ἐξαπλωθεὶς μεσολιπόθυμος ἐπὶ τοῦ τάπητος.

— Καθὼς βλέπω, εἶπεν ὁ Φενάχ ψηλαφῆσας τὴν κοιλίαν τῆς Αὐτοῦ Ἐξοχότητος, δὲν ἔχετε ἀνάγκην ἀπὸ τὸ χωνευτικὸν βάλαμον, ἀλλὰ ἀπὸ ἓν φάρμακον πλέον ἐνεργητικώτερον... Περιμείνατε, περιμείνατε, θὰ σας σταίλω τὸν Ὁρχανές, εἰς πέντε λεπτὰ θὰ ἱατρευθῇτε.

— Ἀπὸ τὸ στόμα σου καὶ εἰς τοῦ Θεοῦ τ' αὐτί.

Ἀλλὰ ποῖος εἶνε αὐτὸς ὁ Ὁρχανές;

— Ὁ ὑπάλληλός μου· ξεύρει πολὺ καλὰ νὰ μεταχειρίζεται κάποιον ἐργαλεῖον καὶ μὲ τὴν μολόχαν ἢ τὴν παπαροῦνα... θὰ ἴδῃτε, θὰ ἴδῃτε.

— Τρέξε, τρέξε, καλὲ μου Ἀζώρ, εἶπεν ὁ παστὴρ μὲ λιγυμένην φωνήν, ἔχω μεγάλην ἀνάγκην νὰ ξελαφρωθῶ.

Δ'.

Μῆνας τινας ἤδη ἡ Ἐλμονίκη καὶ ἡ κόρη τῆς κατόικουν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φενάχ ἢ ὁποία μετεβλήθη ἐπὶ τὸ καλλίτερον, ὅπως καὶ τὸ σκονισμένον μαγαζιὸν του. Οἱ τοῖχοι τοὺς ὁποίους ἀσβέστωσαν αἱ δύο ἀρμένιαι, ἦσαν καθαρότατοι· τὸ ξύλινον πάτωμα ἐσφογγαρίζετο κάθε ἐβδομάδα· τὰ ὑαλῖα τῶν παραθύρων ἦσαν διαυγῆ· τὰ σινδόνια τῶν σοφάδων ἦσαν πλυμένα καὶ ἐμβαλωμένα. Ὁ Φενάχ ὅταν ἐπέστρεφεν εἰς τὴν οἰκίαν του εὕρισκεν ἑτοιμον τὸ τραπέζι· τὸ πιάφι ἦτο ἐξαιρετικόν, τὰ χορταρικά καλοδρασμένα, τὸ νερὸν δροσερὸν καὶ καθαρὸν μέσα εἰς τὴν στάμναν. Τὰ ἐνδύματά του ἐγίνοντο σχεδὸν κομψά, τόσο πολύ τα ἐπεριποιούντο καὶ τα ἐξεσκόνιζαν. Μετὰ τὸ γεῦμα ἐν ᾧ ὁ Ἀζώρ ἔπινε τὸν καφέν του, ἡ χαριστάτη Ναζίκ ἐκάμβανε μίαν κιθάραν, τὴν ὁποίαν εἶχεν εὑρεῖ εἰς τὴν σοφίταν, καὶ μὲ τὴν γλυκεῖαν καὶ μελωδικήν φωνήν τῆς ἐτραγῶδει τὰ ὠραία ἄσματα τῆς πατρίδος τῆς. Ποτὲ ὁ Ἀζώρ δὲν εἶχεν ἐξοδεῦσαι ὀλιγώτερα χρήματα, ποτὲ δὲν εἶχεν εὑρεθῇ τόσο πλούσιος καὶ τόσο εὐτυχής. Μὲ τὴν συντροφίαν τῆς καλῆς καὶ εὐσεβοῦς, καὶ ἐργατικῆς ἐκείνης οἰκογενείας ἐγίνετο καλλίτερος κατ' ἡμέραν, καὶ ἡ Ἐλμονίκη ἔβλεπε μὲ χαρὰν τὸν γέροντα φι-

λάργυρον νὰ γίνεται γλυκύτερος, περισσότερον γενναϊόδωρος. Ὁ Ἀζώρ ἐνόεε τώρα ὅτι ὁ πλοῦτος, ἡ μόνη του φροντίς ἄλλοτε, δὲν ἤρκει διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ κόσμου τούτου, καὶ ὅτι ἡσυχος καὶ φαιδρὰ καὶ τιμία ζωὴ μέσα καὶ εἰς πτωχικὸν ἔστω σπιτάκι ἤξιζεν ὅλους τοὺς θησαυροὺς τῆς γῆς. Διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ λοιπὸν τὴν Ἐλμονίκη, τὴν ὁποίαν ὠνόμαζε πάντοτε ἀδελφὴν του, καὶ τὰ θεὰ του ἀνεψία, τὴν Ναζίκ καὶ τὸν Ὁρχανές, ἐξέβαλεν ἀπὸ τὸ χρηματοκιβώτιόν του μερικά χρυσὰ νομίσματα ἀπὸ ὅσα

πλέον νὰ φωνάζωσι τοὺς σκύλους των μὲ τὸ ὄνομά του. Εἰς τὸν καιρὸν, ὁ ὁποῖος ἐπερίσσειεν ἀπὸ τὰς οἰκιακὰς ἐργασίας, ἡ Ἐλμονίκη καὶ ἡ Ναζίκ ἐκέντων χειρόμακτρα διὰ τὰ χαρέμια, παντρώφλας διὰ τὴν ἀγοράν. Τὰ ὀλίγα χρήματα τὰ ὁποῖα ἐκέρδιζον ἀπὸ τὰ ἐργόχειρά των ἐχρησίμευον εἰς τὸ νὰ κάμνουν ἐνδύματα καὶ νὰ μὴ βαρύνουν τὸν Φενάχ, ὁ ὁποῖος ἐξώδευε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διὰ μόνον τὴν τροφήν των. Μίαν ἡμέραν ὁ Ἀζώρ ἔφερεν ἐν ὠραῖον τεμάχιον ἐρυθροῦ βελούδου, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ κεντήσῃ μὲ λεπτὸν μαλαματένιον σύρμα, διότι μὲ αὐτὸ ἤθελε νὰ κάμῃ ὠραίας παντούφλας ὁ ἀνεψιός τοῦ νομάρχου Δζελάλ-Βέης. Αἱ δύο Ἀρμένιαι ἐκάθισαν εἰς τὸ ἔργον καὶ μετὰ μίαν ἐβδομάδα ὁ βοτανοπώλης ἐπῆγεν εἰς τὸ μέγαρον τοῦ διοικητοῦ

«ΑΜ' ΕΓΩ ΕΙΜΑΙ ΑΝΑΙΜΙΚΟΣ, ΕΙΠΕΝ Ο ΠΑΣΤΗΣ» (Σελ. 168).

εἶχε μέσα σωρευμένα· διώρθωσε τὴν στέγην τῆς οἰκίας του, ἐχρωμάτισε τὰ ξύλα τῶν τοίχων τὰ ὁποῖα εἶχον μαυρίσει. Ἐσκέπασε μὲ καινουργῆ καλύμματα τοὺς σοφάδες· ἠγόρασε μερικά κιβώτια κέδρινα· ἐκαλλιτέρευσε καὶ ἔκαμει ἀφθονώτερα τὰ φαγητὰ πρὸς μεγάλην εὐχαρίστησιν τοῦ Ὁρχανές, τοῦ ὁποῖου ἡ δυνατὴ ὄρεξις δὲν ἔμενεν εὐχαριστημένη ἀπὸ τὰ γλισχρα ἐκείνα φαγητὰ. Ἡ σπουδαία αὐτὴ μεταβολὴ εἰς τὸν βίον τοῦ Ἀζώρ ἐγείνεν ἀνεπαισθήτως, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ· ἀλλ' ἐξω ὅλοι ἔμεναν ἐκπληκτοὶ διὰ τοὺς καλοὺς του τρόπους, τόσο διαφορετικοὺς ἀπὸ τὴν ἄλλοτε ἀπότομον καὶ ὀλίγον ἐντιμὸν διαγωγὴν του· δὲν ἐδάμειζε πλέον μὲ ἀσυνείδητον τόκον, ἔπαυσε τὴν τοκογλυφίαν, τὸ παρωνύμιον Φενάχ ἔπεσεν εἰς ἀχρηστίαν καὶ οἱ ἐχθροὶ του δὲν ἐτόλμων

τὰς ὠραίας παντούφλας τοῦ νέου γραμματέως του. Ἐπέρασαν ἡμέραι τινές. Ἐν πρῶτ' ἐν ᾧ μήτηρ καὶ κόρη ἐξεφύλλιζον τριαντάφυλλα διὰ νὰ κάμουν γλυκόν, ἤκουσαν κτύπον εἰς τὴν θύραν. Ἡ νεαρὰ κόρη ἔτρεξε ν' ἀνοίξῃ, εὐρέθη δὲ ἐνώπιον ἐνὸς ὠραίου ἵπ-πέως, ἱππεύοντος ἀραβικὸν ἵππον μεγαλοπρεπῆ. Ἡ Ναζίκ ἄμα εἶδε τὸν εὐγενῆ ἐκείνον κύριον ἐκάλεσε τὴν μητέρα τῆς:

— Ἐλα, γρήγορα, μητέρα, εἶπεν, ὁ διοικητὴς κατεδέχθη νὰ μας ἐπισκεφθῇ.

— Δὲν εἶμαι ὁ διοικητὴς, ἀπεκρίθη σιλοφρόνως ὁ ἵπ-πεὺς καταβαίνων ἀπὸ τὸν ἵππον του· εἶμαι ὁ ἀνεψιός του.

— Καλῶς νὰ ὀρίσῃ ὁ Δζελάλ-Βέης εἰς τὸ σπίτι τοῦ Ἀζώρ! εἶπεν ἡ Ἐλμονίκη χαίρετήσασα ταπεινῶς τὸν νέον.

— "Ήλθα νά σας φέρω τὰ ὀλίγα χρήματα ὅπου σας χρεωστῶ διὰ τὰς παντούφλας μου, εἶπεν ὁ Δζελάλ-Βέης εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν.

— Πῶς; ἡ Ἐξοχότης σας ἔλαβεν αὐτὸν τὸν κόπον...

— "Ἦθελα νά σας συγχαρῶ ἐγὼ ὁ ἴδιος διὰ τὴν ὥραιαν αὐτὴν ἐργασίαν τὴν ὁποίαν καμμία γυναῖκα τῆς ἐπαρχίας τῆς Ἐρζερούμης δὲν εἶναι ἱκανὴ νὰ κάμῃ. Δὲν εἶσαι ἀπ' ἐδῶ, Κυρά μου;

— "Ὁχι, δυστυχῶς, εἴμεθα Ἀρμένιαί, πρόσφυγες, εἶπε θλιβερά ἡ Ἐλμονίκη.

— Καὶ ὁ Φενάχ σας ἐφιλοξένησεν; ἠρώτησεν ὁ Δζελάλ-Βέης μὲ τόνον δυσπιστίας.

— Ὁ καλὸς Ἀζῶρ, ἐξηκολούθησεν ἡ Ἐλμονίκη, μᾶς ἤνοιξε τὴν στέγην του ὅτε ἐγὼ ἐπιπτα λιπόθυμος ἀπὸ τὴν κούρασιν ὅταν τὰ παιδιά μου κ' ἐγὼ ἀπεθνήσκαμεν ἀπὸ τὴν πείναν, μᾶς ἔδωκε νὰ φάγωμεν. Δι' ἡμᾶς δὲν ὑπάρχει ἐδῶ Φενάχ, ἀλλὰ καλὸς καὶ ἀγαθὸς ἀδελφός!

— Πραγματικῶς παρατηρῶ ὅτι ἡ οἰκία τοῦ Ἀζῶρ ἐδελτιώθη πολὺ ὅπως καὶ ὁ χαρακτήρ του, καὶ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὸ καλὸν παράδειγμά σας ἔκαμιν αὐτὴν τὴν μεταβολήν. Τὸν συγχαίρω. Ἦλθα καὶ διὰ κατὰ ἄλλο, Κυρά μου, ἐξηκολούθησεν ὁ Δζελάλ-Βέης, νὰ σου προτείνω μίαν ἐργασίαν. Αἱ γυναῖκες τῆς Ἐρζερούμης κάμνουν ὥραια ἐργόχειρα, ἀλλ' εἶναι ἐκνηραὶ καὶ ἀμαθεῖς· ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ ὁδηγίαν καὶ προτροπὴν· ἂν θέλῃς ν' ἀναλάβῃς τὴν διεύθυνσιν ἑνὸς ἐργαστηρίου, θὰ συναθροίσω ὑπὸ τὰς διαταγὰς σου καμμίαν ἑκατοστὴν χριστιανῶν κορασίων, εἰς τὰς ὁποίας θὰ μάθῃς τὴν τέχνην σου. Ἀφ' οὗ ἡμῶρες κ' ἔκαμες τὸν Φενάχ ἀπὸ κακὸν τὸσον καλὸν, θὰ σου εἶνε πολὺ εὐκόλον νὰ διευθύνῃς τὰς κόρας ἐκεῖνας...

— Ἡ Ἐξοχότης Σου μοῦ κάμνει μεγάλην τιμὴν νὰ φροντίζῃ δι' ἐμέ, ἀπεκρίθη ἡ Ἐλμονίκη, ἀλλά, ἂν δὲν εἶνε ἀδιακρίσια, ἡμπορῶ νὰ ἐρωτήσω τοὺς ὁρους μὲ τοὺς ὁποίους θὰ ἐργάζωμαι;

— Θὰ ἔχῃς μίαν ὥραιαν οἰκίαν εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως, δύο ὑπηρετρίαι, καὶ πεντακόσια γρόσια τὸν μῆνα, χωρὶς νὰ λογαριάσωμεν τὸ ρίξι καὶ τὸ λίπος τὰ ὁποῖα θὰ ἔχῃς ἄφθονα καθ' ἡμέραν.

— Τί ὥραια! τί ὥραια! ἀνεφώνησεν ἡ Ναζίκ, κτυπῶσα τὰς χεῖράς της μὲ χαράν· θὰ ἔχωμεν σπίτι ἴδιό μας καὶ ὑπηρετάς καὶ χρήματα, καὶ θὰ τρώγωμεν ὅσον θέλομεν!... Νὰ δεχθῇς, μητέρα, νὰ δεχθῇς!

— Οἱ ὅροι εἶνε πραγματικῶς πολὺ καλοὶ, εἶπεν ἡ Ἀρμενία· ἀλλὰ πρέπει νὰ λάβω καὶ τὴν συγκατάθεσιν τοῦ Ἀζῶρ.

— Πῶς! δὲν δέχεσαι ἀμέσως; καὶ θὰ συμβουλευθῇς αὐτὸν τὸν φιλόργυρον βοτανοπώλην, τοῦ ὁποίου τὸ συμφέρον εἶνε νὰ σε κρατήσῃ μαζί του;

— Δζελάλ-Βέη, εἶπεν ἡσύχως ἡ Ἐλμονίκη, ἡ

φιλοξενία εἶνε ἱερὸν πρᾶγμα, πολὺ ἀνώτερον ἀπὸ τὸ ἀτομικὸν συμφέρον· αὐριοῦν θὰ σου δώσω ἀπάντησιν.

— Ἔστω, αὐριοῦν! εἶπεν ὁ νέος, ὅχι χωρὶς δυσαρέσκειάν τινα, αὐριοῦν καὶ πρὸ πάντων σκέψου καλὰ.

Ἐκινήθη δὲ ν' ἀνχωρήσῃ ἀπ' οὗ ἄφηκε μίαν φούκταν χρυσῶν νομισμάτων.

— Ἡ γνώμη τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὁποῖος μ' ἐφιλοξένησε θὰ εἶνε καὶ ἰδική μου γνώμη, ἀπεκρίθη ἀπλῶς ἡ Ἐλμονίκη, χαιρετήσασα τὸν ἀνεψιὸν τοῦ διοικητοῦ ὅταν ἀνεχώρει.

Ε'.

Ἐν ᾧ ὁ Οὐζούμ, ἐδασανίζετο ἐπὶ τοῦ σοφᾶ του ἀπὸ φρικτοὺς πόνους δυσπεψίας, καὶ ὁ Ἀζῶρ λευκὸν ὄνον ἀνχθαίνων ἔτρεχε μὲ τὰ τέσσαρα εἰς τὴν ἀγοράν, ὁ Ὁρχανές, ὁ ὁποῖος ἤξευρε κατὰ βάθος τὸ ἐπάγγελμα τοῦ βοτανοπώλου, ἡ ἐνόμιζεν ὅτι το ἤξευρε, τὸ ὁποῖον δὲν εἶνε τὸ ἴδιον, ἐζύγιζε λιναρόσπορον ἡ ἐπώλει ἀδλαθῇ βόταναν εἰς τοὺς πελάτας τοῦ Ἀζῶρ, εὐρισκόμενος εἰς ἀδιάκοπον κίνησιν καὶ ὑπερήφανος διὰ τὴν ἐμπιστοσύνην τὴν ὁποίαν εἶχεν εἰς αὐτὸν ὁ αὐθέντης του. Ἐνησχολεῖτο εἰς τὸ νὰ κάμνῃ μικρὰ δέματα μερικὰς οὐγγίας ῥαβέντι, ὅτε ἤκουσε τὸν καλπακτὸν τοῦ ὄνου τοῦ Ἀζῶρ.

— "ὦ! ὁ Βεγιάζ τρέχει μὲ τὰ καλά του σήμερα, εἶπε, θὰ μωρίσθῃ τὴν βρώμην πού του ἔχω ἐτοιμάσει εἰς τὸ παχνί του.

Ὁ Βεγιάζ πρᾶγματι ἔτρεχεν ὡς δαιμονισμένος, καὶ ἠδύνετο νὰ κάμῃ διαφορετικὰ ἀφ' οὗ τον ἐκτύπη τὸσον δυνατὰ μὲ τὴν μάστιγάν του ὁ κύριός του;

— "ὦ! ὦ! ἐξηκολούθησεν ὁ Ὁρχανές, τὸ πρᾶγμα εἶνε σοβαρὸν, ὁ ἀφέντης μου κτυπᾷ τὸν γαϊδάρον τὸσον δυνατὰ... εἶνε κατὰδρωμένος... αὐτὸ δὲν εἶνε φυσικόν. Κάτι τρέχει. Μὴν ἔγεινε κανὲν δυστύχημα εἰς τὸ σπίτι;

Τὴν τελευταίαν ταύτην ἐρώτησιν ἔκαμιν ὁ μικρὸς Ὁρχανές· δυνατὰ τὴν σιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἀζῶρ, πηδήσας ἀπὸ τοῦ ὄνου, εἰσήρχετο εἰς τὸ μαγαζίον.

— "Ὁχι, δόξαν νᾶχῃ ὁ Θεός, εἰς τὸ σπίτι μας δὲν ἔγεινε τίποτε, εἶπε, καὶ συγχρόνως ἔθετε τὴν χύτραν ἐπὶ τῆς ἐστίας ἡ ὁποία ἦτο εἰς μίαν γωνίαν καὶ εἶχε πάντοτε φωτιά, καὶ ἔρριπτε γρήγορα μέσα εἰς αὐτὴν ῥίξας μολόχας καὶ ἐν κεφαλῇ παπαρούνας. "Ὁχι, ἀλλὰ συμβαίνει κάτι χειρότερον! ὁ διοικητὴς Οὐζούμ πασᾶς, λαμπρὸς πελάτης, ἀποθνήσκει ἀπὸ δυσπεψίας.

Ὁ Ὁρχανές, δὲν ἐνόει δικτὶ ἡ τόση ἡ ταραχὴ τοῦ αὐθέντου του, πρὸ πάντων δὲ δὲν ἐνόει τὴν ἀσθένειαν τοῦ λαμπροῦ πελάτου (διότι ἡ λέξις δυσπεψία τῇ ἡτὸ ἐντελῶς ἄγνωστος) ἠρώτησε λοιπὸν ἡσύχως, ἂν πρέπη νὰ ὑπάγῃ τὸν Βεγιάζ εἰς τὸν σταυλὸν του.

— Τί λέγεις; ἀνέκραξεν ὁ βοτανοπώλης· φύσα αὐτὴν τὴν φωτιά διὰ ν' ἀνάψῃ καλλιτέρα, ἐν τῇ μεταξὺ ἐγὼ θὰ τρίψω τὸ ἐργαλεῖον...

Καὶ ἐν ᾧ ὁ Ὁρχανές, ἐκπληκτος, ἐφύσα τὸ πῦρ καὶ ὁ Ἀζῶρ ἐκαθάριζεν ἐν ἐργαλεῖον ἀσημοκαπνισμένον. ὅμοιον πρὸς τὸ ἐμβληματὸς του, ὁ μικρὸς ὄνος Βεγιάζ, ὅστις ἐπείνα καὶ ἦτο κατακυρασμένος, ἀγγάριζε λυπητερά.

— Καί μένε γαϊδαρέλο, ἔλεγεν ὁ Ὁρχανές, σὲ λυποῦμαι μὲ ὅλην μου τὴν καρδίαν, εἶνε τὸσον κακὸν

«ΕΥΡΕΘΗ ΕΝ ΟΠΙΩΝ ΩΡΑΙΟΥ ΙΠΠΕΩΣ...» (Σελ. 169)

πρᾶγμα νὰ πεινᾷ κανεὶς... Στάτου νὰ σου δώσω τὸ κοτσάνι τοῦ Ἀραβοσίτου πού ἔφαγα ἐγὼ τοὺς κόκκους... Καὶ μέσα ἀπὸ τὰ κάγκελα τὰ ὁποῖα ἔκλειον τὴν εἴσοδον τοῦ μαγαζίου ὁ μικρὸς Ἀρμένιος ἔδωκεν εἰς τὸν φίλον του Βεγιάζ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ προγεύματός του.

— Αἰ, Ὁρχανές, γρήγορα κάμε νὰ βράσῃ αὐτὸ τὸ νερό! ἀνέκραξεν ὁ Ἀζῶρ. Ὁ πασᾶς ἀποθνήσκει, τὸ ἀκούεις;

— Ἀμέσως, ἀφεντικό, νά, λυπηθήκα τὸν καίμενον τὸν Βεγιάζ... καὶ αὐτὸ τὸ φουσητήρι δὲν δουλεύει, θὰ φουσήσω μὲ τὸ στόμα μου... Πούχ! πούχ! πούχ! Νά, τὸ νερό ἀρχίζει νὰ βράζῃ.

— Τόσο τὸ καλλιτέρον, ὁ κακομοῖρης ὁ Οὐζούμ, ἔχει πολὺ ἀνάγκη ἀπ' αὐτό....

— Μὰ τί ἔπαθε καὶ ἀρρώστησε τόσο πολὺ ὁ μπουτσαρίφης;... Πούχ! πούχ!

— Εἶχε βάρος εἰς τὸ στομάχι του καὶ τοῦ ἔδωκα χωνευτικό, ξεύρεις, ἀπὸ τὸ κίτρινό μας μπουκαλάκι! Δὲν ξεύρω διατί τοῦ ἦλθε νὰ κάμῃ ἐμετόν!... Ἀλλὰ τί ἔχεις;... Ἐγείνετε καὶ σὺ κίτρινος σὰν τὸν πασᾶ.

Ὁ Ὁρχανές δὲν ἀνέπνεε πλέον, καὶ οἱ διεσταλμένοι ὀφθαλμοὶ τοῦ παρατήρουν τὸ κίτρινον φιαλίδιον.

— Πῶς! ἤπιε ἀπ' αὐτό;

— Βέβαια. Τί ἐκτακτον βλέπεις, ἂν ἦπες;

— Αἰ! ἀφεντικό, ἀφεντικό, τί δυστυχία! ἐφώνησεν ὁ Ὁρχανές πεσὼν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἀζῶρ ὁ ὁποῖος ἔμεινεν ἐκπληκτος. Ὁ πασᾶς ἐφαρμακώθηκε.

— Ε... φαρ....

Ὁ δυστυχὴς βοτανοπώλης δὲν ἠδυνήθη νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν του. Τὰ μαλλιά εἶχον σηκωθῇ ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν του, ὥστε ὀλίγον ἔλειψε νὰ ρίψουν τὸ φέσι του.

— Ναι, ἔβαλα εἰς αὐτὸ τὸ μπουκαλάκι τὸ ἱατρικὸν πού ἐκάμαμε διὰ τὸν Βεγιάζ.

— Ρητσινόλαδο; ἀχ! ἀνασαινω!... Δὲν θ' ἀποθάνῃ!

— Τόσω τὸ καλλιτέρον! ἀνέκραξεν ὁ Ὁρχανές σηκωθείς ἐπάνω ὡς τόσο ἐπῆρα ἓνα φόβο!

— Ἀμ' ἐγὼ δά!

Μὰ πῶς, κακομοῖρη, ἀλλάζεις ἔτσι τὰ ἱα-

τρικά χωρὶς ν' ἀλλάξῃς καὶ τὰς ἐπιγραφάς, θέλεις νὰ μας βάλουν εἰς τὴν φυλακὴν;

— Θεὸς φυλάξῃ! ἀφεντικό... Μὰ ἀφοῦ ἦτο τὸ μπουκαλάκι ἀδαιο ἐνέμισα ὅτι ἔκαμε νὰ το πάρω... Τέλος πάντων τὸ νερό βράζει!

— Δόσε μοῦ τὸ γρήγορα νὰ το χύσω μέσα εἰς τὴ μηχανή.

— Τί; ἔτσι βραστὸ θὰ τοῦ το χύσω;

— Ὅσο νὰ πᾶς εἰς τὸ κοτσάνι τοῦ τοῦ ἱατρικοῦ θὰ κρυώσῃ. Κύτταξε, Ὁρχανές, νὰ διορθώσῃς τὸ κακὸν τὸ ὁποῖον ἔκαμες χωρὶς νὰ θέλῃς, παιδί μου· φόρεσε τὸ κεντημένον φόρεμά σου· βάλε τὸ καινούργιο φόρεμά σου. Ξεύρεις πῶς νὰ το μεταχειρισθῇς αὐτό, αἰ;

— Ξεύρω... δὲν θυμᾶσαι πῶς σ' ἔκαμα, ἀφεντικό;

— Καλὰ, πάρε τὸ ἱατρικὸν καὶ πῆγαινε νὰ ἐλαφρώσῃς τὸν μπουτσαρίφην· ἀνέβα ἐπάνω εἰς τὸν Βεγιάζ καλὰ καὶ κύτταξε νὰ τρέχῃς!

— Μὴ σε μέλη, ἀφεντικό, σὰν ἀέρας θὰ τρέχω.

Ὁ Ὁρχανές ἀνέβη τὸν μικρὸν λευκὸν ὄνον κρατῶν τὸ ἐργαλεῖον εἰς χεῖράς του, ἐκέντησε τὸν ὄνον καὶ ἔγεινεν ἄφαντος πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς κατοικίας τοῦ μπουτσαρίφη.

— Ούφ! είπεν ἀναπνέων ὁ Ἀζώρ, ὅτε ἀνεχώρησεν ὁ ὑπάλληλός του, ἔχω ἕνα βάρος ὀλιγώτερον εἰς τὴν καρδιά μου. Κἄπως χονδρὸν ἦτο νὰ δώσω ῥηταινίδα ἀντὶ χωνευτικοῦ. Δι' αὐτὸ δὲν ἐπῆγαινε κάτω... κ' ἐγὼ ἀπορούσα. Τὸ χωνευτικὸν μου βάλισαμον εἰς πολὺ καλὸν εἰς τὴν γεῦσιν... Τώρα ὅπου λείπει ὁ Ὀρχανὲς ἄς ἐτοιμάσω ἐν ἄλλῳ φιαλίδιον αὐτοῦ τοῦ καλοῦ ποτοῦ τὸ ὅποιον θὰ ἰατρεύσῃ ἐντελῶς τὸν στόμαχον τῆς Αὐτοῦ Ἐξοχότητος πού εὐρίσκεται εἰς κακὴν κατάστασιν. Ἀς ἴδωμεν τὸ Ἰατροσόφιν μας τί λέγει, εἶπεν ἀνοίξας ἐν χονδρὸν βιβλίον κατασκευασμένον. ὦ! εὐλογημένον βιβλίον, ἀπὸ σὲ ἐβγαλὰ ὅλην τὴν σοφίαν μου, ὅλην μου τὴν περιουσίαν!..

Ὁ Ἀζώρ ἠτοιμάζετο ν' ἀντιγράψῃ τὴν συνταγὴν τοῦ περιφήμου ἐκείνου χωνευτικοῦ, ὅτε μία γυνὴ ἐμβήκεν εἰς τὸ κατάστημά του· ἦτο δὲ ἡ Ἑλμονίκη.

— Σὺ εἶσαι, ἀγαπητὴ μου ἀδελφὴ; εἶπεν ὁ Ἀζώρ σηκωθείς μὲ προθυμίαν. Τί σημαίνει αὕτη ἡ ἀπροσδόκητος ἐπίσκεψις;

— Εἶχα ἀνάγκην νὰ σου ὁμιλήσω, ἀδελφέ μου, καὶ τόση ἦτο ἡ ἀνυπομονησία μου ὥστε δὲν ἤμπορεσα νὰ περιμένω τὴν ἐπιστροφὴν σου.

— Τί σπουδαίαν εἶδησιν ἔχεις νὰ μου εἴπῃς;

— Ὁ ἀνεψιὸς τοῦ διοικητοῦ, ὁ Δζελλάλ-Βέης ἤλθε καὶ μ' ἐπρότεινε νὰ ἀνεχωρήσω ἀπὸ τὸ σπίτι σου καὶ ν' ἀναλάβω τὴν διεύθυνσιν ἐνὸς ἐργαστηρίου χειροτεχνημάτων.

— Θὰ λαμβάνῃς καλὸν μισθόν, ἀδελφὴ μου;

— Πεντακόσια γρόσια τὸν μῆνα, κατοικίαν, δύο ὑπηρετρίαις καὶ τρόφιμα δωρεάν.

— Ἐδέχθης ἀμέσως, ἐλπίζω;

— Ὅχι, ἀδελφέ μου, πρῶτον ἤθελα νὰ ἐρωτήσω τὴν γνώμην σου καὶ νὰ ζητήσω τὴν ἄδειάν σου. Δέν σου ὀφείλω εὐγνωμοσύνην διὰ τὴν φιλοξενίαν σου;

— Εὐγνωμοσύνην! εἶπεν ὁ βοτανοπώλης, τί εἶν' αὐτὰ πού λές, Ἑλμονίκη; Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ὅπου εἶχα τὴν εὐτυχίαν νὰ σε φιλοξενήσω, ἀδελφὴ μου, ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἐμβήκε μὰζὶ σου εἰς τὸ σπίτι μου. Τὰ δωμάτια, τὰ ὅποια ἦσαν ἕως τώρα πτωχικά, ἀπερριπτόμενα, λάμπουν ἀπὸ τὴν καθαριότητα· οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι μὲ ὠνόμαζον ἕως τώρα Φενάχ, μὲ ἐκτιμοῦν καὶ μου σφίγγουν τὴν χεῖρα. Ἐγὼ σου ὀφείλω εὐγνωμοσύνην, ἀδελφὴ μου, καὶ ἡμπορεῖς νὰ δεχθῇς τὴν καλὴν θέσιν πού σ' ἐπρόσφερεν ὁ Δζελλάλ-Βέης.

[Ἐπεται τὸ τέλος.]

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

(Κατὰ τὸ Γαλλικὸν τῆς ΛΕΗΛΑ ΧΑΝΟΥΜ)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΕΚΑΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Ἐκ τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὸν ἐνδέκατον διαγωνισμόν τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, τὸν προταθέντα ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15^{ης} παρελθόντος Ἰουνίου ἐκρίθησαν ἄξιοι:

Τοῦ πρώτου βραβείου

Μονὴ τοῦ Ἀρκαδίου, ἐτῶν 11

Τοῦ δευτέρου βραβείου

Χλωρίς τοῦ Παγγαίου, ἐτῶν 10 1/2

Τοῦ πρώτου ἐπαίνου

Ἐλαφος τῶν Δασῶν, ἐτῶν 12

Τοῦ δευτέρου ἐπαίνου

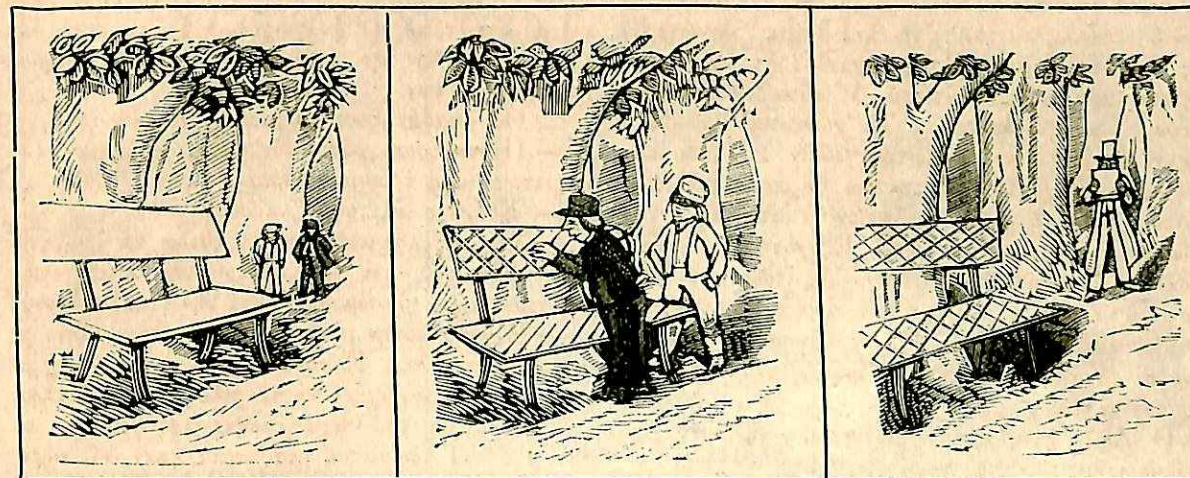
Χωρική, ἐτῶν 14

Εὐφύμου μνεῖας

(Ὁ μετὰ τὸ ὄνομα ἀριθμὸς δηλοῖ τὰ ἔτη τῆς ἡλικίας.)

Χιών, 12. — Ἀρης, 11. — Αἰγυπτία Βασιλόπου, 11. — Χάνι τῆς Γραβιάς, 10. — Εἰρήνη Γιαννοπούλου, 12. — Πρόδρομος Ἀναγνώστου, 14. — Ὁ... μιντεῦσατέ τον!, 13 1/2. — Καρδινάλιος Ρισελιέ, 13. — Μαρία Κουλουκουντή, 11. — Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών, 12. — Λεωνίδας Ν. Παγκράτιος, 14. — Σταθερὸν Νέφος, 12. — Ἑκρινὴ Νύξ, 13. — Πολικὸς Ἀστήρ, 13 1/2. — Ροδόχρους Μη-

λέα. — Θεοδώρα Π. Λαμπίκη, 11. — Φώτιος Π. Βακαλόπουλος, 14. — Μικρὸς Καπουκῖνος, 13. — Μικρὴ Ἰνδὴ, 10. — Ἀπολλώνιος Τυανεύς, 12 1/2. — Ἀρχάγγελος Γαβριήλ, 10. — Αἰκατερίνη Σεβαστοπούλου, 13 1/2. — Γεῖτων τῆς Μυκᾶλης, 14. — Δημήτριος Ἀλ. Βλάχος, 14. — Λόρδος Βύρων, 13 10/12. — Μέγας Ἀλέξανδρος, 8. — Φιλόπατρις Ἑλληνίς, 9. — Ἀδαμάντιος Κοραῆς, 13. — Φιλόλογος, 14. — Ἰωάννα Κ. Βασιλειάδου, 14. — Λαμπάδας, 9 1/2. — Μαρία Γ. Φωτιάδου, 13. — Μικρὸς Δημοκράτης, 14. — Ἀγγελικὴ Ν. Εὐτυχίδου, 11. — Βεσπούκιος Ἀμέριος, 13. — Μάρκος Βότσαρης, 8 1/2. — Δέσποινα Δαμαλᾶ, 13. — Θεοδώρα Σενβί. — Σελιναῖον Φῶς, 12. — Ἰωάν. Στ. Σολομωνίδης. — Διονύσιος Στ. Σολομωνίδης, 11. — Μηταρόλος, 10. — Ἰωάννης Πετρίδης, 11. — Λευκὸν Ρέδον, 12. — Χρυσή, 12. — Τόξον τοῦ Φοίβου, 12. — Ἀλ. Λαζαρίδης, 13 1/4. — Κυριάκης Γ. Μπουκλάκος, 14 1/2. — Βασιλεὺς τῆς Ἑρήμου, 14 1/2. — Γαλλικὴ Σημαία, 13. — Ἰωνικὸς Ἀνεμος, 11. — Ἀγριος Ἰνδός, 13 1/2. — Βασίλειος ὁ Βουλγαροκτόνος, 14. — Νικόλαος Π. Κακουλίδης, 14. — Κ. Κωνσταντινίδης, 11. — Ἀλέξανδρος Τσάχ, 13. — Γουλιέλμος Σ. Ζαλοῦχος, 12.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΝ ΤΗΣ « ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ »

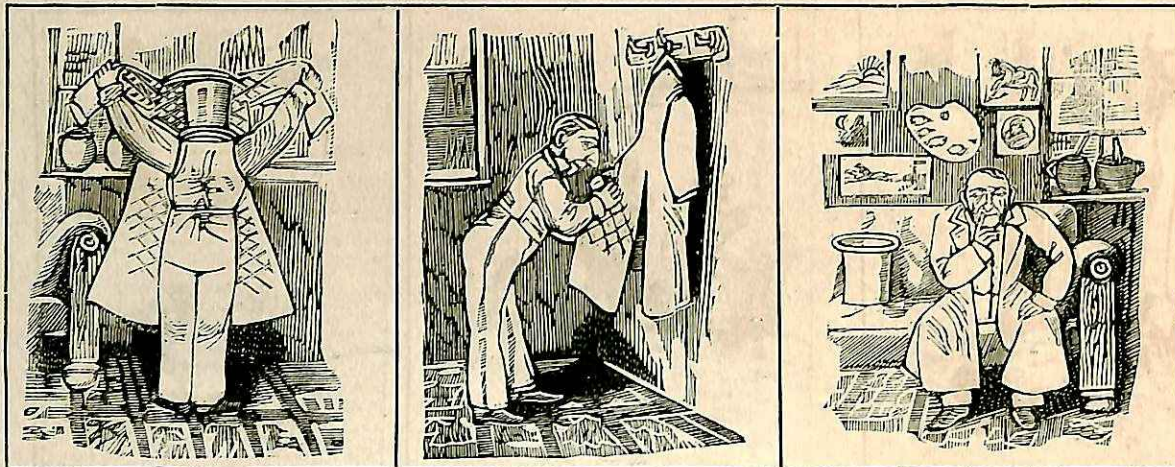
Μίαν φορὰν εἰς ἕνα χωριό, ὅχι μακρὰν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, κατοικοῦσεν ἕνας ξυλοκόπος μὲ τὴν γυναῖκά του, ἄνθρωποι καλοὶ καὶ ἐργατικοί· ἐνῶ ὁ ξυλοκόπος ἔκοπτε ξύλα ἀπὸ τὸν ἐλαιῶνα, πού ἦτο ἐκεῖ κοντά, ἡ γυναῖκά του ἔγνευε εἰς τὴν καλύδην τοὺς εἶχαν καὶ δύο παιδιά τὸν Μιχάλην καὶ τὸν Χρήστον, τὰ ὅποια ἀγαποῦσαν πολὺ, ἀλλὰ τὰ ὅποια μ' ὅλας τὰς φροντίδας τῶν πτωχῶν γονέων των δὲν ἠξιώθησαν νὰ τοὺς ὁμοιάσουν εἰς τὸ παραμικρόν, διότι ἀντὶ νὰ πηγαίνουν εἰς τὸ σχολεῖον ὅπου τὰ ἔστειλεν ὁ κύρ Θανάσης ὁ πτέρας των, ἐπῆγαιναν μὲ ἄλλα κακὰ παιδιά εἰς τὸν ἐλαιῶνα, φροντίζοντες ὅμως νὰ πηγαίνουν εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος ἀπὸ ἐκεῖ πού ἦτο ὁ πτέρας των, διὰ νὰ εὗρουν φώλεας καὶ νὰ πάρουν ἢ τὰ αὐτὰ ἢ τὰ μικρὰ πουλιά.

Μίαν φορὰν, πού κατὰ τὴν συνήθειάν τους δὲν ἐπῆ-

γαν εἰς τὸ σχολεῖον, ἐπέρχαν ἀπὸ ἕνα μέρος πού ἐπουλοῦσαν διάφορα πράγματα· ὁ ἔμπορος ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὠμιλοῦσε μὲ ἕνα κύριον· εὐρίσκουν λοιπὸν τὴν εὐκαιρίαν καὶ ἀρπάζουν ἕνα κομμάτι κιμωλίαν. Ἐνῶ ἔτρεγαν διὰ νὰ μὴ τοὺς πιάσουν, ἐκουράσθησαν καὶ ἐκάθησαν εἰς ἕνα πάγγον ὁ ὅποιος ἔτυχε νὰ εἶνε ἐκεῖ· ἀφοῦ ἐξεκουράσθησαν λέγει ὁ Χρήστος στὸν Μιχάλην. «Τὸν βάρουμε; «Τὸν βάρουμε,» λέγει ὁ Μιχάλης. «Ἐσυρὰν ἐπάνω ἕνα σωρὸν γραμμῆς ὅπου ἔκαμαν ἄσπρον τὸν πάγγον ἀπὸ τὰ πολλὰ τετραγωνάκια· μόλις τὸν τετελείωσαν καὶ βλέπουν ἕνα κύριον ὁ ὅποιος ἤρχετο πρὸς τὸ μέρος των ἀναγινώσκων μίαν μεγάλην ἐφημερίδα.

Ἀμέσως λοιπὸν ἐκρόσθησαν ὀπίσω ἀπὸ τὰ δένδρα, διὰ νὰ μὴ τοὺς ἴδῃ, διότι τὰ κακὰ παιδιά πάντοτε φοβοῦνται ὅταν κάμνουν κακόν· καὶ οἱ ἰδιοὶ μας λοι-

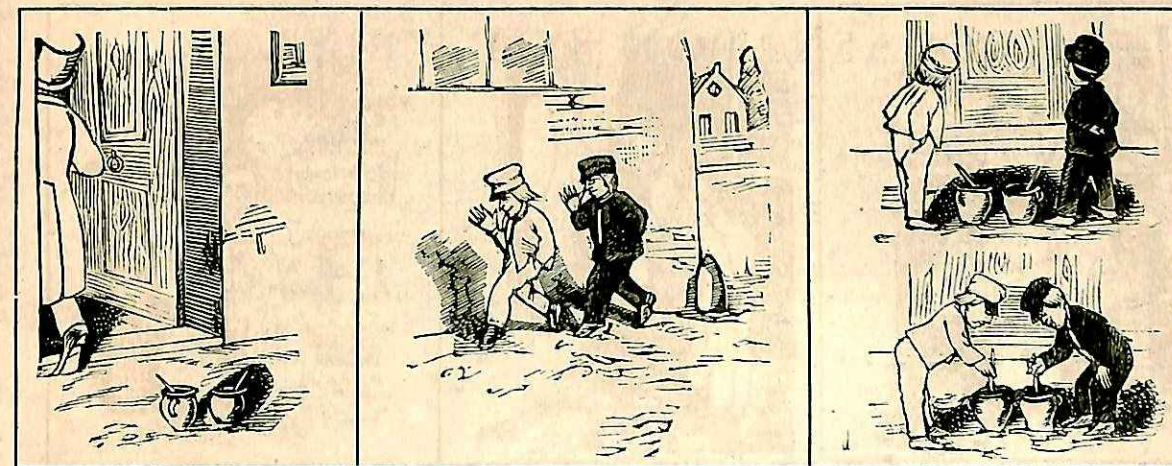
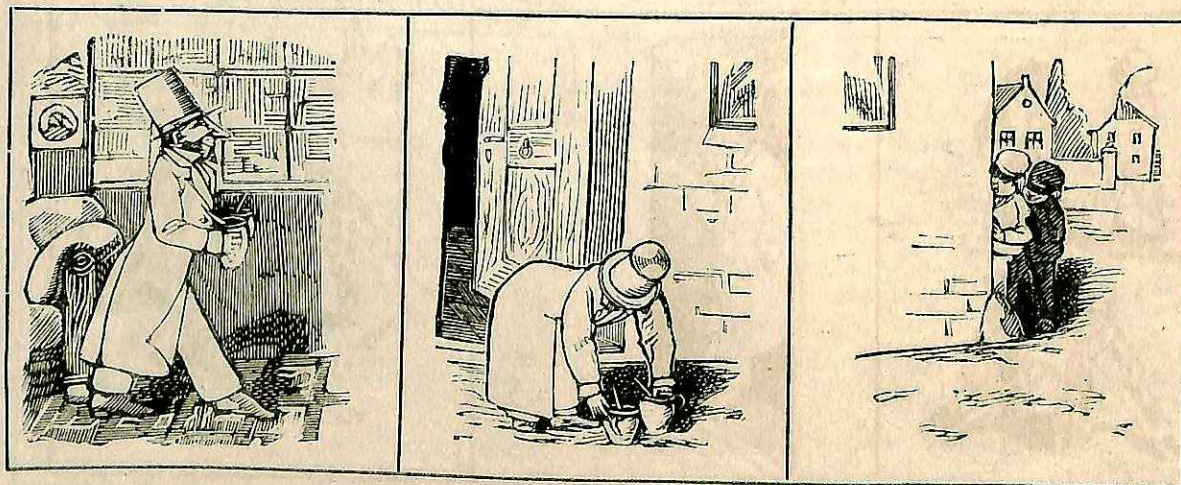

πὸν φίλοι ἐροθήθησαν μήπως προδοθῶν ὅτι δὲν ἐπῆγαν εἰς τὸ σχολεῖον. Ὁ κύριος ὅμως αὐτός, ὁ ὁποῖος, καθὼς φαίνεται καὶ ἀπὸ τὴν ἐνδυμασίαν του, ἦτο ξένος, χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ τρυγῶρα του ἐκάθησεν εἰς τὸν πάγγον πολὺ συλλογισμένος καὶ ἐξηκολούθει νὰ διαβάζῃ τὴν ἐφημερίδα· εἶχε δὲ δίκαιον νὰ εἶναι συλλογισμένος, διότι ἀφήσας τὴν οἰκογένειάν του εἰς τὴν Ἰσπανίαν ἦλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ νὰ εὕρῃ ἐργασίαν, ἐπειδὴ ἦτο ζωγράφος καὶ εἰς τὸν τόπον του ἦσαν πολλοὶ οἱ ζωγράφοι· δὲν ἐκέρδιζεν ἀρκετά.

Πρὶν ὅμως ὑπάγῃ εἰς τὰς Ἀθήνας ἔπρεπε νὰ περάσῃ καὶ ἀπὸ τὸ μικρὸν ἐκεῖνο χωρίον ὅπου τον εἶχαν προσκαλέσει διὰ νὰ ζωγραφίσῃ τὴν μικρὰν ἐκκλησίαν του. Ἐκεῖνην δὲ τὴν στιγμὴν ἐδιάβαζεν εἰς τὴν ἐφημερίδα ὅτι ἐγίναν πολλὰ κρούσματα χολέρας εἰς τὴν Ἰσπανίαν, ἀκριβῶς εἰς τὸ μέρος ὅπου κατοικοῦσεν ἡ οἰκογένειά του· αὕτῃ κυρίως ἦτο ἡ

αἰτία ποὺ ἦτο τόσο συλλογισμένος. Τὰ κακὰ παιδία ἀντὶ νὰ τον ἐμποδίσουν νὰ καθίσῃ διὰ νὰ μὴ λερωθῇ, ἅμα εἶδαν ὅτι ἦτο ξένος ἀπεφάσισαν νὰ γελάσουν μαζί του καὶ ὅταν ἐσηκώθη νὰ φύγῃ, τὸν ἀκολουθοῦσαν ἀπὸ μακρὰν καὶ τον ἐπεριγελοῦσαν. Ὅταν ὁ Δὼν Ἀλβάρους (αὐτὸ ἦτο τὸ ὄνομα τοῦ ξένου) ἔφθασεν εἰς τὸ σπίτι του καί, λυπημένος καθὼς ἦτο, ἔβγαλε τὸ ἐπανωφόρι του καὶ ἐπῆγε νὰ το κρεμάσῃ, ἔπесαν τὰ μάτια του καὶ εἰς τὰ σημάδια τὰ ὁποῖα εἶχαν γίνῃ ἀπὸ τὴν κιμωλίαν, καὶ ἀφοῦ τα ἐκαθάρισε καλά, ἐκάθισεν νὰ σκεφθῇ ποὺ ἐλευρώθη τόσο πολὺ, ἀλλὰ δὲν ἠμπόρεσε νὰ το εὕρῃ, διότι δὲν εἶχε παρατηρήσει τὰ δύο κακὰ παιδία. Δὲν ἐσκέφθη λοιπὸν περισσότερον δι' αὐτὸ (διότι εἶχεν ἄλλα σπουδαιότερα νὰ σκεφθῇ), ἀλλὰ ἐπῆρε τὰ δύο δοχεῖα τῶν χρωμάτων, τὰ ὁποῖα του ἐχρειάζοντο προσωρινῶς διὰ τὴν μικρὰν ἐκκλησίαν, καὶ ἡτοιμάσθη ν' ἀρχίσῃ τὴν ἐργασίαν του. Ἡ ὥρα ὅμως τῆς

ἐργασίας εἶχε πλέον περάσῃ, διότι ἦτο σχεδὸν μεσημέρι. Ἀπεφάσισε λοιπὸν ν' ἀφήσῃ τὰ δύο δοχεῖα ἐκεῖ, καὶ νὰ ὑπάγῃ νὰ φάγῃ ἔπειτα δὲ νὰ ἀρχίσῃ τὴν ἐργασίαν του.

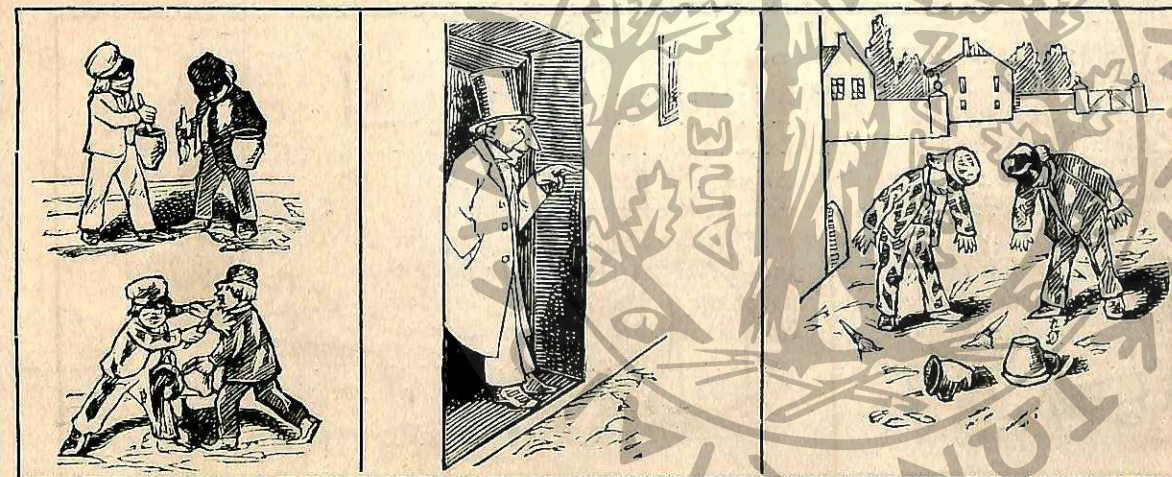
Οἱ δύο φίλοι μᾶς τον παρετήρουν προσεκτικὰ κρυμμένοι πίσω ἀπὸ μίαν μάνδραν, περίεργοι νὰ ἰδοῦν τί ἔχουν μέσα τὰ δύο ἐκεῖνα ἀγγεῖα· μόλις λοιπὸν εἶδαν ὅτι τα ἄφησεν, ἀμέσως ἐπῆγαν τρεχάτοι νὰ ἰδοῦν, καὶ στὴν ἀρχὴν ἔβλεπον μόνον, ἔπειτα ἠθέλησαν νὰ τα ἀνακατώσουν ὀλίγον, ἔπειτα δὲ καὶ τα ἐσήκωσαν ἀπὸ κάτω καὶ τα ἐκρατοῦσαν στὰ χέρια τους. Ἀλλὰ ἐπειδὴ μίᾳ κακῇ πράξει ποτὲ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχῃ καλὸν τέλος, διὰ τοῦτο μίᾳ ἀπροσεξία τοῦ Χρήστου, ὁ ὁποῖος ἐλέρωσε τὸν Μιχάλην μὲ ἄσπρην μπογιά, ἔκαμε τὸν Μιχάλην νὰ θυμώσῃ καὶ ν' ἀρχίσῃ νὰ λερῶνῃ τὸν Χρῆστον μὲ μαύρην μπογιά, ἔπειτα ἐπέταξαν καὶ μπογιαῖς καὶ βούρτσαις καὶ ἀρχισαν νὰ δέρνονται καὶ νὰ φωνάζουν.

Ὅταν ἄκουσε τὸν θόρυβον αὐτὸν ὁ Δὼν Ἀλβάρους ἐσηκώθη ἀπὸ τὸ φαγητόν του διὰ νὰ ἰδῇ τί τρέχει· ἅμα τοὺς εἶδεν εἰς αὐτὴν τὴν κατὰστασιν, τοὺς ἐλυπήθη καὶ ἀντὶ νὰ τοὺς μαλλώσῃ, ὅπως τοὺς ἔπρεπε, τοὺς ἐσυμβούλευσε, μὲ τὰ ὀλίγα του ἐλληνικά ποῦ ἤξευρε, νὰ εἶνε φρόνιμοι καὶ νὰ μὴ κάμνουν πλέον ἀταξίας.

Τοῦτο βεβαίως ἦτο μεγάλη του καλωσύνη καὶ το ἐκατάλαβαν καὶ τὰ δύο ἐκεῖνα κακὰ παιδιὰ τὰ ὁποῖα το ὑποσχέθηκαν νὰ εἶνε πλέον φρόνιμα, καὶ φαίνεται ὅτι ἐφύλαξαν τὴν ὑπόσχεσίν των, διότι κανεὶς δὲν τα εἶδε πλέον νὰ κάμνουν ἀταξίας.

Ὡστε βλέπομεν ὅτι ἓνας γλυκὺς λόγος κατορθώνει περισσότερα παρὰ μίᾳ μεγάλῃ τιμωρίᾳ.

ΜΟΝΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΔΙΟΥ, ἐτῶν 11

ΤΟ ΔΕΝΔΡΟΝ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἦλθαν τὰ Χριστούγεννα
Ἑορτὴ μεγάλη.
Καὶ τὸ δένδρον τοῦ Χριστοῦ
Ἦλθεν, ἦλθε πάλι.
Δένδρον μὲ χρυσὰ καρῦδια
Καὶ κουφέτα καὶ παγινίδια.
Δῶρα λάβετε, παιδιά,
Ἀπ' τοῦ δένδρου τὰ κλαδιά.

Ἦλθαν τὰ Χριστούγεννα,
Ἐξω πέφτει χιόνι.
Μέσα δένδρον φουντωτὸ
Λάμπει, κμαρῶνει,
Κ' ἔχει πληθὺς λουλουδάκια
Τ' ἀναμμένα του κεράκια
Δῶρα λάβετε, παιδιά,
Ἀπ' τοῦ δένδρου τὰ κλαδιά.

Ὁ Χριστὸς, ποὺ πάντοτε
Τὸ καλὸν μας θέλει,
Μὲ ἀγάπην ὅλ' αὐτὰ
Σήμερόν μας στέλλει.
Πόσα πράγματα μᾶς δίνει
Τοῦ Χριστοῦ ἡ καλωσύνη!
Δῶρα λάβετε, παιδιά,
Ἀπ' τοῦ δένδρου τὰ κλαδιά.

ΑΔ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ

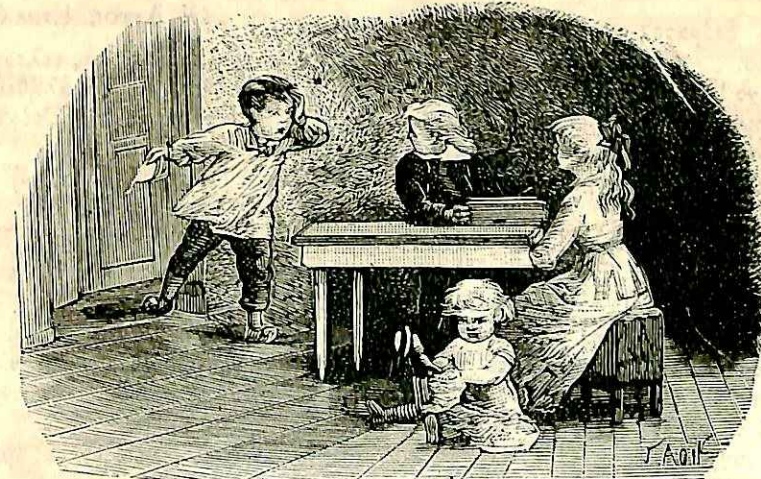
ΤΑΜΕΙΟΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΑΠΟΡΩΝ

ΕΠΙΜΕΛΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ

ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1885 ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΩΝ

Κατὰ τὸ τρίτον δελτίον τῶν συνεισφορῶν τὸ δημοσιευθὲν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15ης παρελθόντος Αὐ- γούστου κατετέθησαν μέχρι τῆς 10 Αὐγούστου ἡ ἑξῆς.....	φρ.	41	95		
Ἐκτοτε συνεισέφερον μέχρι σήμερον καὶ οἱ ἐπόμενοι:					
Ἀνδρέας, Μαρίκκ, Ἑλένη καὶ Χρυσάνθη Π. Θεοχάρη, Πατρῶν.....	Φρ.	2—			
Παναγιώτης Ι. Σαρπάρης, Καίρου.....	»	1—			
Λεωνίδας Καλλιγέρης, Καίρου.....	»	1,05			
Ἰουλία Κυριαζοπούλου, Πειραιῶς.....	»	2—	6	05	
Ὡστε τὸ σύνολον τῶν συνεισφορῶν κατὰ τὸ ἔτος 1885 ἀνῆλθεν εἰς	Φρ.	48	—		
Ἀπέναντι τοῦ ποσοῦ τούτου ἀπεστείλαμεν πρὸς τὸν ἐν Ἀθήναις Φι- λολογικὸν Σύλλογον «Παρνασσόν», ὅπως διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ἐπι- μελεστέρους μαθητὰς τῆς Σχολῆς τῶν Ἀπόρων Παίδων, ὡς βραβεῖον ἐπιμελείας, εἴκοσι τέσσαρας (24) τόμους τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παί- δων» τοῦ ἔτους 1884 πρὸς φρ. 2,50 καὶ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ἐκπτώ- σεως 20 ο)ο πρὸς φρ. 2.....	Φρ.			48	—
	»	48	—	48	—

Ἡ Διεύθυνσις

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΑΝ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΕΥΘΑΛΙΑΦΩΦΩ
ΠΙΠΗΣΓΙΑΝΝΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΟΜΙΣΤΗΣ. — (Εἰς κύων.)

Μελετητήριον, εἰς τὸ βάθος θύρα, παράθυρον δεξιᾷ.

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ΕΥΘΑΛΙΑ, ΦΩΦΩ, ΠΙΠΗΣ,
ἔπειτα ΓΙΑΝΝΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ἀπαγγέλλων

Ἐνας γέρον ἑυλοχόπος ἐνενηνταπέντε χρόνων
Ἐκατέβαιν' ἕνα λόφον, εἰς τὸν ὅμον του σηκώνων
Ἐνα φέρτωμα κλαδιά.

(Ὁ Γεώργιος μελετᾷ πλησίον τοῦ παραθύρου·
ὁ κύων εἶναι εἰς τοὺς πόδας του, ἡ Φωφὴ ἐπιδιορθοῦ-
νει τὴν κουκλάν της· ὁ Πίπης εἶναι πρὸ τῆς Εὐθα-
λίας ἡ ὁποία κρατεῖ κουτίον μὲ καραμέλας.)

ΠΙΠΗΣ. Φωφὴ, ἀκόμη μίξ καραμέλας.

ΦΩΦΩ. Ὁχι, Πίπη, φθάνει.

ΠΙΠΗΣ (ἱκετευτικῶς). Σὲ παρακαλῶ!
ΦΩΦΩ. Ὁχι, ἔφαγες δὲν ἤξεύρω κ' ἐγὼ πύσαις.ΠΙΠΗΣ (δικταρτορῶμενος). Μὰ αἱ καραμέλαις
εἶναι τοῦ Πίπη· ἡ νοννά τας ἔδωκε τοῦ Πίπη.ΦΩΦΩ. Ὁχι γιὰ νὰ τας εἶναι ὅλας μαζί καὶ ν'
ἀρρωστήσῃ.(Θέτει τὸ κουτίον ἐπάνω εἰς ὑψηλὴν τράπεζαν, ὁ
Πίπης μορφαίνει πρὸς στιγμὴν.)ΠΙΠΗΣ. Ἀφ' οὗ εἶν' ἔτσι, ἔλα νὰ παίξωμε, Πιστέ.
(Πηγαίνει τὸν Πιστὸν εἰς τὸ βάθος τοῦ δωματίου)
Σοῦζο, Πιστέ, Σοῦζο!ΕΤΟΣ Ζ'. — ΤΕΥΧΟΣ 24^{ον}.

Ποτὲ δὲν εἶδα τόσον δύσκολον μῦθον. (Ἀφίνει τὸ
βιβλίον καὶ κτυπᾷ μὲ τὰ δάκτυλά του τὴν ὕαλον τοῦ
παραθύρου.) Ἄ, νὰ ὁ Γιάννης. (Ἀνοίγει τὸ πα-
ράθυρον) Καλημέρα, Γιαννάκη, ἔλα μέσα δά, νὰ
παίξωμεν ὀλίγον.

ΓΙΑΝΝΗΣ (Εἰσερχόμενος). Νὰ παίξωμεν; Ὁχι,
κύρ Γεωργάκη, ἔχεις βρεῖν γιὰ παιγνίδια τέτοια
μέρα σὺν σήμερα;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Δικτὶ; Δὲν εἶναι κυριακὴ σήμερα;

ΓΙΑΝΝΗΣ. Κ' ἔπειτα, νά, ὅποιος δὲν ἔχει κάμει
κανένα κακὸ πρᾶγμα ἔς τὴν ζωὴν του, μπορεῖ νὰ
πεθάνῃ ἡσυχα, μὰ ἐγώ...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Ζωηρῶς). Τί; ὅλ' πεθάνῃς, Γιάννη;

ΓΙΑΝΝΗΣ. Βέβαια, ὅπως καὶ ὅλοι σεῖς.

ΕΥΘΑΛΙΑ (Ἐγείρομένη). Πῶς; κ' ἡμεῖς ὅλοι;

ΓΙΑΝΝΗΣ. Ἀμ' ἀφ' οὗ εἶναι τὸ τέλος τοῦ κόσμου!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ καὶ ΕΥΘΑΛΙΑ. Τὸ τέλος τοῦ κόσμου!

ΤΟΜΟΣ Η'. — 12

ΦΩΦΩ. ('Αφήνουσα την κούκλαν της). Το τέλος του κόσμου!

ΓΙΑΝΝΗΣ. Δεν το ξεύρατε;

ΟΛΟΙ. Όχι, διόλου.

ΓΙΑΝΝΗΣ. Παράξενο! Όλοι το ξεύρουν εδώ 'ς την χώρα. (Με στενωχωρίαν) Το λοιπόν... ήθελα νά σου 'πώ, κύρ Γεωργάκη, θυμάσαι την σβούρα που είχες χάσει;... εγώ την έχω βρή... και ήθελα νά την κρατήσω...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Μετ' άγανακτήσεως). Πώς κλέ...

ΓΙΑΝΝΗΣ. Έκαμα άσχημα, το ξεύρω, κύρ Γεωργάκη, μ'ά δεν θέλω νά πεθάνω μ' αυτήν την άμαρτία... κ' έπειτα νά σου 'πώ και την άλήθεια, τί θά μου χρησιμεύσει ή σβούρα άφ' ού ήλθε το τέλος του κόσμου;... ('Ανστεναζών) Το λοιπόν, νά την, κύρ Γεωργάκη. (Τφ δίδει την σβούραν και γονατίζει έμπρός του.) Νά με συγχωρέσης!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Ναί, μ'ά εξήγησέ μας λιγάκι πώς...

ΓΙΑΝΝΗΣ. Δεν έχω καιρό, κύρ Γεωργάκη, πρέπει νά πάγω και 'ς τοῦ Πέτρου, γιατί κ' αυτός είχε χάσει το μαχαίρι του. Το λοιπόν δεν θέλω νά πεθάνω έχοντας αυτό το μαχαίρι βάρος 'ς την ψυχή μου. 'Αναχωρεί).

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Καταφοβισμένος). Το τέλος του κόσμου! και δεν ήξεύραμεν τίποτε!

ΕΥΘΑΛΙΑ. Πρέπει νά 'πάγω εἰς τὸ μαγειρεῖον νά ζητήσω πληροφορίας. ('Εξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ΦΩΦΩ, ΠΙΠΗΣ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Κατ' ιδίαν). Καθόλου δεν μ' άρέσει αυτό το τέλος του κόσμου! Ίσα, ίσα τώρα βρέθηκε νά χαλάσει ο κόσμος που μου υπεσχέθηκε ο πατέρας νά με πάρη μαζί του εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν τὸ καλοκαίρι.

ΠΙΠΗΣ ('Ανήσυχος). Τί εἶνε, Φωφώ, τὸ τέλος τοῦ κόσμου;

ΦΩΦΩ. Δεν ξεύρω, μ'ά θαρρῶ πὼς εἶνε πολὺ πολὺ κακὸ πρᾶγμα.

ΠΙΠΗΣ. Τί εἶνε, Γεώργη, πὲς μού το.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Εἶνε... εἶνε... ὅλοι θά πεθάνουν, νά!

ΠΙΠΗΣ. Εἶνε κακὸ πρᾶγμα, αἱ;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Ω! πολὺ!

ΠΙΠΗΣ (Κλαίων). Ὁ Πίπης δὲν θέλει νά πεθάνῃ, δὲν θέλει! οὔτε ὁ Πιστός!...

ΦΩΦΩ (Φιλοῦσα αὐτόν). Μὴ κλαῖς, Πίπη μου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Μή, μή, μὴ κλαῖς, μπορεῖ νά μὴν εἶνε ἀλήθεια αὐτὸ πὺ εἶπε ὁ Γιάννης.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, ΕΥΘΑΛΙΑ.

ΕΥΘΑΛΙΑ ('Ακούσασα τὰς τελευταίας λέξεις). Ναί, ναί, εἶνε ἀλήθεια, πολὺ ἀλήθεια. Ἐρώτησα τὴν Μαρίν, τὴν Κατερίναν, τὸν Στέφανον, καὶ μου εἶπαν ὅλοι πὼς εἶνε ἀλήθεια.

ΦΩΦΩ καὶ ΠΙΠΗΣ. (Κλαίουν) Ὁχι! ὅχι ὅχι!

ΕΥΘΑΛΙΑ. Ὁλοι το ξεύρουν! εἶνε τόσοσ καιρὸς τώρα, μόνον ἡμεῖς δὲν εἴχαμεν εἶδῃσιν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Παράξενο πρᾶγμα! Καὶ γιατί δὲν μας εἶπαν τίποτε;

ΕΥΘΑΛΙΑ. Διότι ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα τοὺς ἀπηγόρευσαν νά μας κάμουν λόγον.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Θά πάγω νά ἐρωτήσω τὸν πατέρα τί τρέχει.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Εὐγῆκε ἔξω μὲ ἄμαξα μαζί μὲ τὴν μητέρα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Εὐγῆκε μὲ τὴν μητέρα!... Ἄν ἦτο τὸ τέλος τοῦ κόσμου, θαρρεῖς ὅτι οἱ καλοῖ μας γονεῖς θά ξεφυγαν μακριά μας ἀντὶ νά μείνουν μαζί μας;

ΕΥΘΑΛΙΑ. Ἰσὼς ἐπῆγαν εἰς τοῦ πάππου, πὺ εἶνε καταμόναχος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Πιθανόν. Τότε θά ἐπιστρέφουν μετ' ὀλίγον καὶ θά τον φέρουν ἐδῶ διὰ ν' ἀποθάνωμεν ὅλοι μαζί. ('Επιστρέφει εἰς τὸ παράθυρον) Ἄς λέγουν ὅ,τι θέλουν, τοῦ κάκου, ἔξω δὲν φαίνεται πὼς εἶνε τὸ τέλος τοῦ κόσμου.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Ἐν τούτοις ὁ οὐρανὸς εἶνε μαῦρος.

ΦΩΦΩ. Ω! ναί, πολὺ μαῦρος, κατὰμυρος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Θά γίνῃ θύελλα, καταιγίς!...

ΕΥΘΑΛΙΑ (Θλιβερώς). Τί κερδίζομεν, Γεώργιε, νά γελοῦμεν τὸν εαυτόν μας, νά... ἀρχίζει τὸ τέλος τοῦ κόσμου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Μ'ά τέλος πάντων εἶνε βέβαιον ὅτι σήμερον δίχως ἄλλο θά χαλάσῃ ὁ κόσμος;

ΕΥΘΑΛΙΑ. Τὸ ἔχουν προφητεύσει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Ποῖος;

ΕΥΘΑΛΙΑ. Δὲν ήξεύρω! οἱ σοφοὶ νομίζω! τί ἄσχημον πρᾶγμα!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Ναί, σὲ βεβαιῶ, ἴσα ἴσα τώρα πὺ πλησιάζει ἡ πρωτοχρονιά καὶ θά παίρναμε δῶρκ.

ΦΩΦΩ. Ναί, ναί κούκλαις, μικρά μαγειρεῖα! τόσα πράγματα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Ὡραῖα βιβλία, σπαθιά, ζαχαρωτά...

ΠΙΠΗΣ (Γλείφει τὰ χεῖλη του) Ὡ! τὰ ζαχαρωτά! (Παρατηρεῖ ἐκφραστικῶς τὸ τραπέζιον εἰς τὸ ὁποῖον ἡ Εὐθαλία ἔβαλε τὸ κουτίον).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Ὁχι, ὅχι, τὸ τέλος τοῦ κόσμου δὲν ἔπρεπε νάλθῃ τὸν χειμῶνα.

ΠΙΠΗΣ. Ποτὲ νά μὴν ἔλθῃ τὸ τέλος τοῦ κόσμου.

ΦΩΦΩ. Ἄφ' οὔ θέλει ὁ Θεός...

ΠΙΠΗΣ. Ὁ Πίπης δὲν θέλει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Σοβαρώς). Ἐν τούτοις εἶναι τιμὴ νά ἰδοῦμεν τὸ τέλος τοῦ κόσμου! ἐγὼ ὅμως δὲν τὴν ήθελα τέτοια τιμή.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Οὔτε ἐγώ.

ΦΩΦΩ. Οὔτε ἐγώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Τούλάχιστον δὲν ήρχετο μῖα καθημερινή κ' αὐτὸ τὸ τέλος τοῦ κόσμου, πὺ εἴχαμε μ'ά θήματα μόνον ήλθε σήμερα Κυριακή!... Ἀλήθεια, δὲν θά μάθω τὸν μῦθόν μου ἀπ' ἔξω... αἱ, πάλιν κατὶ κέρδος ἔχω.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Ἄμ' ἐγὼ πάλιν πὺ ἐμελέτησα τὸ πρῶτὰ μαθήματά μου... ἂν το ήξευρα!...

ΦΩΦΩ. Πὼς θά γίνῃ αὐτό, Γεώργη;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Ποῖο;

ΦΩΦΩ. Τὸ τέλος τοῦ κόσμου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Δὲν ξεύρω! ἴσως θά γίνῃ σεισμός.

ΦΩΦΩ (Φαιδρά). Μ'ά τότε δὲν εἶνε πολὺ φοβερὸν! σεισμός ἔγεινε καὶ πέρυσι, τὸ θυμοῦμαι.

ΠΙΠΗΣ ('Υπερηφάνως). Κ' ἐγὼ το θυμοῦμαι.

ΦΩΦΩ. Ἦμην εἰς τὴν κλίνην μου, κ' πὼς ἐνόμιζα ἡμῶν σὲ καμμιὰ κούνια...

ΠΙΠΗΣ. Κ' ὕστερα ἐκτυπούσανε μονάχα τοὺς τὰ κουδούνια τοῦ σπιτιοῦ... Ἄν γίνῃ ἔτσι πάλι, τί ὥραῖο πὺ θάνε τὸ τέλος τοῦ κόσμου! (Πηδᾷ ἀπὸ τὴν χαράν του).

ΕΥΘΑΛΙΑ. Μήπως γίνῃ κατακλυσμός, αἱ, Γεώργη;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Ἦμπορεῖ!

ΦΩΦΩ. Τὸ λοιπὸν θά πνιγοῦμεν...

ΠΙΠΗΣ. ὁ Πίπης δὲν φοβάται! ὁ Πιστὸς ἐτράθηξε τὸν Πίπην ἀπὸ τὸ ποτάμι. Ὁ Πιστὸς θά τρ'χόῃ τὸν Πίπην καὶ ἀπὸ τὸν κατακλυσμό... Δὲν εἶν' ἔτσι, Πιστέ; ('Εναγκαλίζεται τὸν Πιστόν).

ΕΥΘΑΛΙΑ (Εἰς τὸ παράθυρον). Ναί, ναί, ναί, κατακλυσμός θά γίνῃ! ὁ οὐρανὸς εἶνε κατὰμυρος.

ΦΩΦΩ. Ἀστράπτει! (Στουμπώνει τὰ αὐτιά της).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Καὶ βρέχει, βρέχει μὲ τὴν στάμνα. Ἀρχίζει τὸ τέλος τοῦ κόσμου.

('Ἐν ᾧ ὁ Γεώργιος, ἡ Εὐθαλία καὶ ἡ Φωφώ παρατηροῦν τὴν βροχήν, ὁ Πίπης πηγαίνει χωρὶς θόρυβον μίαν καθέκλαν πρὸ τοῦ τραπεζίου, ἀρπάζει τὸ κουτίον, καταβαίνει γρήγορα καὶ πηγαίνει εἰς μίαν γωνίαν ὅπου τρώγει τὰς καραμέλας του μὲ μεγάλην βίαν).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Ω, νά ὁ γραμματοκομιστής. (Τὸν φωνάζει) Γραμματοκομιστή! Ἀλήθεια πὼς σήμερα εἶνε τὸ τέλος τοῦ κόσμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΟΜΙΣΤΗΣ (Πλησιάζας). Τί νά σου 'πώ, παιδί μου, ἔτσι λέγουν! δὲν το ξέρω γιὰ σίγουρο, μ'ά θά το ἰδοῦμε ἂν εἶνε ἀλήθεια...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Σὺ ὅμως, ὡς τόσο, μοιράζεις ἀκόμη τὰ γράμματά σου.

ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΟΜΙΣΤΗΣ. Αἱ, παιδί μου, πρέπει κανεῖς νά κάμῃς τὸ καθήκόν του ἔως τὸ τέλος... ('Απομακρύνεται).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Νά κάμῃς τὸ καθήκόν του ἔως τὸ τέλος!... Μ'ά ἄλλα λόγια πρέπει νά μάθω κ' ἐγὼ τὸν μῦθόν μου. (Λαμβάνει μὲ καταιδασμένα μούτρα τὸ βιβλίον του);

"Ενας γέρον ξυλοκόπος ἐνενηνταπέντε χρόνων.

"Α! ὅχι, εἶναι σκληρόν νά μελετᾷ κανεῖς μῦθον τὴν ἡμέραν πὺ χαλᾷ ὁ κόσμος. ('Ρίπτει τὸ βιβλίον του). ('Ακούεται ὁ βρόντος κερανοῦ πολὺ πλησίον, τὰ παιδιά ὁρμοῦν εἰς τὸ βάθος τοῦ δωματίου ἐκτὸς τοῦ Γεωργίου).

ΕΥΘΑΛΙΑ. Γεώργη! Γεώργη! κλειῖσε τὸ παράθυρον! ἡ μητέρα μ'ας το εἶπε, θυμάσαι, νά κλειώμεν τὸ παράθυρον ὅταν βρέχῃ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ('Αποθεαρρυσμένος). Τὸ εἶπε διὰ τὰς συνήθεις καταιγίδας! ἀλλ' ἄφ' οὔ εἶνε τὸ τέλος τοῦ κόσμου...

ΕΥΘΑΛΙΑ. Δὲν βλάπτει, κλειῖσέ το, κλειῖσέ το.

ΦΩΦΩ καὶ ΠΙΠΗΣ. Κλειῖσέ το! κλειῖσέ το!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. ('Υπακούει, ἔπειτα μένει μίαν στιγμὴν στηρίζων τὸ μέτωπόν του ἐπὶ τοῦ ὑαλίου τοῦ παραθύρου) Βρέχει ῥαγδαίως, εἶνε πραγματικῶς κατακλυσμός.

ΕΥΘΑΛΙΑ (Πλησιάζας). Ναί, ναί, κατακλυσμός εἶνε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Ἡ πλατεῖα ἔγεινεν ὡς ἂν λίμνη ἀπὸ τὰ νερά.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Καὶ ἡ βροχὴ πίπτει ὀλοένα μὲ περισσότεραν δύναμιν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Θ' ἀργήσῃ ὅμως ἔως ὅτου ν' ἀναιδῇ τὸ νερὸ ἔως ἐδῶ.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Κι' ἂν ἀναβῇ, ἀναβαίνομεν κ' ἡμεῖς εἰς τὴν σοφίτα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Νά, ὁ Γιάννης περνᾷ ἐκεῖ κάτω τρέχοντας.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Εἶνε καλὸ παιδί! ἔδειξε πολὺ καλὴ διαγωγή πὺ σου ἔδωκε τὴν σβούρα σου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Θά ἔδειχνε καλλιτέραν, ἂν δὲν μού τὴν εἶχε πάρει.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Δὲν λέγω ὅχι! ὅπως δῆποτε ἐδιώρθωσε τὸ σφάλμα του. (Σοβαρώς) Γεώργη, κάμνομεν καὶ ἡμεῖς ὡς ἂν αὐτόν;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Μὲ ἀγανάκτησιν). Δὲν ἐπήραμεν κανεὶς τίποτε, νομίζω.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Ὁχι, ἀλλά... ἐκάμαμεν ἄλλα πράγματα... καὶ πρῶτον ἀπ' ὅλα δὲν εἴμεθα πάντα καλοὶ ἀναμεταξύ μας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Ζωηρώς). Αὐτὸ εἶνε ἀλήθεια! προχθὲς δὲν ήθέλησες νά μου ράψῃς ἓνα κομδί μου πὺ ἔηλῶθηκε.

ΕΥΘΑΛΙΑ (Δυσανεστηθεῖσα). Οὔτε σὺ νά με βοηθήσῃς νά λύσω τὸ πρόβλημα τῆς ἀριθμητικῆς μου.

ΦΩΦΩ. Ὁ Γεώργης ἔρριψε χάμου μῖα κούκλαν μου ἐπίτηδες, κ' ἔσπασε τὴν μύτη της.

ΠΙΠΗΣ. Καί ἡ Φωφὴ ἐκρήμισε τὸ μεγάλο, μεγάλο παλάτι μου πού εἶχα κάμει ἀπὸ χάρτον, καὶ ἔπειτα μ' ἐσίμπησε. Κ' ἔπειτα ὁ Γεώργιος δὲν ἠθέλησε νὰ μου εἰπῇ ἕνα παρημόθι, κ' ἔπειτα ἡ Εὐθυλία μ' ἐπῆρε τὰς καρ... (Σταματᾷ φρονίμως).

ΦΩΦΑ. Καὶ ὁ Πίπης μ' ἐδάγκασε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Καὶ ἂν ὁ Πιστὸς ἤμπο-
ροῦσε νὰ ἐμιλῇ (ὡς
ἔλεγε ὁ κ' ριος
Πίπης ὅλο τοῦ τρι-
βάει τ' αὐτιά του.

ΠΙΠΗΣ (Κατά-
πληκτος). Ἀλήθεια.
Συγχώρετέ με, Πι-
στέ, δὲν το ξανακά-
μω. (Γονατίζει πρὸ
τοῦ κυνός).

ΕΥΘΑΛΙΑ. Ἀς
μιμηθῶμεν καὶ ἡ-
μεῖς τὸν Πίπην, ἵνα
ἀναγνωρίσωμεν τὰ
σφάλματά μας, ὅλοι
ἔχομεν σφάλματα,
καὶ ἦλθε τὸ τέλος
τοῦ κόσμου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Ἀνα-
στενάζων). Πραγ-
ματικῶς, τὸ τέλος
τοῦ κόσμου.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Λοιπὸν
ἄς συγχωρεθῶμεν
ὅλοι μας καὶ ἄς φι-
ληθῶμεν.

(Ὅλοι φιλοῦνται
θερμῶς).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Σκου-
πίζων τὰς παρειάς
του). Αὐτὸς ὁ Πίπης
μὲ καταλέρωσε.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Μὲ τί; (Πικρατρεῖ μὲ προσοχὴν τὸν Πί-
πην καὶ ἀνακαλύπτει τὸ κουτίον τὸ ὁποῖον ἐκρυπτεν
ἀπ' ὀπίσω του.) "ὦ! ἔφαγε ὅλκις τὰς καρμέλαις!

ΠΙΠΗΣ. Ἀφ' οὗ ἦλθε τὸ τέλος κόσμου, ὁ Πίπης
διατὶ ν' ἀφήσῃ καρμέλαις;

ΦΩΦΑ. Οὐ! λαίμαργε!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Οὐ! ἐγώ τῃ πού τρώγεις καταμόναχος!

ΠΙΠΗΣ. Ὁ Πίπης ὄχι! λαίμαργος, ὄχι ἐγωιστής!
(Ἐξάγει μίαν καρμέλαν ἀπὸ τὸ στόμα του καὶ μὲ
καταιβασμένα μοῦτρα τὴν προσφέρει εἰς τὰ ἄλλα
παιδιά) Νά!

ΕΥΘΑΛΙΑ. Μὴ τον πικραίνουμε τὸν καίμενον τὸν
Πίπην, εἶνε τὸ τέλος τοῦ κόσμου...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Ἀλήθεια! μὴ κλαῖς, Πίπη.

ΠΙΠΗΣ. Λοιπὸν Πίπης μπορεῖ νὰ φάγῃ καρ-
μέλα του;

Οἱ ἄλλοι Ναί! ναί!

ΠΙΠΗΣ. (Θέτων πάλιν τὴν καρμέλαν εἰς τὸ στόμα
του). Πίπης ὄχι λαίμαργος, Πίπης φρονίμος.

Οἱ ἄλλοι. Ναί,
Πίπης πολὺ φρόνι-
μος. (Γεν φιλοῦν).

ΕΥΘΑΛΙΑ. Ἀν ἐπ-
έστρεφεν ὁ πατέρας
καὶ ἡ μητέρα, ὅχι
ἐξητούσαμεν νὰ μας
συγχωρῶσιν δι' ὅσα
σφάλματα ἐκάναμε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. "ὦ!
εἶναι τόσοι καλοὶ
εἶμαι βέβαιος ὅτι
μας συγχωρῶσιν χω-
ρὶς νὰ τοῖς το ζη-
τήσωμεν.

Ἀλλὰ πρὸ πάν-
των πρέπει νὰ μας
συγχωρήσῃ ὁ...

ΕΥΘΑΛΙΑ. Διδά-
σκαλός μας; ναί, τὸν
ἐλυπήσαμεν τόσας
φορὰς!...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Χθὲς ἀ-
κόμη δὲν ἤξεύραμεν
τὰ μαθήματά μας.

ΦΩΦΑ. Καὶ ἀνε-
χώρησε τόσον δυσ-
ρεστημένος, τόσον
δυσανεστημένος...

ΕΥΘΑΛΙΑ. Τοῦ
γράφου;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Ποῖος
ὁά του ὑπάγῃ τὸ
γράμμα μας;

ΕΥΘΑΛΙΑ. Ὁ Στέφανος; ὁ διδάσκαλός μας δὲν
κατοικεῖ μακρὰν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Νομίζεις ὅτι ὁ Στέφανος, ὅσον ὑπη-
ρέτης καὶ ἂν εἶνε, ὅχι θελήσῃ νὰ ἐβγῇ ἔξω μ' αὐτὸν
τὸν κατακλυσμὸν;

ΦΩΦΑ. "ὦ! δὲν φοβεῖται τίποτε ὁ Στέφανος.

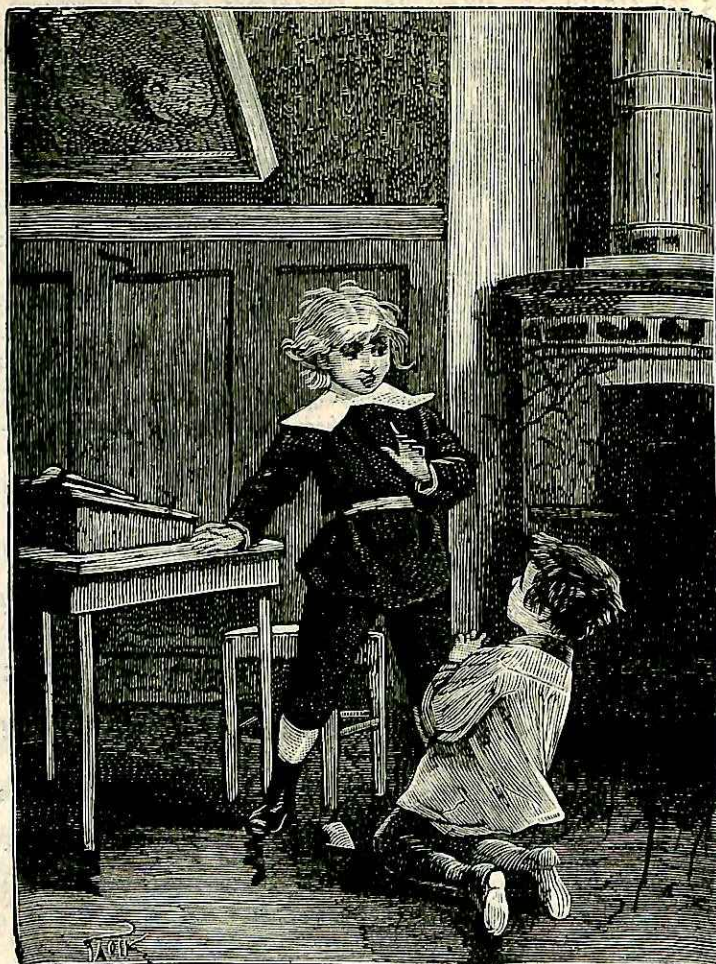
ΠΙΠΗΣ. Πολὺ φοβεῖται ὁ Στέφανος.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Γεώργη, γράψε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Καθίσας εἰς τὴν τράπεζαν καὶ λαβὼν
χαρτίον). Τί νὰ γράψω;

ΕΥΘΑΛΙΑ. Σὺ ξεύρεις.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Γράφων). Κύριε, λυπούμεθα πολὺ ὅτι
σας δυσηρεστήσαμεν.

«ΝΑ ΜΕ ΣΥΓΧΩΡΗΣΕ!»

(Σελ. 178)

ΕΥΘΑΛΙΑ. Πολὺ καλῶς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Ἐξακολουθῶν). Σὰς ζητοῦμεν συγγνώ-
μην καὶ ἠθέλημεν νὰ εἰμεθ φρονίμοι εἰς τὸ ἐξῆς καὶ
νὰ μελετῶμεν τὰ μαθήματά μας καὶ νὰ σας εὐχαρι-
στῶμεν εἰς ὅλα, ἀλλὰ δὲν ἤμποροῦμεν, διότι ἦλθε
τὸ τέλος τοῦ κόσμου.

Οἱ ἀφοσιωμένοι μαθηταὶ σας.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Πολὺ ὠραῖα. Τώρα ἄς ὑπογράψωμεν.

ΦΩΦΑ. Στάσου ἄλλο, Γεώργη. Μήπως θελήσῃ νὰ
μας κάμῃ μάθημα εἰς τὸν ἄλλον κόσμον;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Γελῶν). Κουτὴ, εἰς τὸν ἄλλον κόσμον
δὲν χρειάζονται οὔτε βιβλίον, οὔτε τετράδια, οὔτε τί-
ποτα ἀπ' ὅλα αὐτὰ πού συ-
χαίνονται τὰ παιδιὰ σὰν ταῖς
ἀμυχταῖς των. Ἐκεῖ τα ξε-
ρουν ὅλα τὰ παιδιὰ...

ΦΩΦΑ. Ἀ! τὸσφ τὸ καλ-
λίτερον. (Ὑπογράφουν ὅλοι
ἐκτὸς τοῦ Πίπην).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Πρέπει νὰ στεί-
λωμεν τὸν Στέφανον τώρα.
— Ἀ! τί βλέπω; δὲν βρέ-
χει πλέον.

ΕΥΘΑΛΙΑ καὶ ΦΩΦΑ. Πῶς;
πῶς; — Ἀλήθεια δὲν βρέχει.

ΠΙΠΗΣ Κτυπὼν τὰς χεῖράς
του). Δὲν βρέχει πειά! ὦ! νὰ
τὸ τέξον!

Οἱ οἱ. Τὸ οὐράνιον τέξον!..
Τότε λοιπὸν σήμερα δὲν εἶ-
νε τὸ τέλος τοῦ κόσμου!

ΕΥΘΑΛΙΑ. Δὲν πρέπει νὰ
στείλωμεν τὴν ἐπιστολὴν εἰς
τὸν διδάσκαλον, διότι...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Σωστά; διότι ὅχι
εὐρὴ ἀφορμὴν νὰ ζητῇ ἀπὸ ἡμᾶς τρομερὰν ἐπιμέ-
λειαν καὶ φρονιμάδα.

ΦΩΦΑ. Ὁχι, δὲν εἶνε τὸ τέλος τοῦ κόσμου, τὸ
οὐράνιον τέξον εἶνε πολὺ ὠραῖον, πολὺ ὠραῖον! —
Ὁ Πίπης τὴν ἔπαθε; δὲν ἦλθε τὸ τέλος τοῦ κόσμου
καὶ δὲν ἔχει πλεῖα καρμέλαις.

ΠΙΠΗΣ. Δὲν πειράζει, ἡ νοννὰ θά μου δώσῃ ἄλλαις.

ΣΚΗΝΗ Ε'.

Οἱ Αὐτοί, ΓΙΑΝΝΗΣ.

ΓΙΑΝΝΗΣ (Κινῶν τὸ κασκέτον του εἰς τὸν ἀέρα).
"Ὁχι, ὄχι, δὲν ἦλθε τὸ τέλος τοῦ κόσμου. Ἀπῆν-
τησα εἰς τὸν δρόμον τὸν ἐφημέριον καὶ τὸν διδάσκαλον
καὶ μου εἶπαν ὅτι δὲν εἶνε ἀλήθεια... γιατί...
Δὲν ἐκατάλαβα τὸ γιατί, μὰ δὲν εἶνε τὸ τέλος τοῦ
κόσμου, νά! καὶ ἔχω μιὰ χαρά, μιὰ χαρά!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Φαιδρῶς). Ἀμ' ἡμεῖς;

ΓΙΑΝΝΗΣ (Ἐύων τὸ οὖς του). Ὁ ἐφημέριος μοῦ

εἶπεν ἀκόμη... μοῦ εἶπε... δὲν το ἐνθυμούμαι καλῶς
"Ἀ ναί... ὁ κόσμος δὲν θὰ χαλάσῃ οὔτε σήμερα,
οὔτε αὔριον, οὔτε μεθαύριον, μὰ κάθε ἡμέραν, κάθε
ὥραν ἤμπορεῖ κανεὶς ν' ἀποθάνῃ τὸ λοιπὸν... τὸ λοι-
πὸν... (Σκέπτεται).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Ἐννιῶ. Ἐπειδὴ δὲν ἤξεύρομεν ποῖαν
στιγμὴν θὰ φύγωμεν ἀπὸ τοῦτον τὸν κόσμον, δὲν
πρέπει νῆχῃ κανεὶς βάρος εἰς τὴν συνείδησίν του.

ΓΙΑΝΝΗΣ (Μὲ θαυμασμόν). Ναί, ἔτσι ἀπαράλλακτά
τα εἶπε; πῶς τα εὐρήκεις! (Ἀναστενάζει παρτηρῶν
τὴν σδοῦραν). Γι' αὐτὸ... ἂν καὶ δὲν εἶνε τὸ τέλος τοῦ
κόσμου, δὲν μετκνοῶ πού σου ἔδωσα τὴν σδοῦραν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Δίδων αὐτήν).
Νὰ πάρῃ τὴν διὰ τὴν καλὴν
σου εἰδήσιν.

ΓΙΑΝΝΗΣ (Περιχαρῆς). Ἀχ!
κύρ Γεωργάκη, τώρα τίποτε
δὲν μου λείπει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Σοβαρῶς). Εἶμαι
τῆς ιδέας νὰ στείλωμεν τὸ
γράμμα μας, καὶ ἄς μὴ γί-
νῃ τὸ τέλος τοῦ κόσμου.

ΕΥΘΑΛΙΑ. Ναί, Γεώργη, καὶ
νὰ προσπαθῶμεν νὰ φυλά-
ξωμεν τὰς ὑποσχέσεις μας.

ΦΩΦΑ. Ἐγὼ θέλω νὰ ἡ-
μικ φρονίμη.

ΠΙΠΗΣ. Καὶ ὁ Πίπης θέλει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Μὲ ἐνθουσια-
σμόν). Ἀς γίνωμεν λοιπὸν
λαμπρὰ παιδιὰ καὶ ἄς ἔλθῃ
ὁπότε θέλει τὸ τέλος τοῦ κό-
σμου.

Οἱ ἄλλοι. Ὁχι, Γεώργη,
νὰ μὴ ἔλθῃ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Ναί, ἄς γίνωμεν φρονίμοι καὶ ἄς μὴ
ἔλθῃ τὸ τέλος τοῦ κόσμου.

ΓΙΑΝΝΗΣ (Κρατῶν μὲ θαυμασμόν τὴν σδοῦράν του).
Τί εὐχαριστημένος πού εἶμαι, μὴ τί εὐχαριστημένος
πού εἶμαι!

Οἱ ἄλλοι. Ἀμ' ἡμεῖς! (Τὰ παιδιὰ πιάνονται
ἀπὸ τὰς χεῖρας καὶ περιστρέφονται τραγοῦντα.)

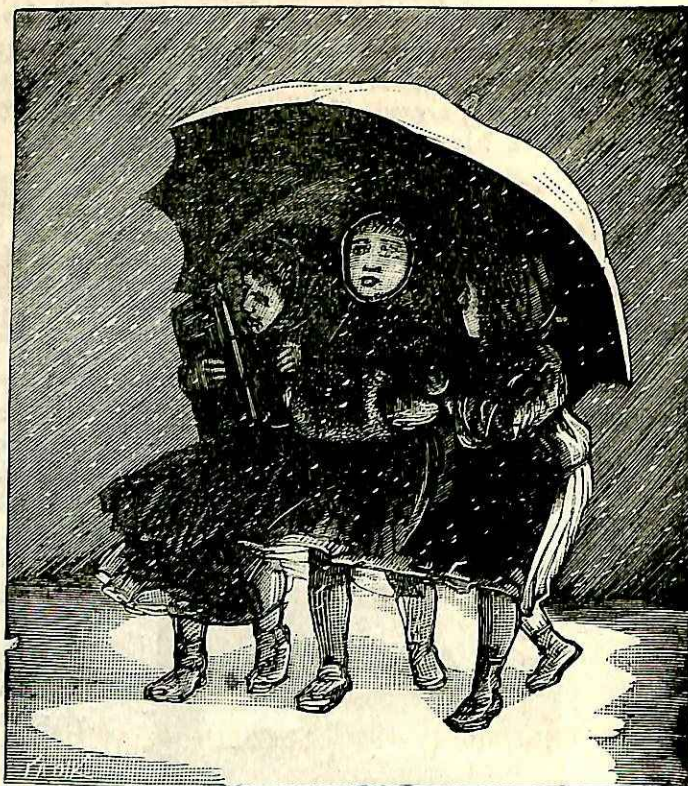
Κάτι ψεύταις εἶχαν βγάλει
Πῶς ὁ κόσμος θὰ χαλάσῃ.
Συμφορὰ! μικροὶ μεγάλοι
Ἀπ' τὸν τρῆμο τὰχαν χάσει!

"Ὁχι! τί φόβος τί λαχτάρα,
Τί τρεμουῖλα, τί τρομάρα!
Μὰ ὁ κόσμος δὲν χαλᾷ!
Τραλαλά, τραλαλαῖά!
Ἦταν ψεῦμα, τί καλὰ!
Τραλαλά, τραλαλαῖά!

(Τὸ κατάδλημα πίπτει).

(Κατὰ τὸ Γαλλικόν.)

ΑΡ. Π. ΚΟΥΡΤΙΑΝΣ

ΠΗΓΑΙΝΟΥΝ ΕΙΣ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Τί ώραϊα πού εἶνε τὸ καλοκαίρι, ὅταν τὰ κοριτσάκια πηγαίνουν εἰς τὸ σχολεῖον!
Ὁ ἥλιος λάμπει, τὰ χαμόμηλα στολίζουν τὴν πρασίνην χλόην, τριαντάφυλλα βο-
δοκκίνα μωσχοβολοῦν καὶ κινούνται ἐπάνω εἰς τὰ λεπτά των κλωνία, ὅταν φυσᾷ τὸ
δρῶσερον ἀεράκι.

Τὰ κοριτσάκια γελοῦν, ἀστείζονται καὶ τὰ μικρὰ ποδάκια των τρέχουν γρήγορα εἰς
τὸ σχολεῖον, ὅπου τα περιμένει ἡ διδασκάλισσα, ἡ καλὴ των διδασκάλισσα, ἡ ὁποία
ἤξεύρει τόσον ώραϊας ἱστορίας, καὶ ὅπου εἶνε καὶ τόσα ἄλλα κοράσια μὲ τὰ ὁποῖα θὰ
παίξουν τὴν ὥραν τοῦ διαλείμματος.

Καὶ τὸν χειμῶνα, τί ώραϊα πού εἶνε πάλιν, ὅταν τὰ κοριτσάκια πηγαίνοιν εἰς τὸ σχολεῖον!

Κρατοῦν μίαν μεγάλην ὀμβρέλλαν· τὸ χιόνι πετᾷ τριγύρω εἰς τὰ προσωπάκια των,
ὥσαν μικραὶ λευκαὶ πεταλοῦδαι, καὶ πίπτει χάμου καὶ στρώνεται καὶ στολίζει τὸ ἔδαφος.
ὅπως τὸ καλοκαίρι τὰ χαμόμηλα. Τριαντάφυλλα δὲν φαίνονται πλέον, ἀλλὰ τὸ χρῶμά
των ἔχουν κάτι μυτίσσαις, αἱ ὁποῖαι ἀπὸ τὸ κρύον βοδοκκοκινίζουν ἀκόμη περισσότερο.

Κάτω ἀπὸ τὴν μεγάλην ὀμβρέλλαν γελοῦν, τραγωδοῦν, ἀστείζονται καὶ τὰ μικρὰ
ποδάκια των τρέχουν γρήγορα διὰ νὰ ζεσταθοῦν καὶ φθάσουν γρήγορα εἰς τὸ σχολεῖον
ὅπου εἶνε ζεστὰ καὶ οὔτε ἄνεμος φυσᾷ οὔτε χιόνι πίπτει.

Τὰ καλὰ καὶ ἐπιμελῆ παιδία, εἴτε ἀγόρια εἶνε εἴτε κοριτσάκια, εὐχαριστοῦνται πάντα
νὰ πηγαίνουν εἰς τὸ σχολεῖον, χειμῶνα, καλοκαίρι, καὶ πάντα ώραϊός τοις φαίνεται ὁ
δρόμος τοῦ σχολείου.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΤΩΝ ΜΗΝΩΝ ΠΡΟΣ ΜΙΚΡΟΝ ΑΘΗΝΑΙΟΝ

ΙΒ'. Δεκέμβριος.

Ἀγαπητέ μου φίλε,

Τὴν στιγμήν καθ' ἣν σοὶ φέρουν τὴν ἐπιστολήν μου, θὰ κάθῃσαι ἴσως πλησίον τῆς ἐστίας· μεγά-
λοι κορμοὶ δένδρων θὰ καίουν εἰς αὐτὴν καὶ αἱ ἐρυ-
θραὶ φλόγες των θὰ βοδοκκοκινίζουν τὰ πρόσωπα με-
ρικῶν μικρῶν οἱ ὁποῖοι κάθονται τριγύρω ἢ πυρὰ
κάτι ψιθυρίζει, ἀκούεις; Λέγει ἴσως τὸ τραγοῦδι
τοῦ κριομένου δένδρου: Μίαν φορὰν ἦτο πράσινον, τὸ
ἐνανούριζεν ἡ αὔρα, τὸ πυκνόν του φύλλωμα ἤπλω-
νε παχεῖαν σκιάν ὑπὸ κάτω καὶ ἐδρόσιζε τὸν κου-
ρασμένον διαβάτην, ἐπὶ τῶν κλάδων του ἐκελάδουν
πτηνὰ· τώρα ἐξηράνθη καὶ καίεται διὰ νὰ ζεστάνῃ
τὰ παιδάκια καὶ τὴν γραῖαν μάμμην πού κρυόουν·
ἦτο ὠφέλιμον ὅσον ἔζη καὶ ὠφελεῖ καὶ ἄφ' οὗ ἂ-
πέθανεν ἀπὸ τὸν πέλεκυν τοῦ ὑλοτόμου· αἱ φλόγες
του ἀναδύνουν ὑψηλά, ὁ καπνός του ἐξέρχεται ἀπὸ
τὴν καπνοδόχην, ἐπὶ τῆς ὁποίας χελιδόνες πρὸ
ἐτῶν ἔχουν κτίσει τὴν φωλεάν των· εἶνε μακρὰν τώρα
τὰ ἀγαπητὰ αὐτὰ πτηνὰ, εἰς τὰς χώρας τοῦ θερμοῦ
ἡλίου, εἰδεμή, ἂν ἦσαν ἐδῶ, θὰ ἐστελλον ἕνα ἀπο-
χαιρετισμὸν μὲ τὸ γλυκὺ κελάδημά των εἰς τὸ εὐερ-
γετικὸν δένδρον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐστάθησαν ἴσως πε-
ραστικά καὶ ἐκελάδησαν, ὅταν ἦτο εἰς τοὺς ἀγρούς...

Πάγην πίπτει τὴν αὐγὴν, αἱ θαλοὶ τῶν παραθύ-
ρων εἶνε θαμβαί· ἡ Πάρνης φαίνεται ἀπὸ μακρὰν
χιονισμένη· ἦλθεν ὁ χειμὼν· ὁ γλυκὺς χειμὼν τῶν
πλουσιῶν, οἵτινες ἔχουν καὶ τὰς γούνας των καὶ τὰ
χειρόκτιά των καὶ τοὺς μαλακοὺς τάπητας, ὁ πικρὸς
χειμὼν τῶν πτωχῶν, οἵτινες ἀφ' οὗ ἔλειψεν ὁ μέγας
φίλος των, ὁ ἥλιος, δὲν ἔχουν ἀντ' αὐτοῦ φωτιάν εἰς
τὴν ἐστίν των καὶ περνοῦν μὲ ρίγος, συμμαζεμέναι
εἰς τὰ ράκη των, τὰς μακρὰς νύκτας, ἐν ᾧ ὁ ἄνεμος
ἔξω θρηνεῖ ἐπὶ τῆς στέγης...

Ἀκούω κάλανδα· μερικά πτωχὰ παιδία μου τρα-
γοῦν εἰς τὴν αὐλὴν μου:

Χριστὸς γεννᾶται σήμερον ἐν Βηθλεὲμ τῇ πόλει.

ὦ! ἦλθεν ἡ γλυκεῖα ἐσρτὴ τῶν Χριστουγέννων.
Τὴν νύκτα μικροὶ καὶ μεγάλοι πηγαίνουν εἰς τὴν
ἐκκλησίαν· ἀκούουν τὴν ἀκολουθίαν, τὸ Εὐαγγέλιον·
ἀκούουν τὰ τροπάρια τὰ ὁποῖα διηγοῦνται πῶς ὁ Χρι-
στὸς ἐγεννήθη εἰς τὴν φάτνην τῶν ἀλόγων, πῶς
ἔλαμψεν ὁ ἀστὴρ εἰς τὸν οὐρανόν, πῶς ἐδοξολόγησαν
οἱ ἀγγελοῦντες ποιμένες τὸν Θεὸν καὶ πῶς ὠδη-
γήθησαν πλησίον τοῦ Χριστοῦ οἱ τρεῖς Μάγοι μὲ τὰ
δῶρα, οἱ ὁποῖοι ἐκίνησαν καὶ ἦλθον ἀπὸ τὰ βάθη τῆς
Ἀνατολῆς. Ἐπειτα ἐπιστρέφουν εἰς τὴν οἰκίαν, κα-
θονται ὅλοι μὲ τὴν σειρὰν εἰς τὴν τράπεζαν, ἀπὸ τὸν

πάππον ἕως τὸν ἑγγονον, καὶ κόπτουν τὴν Χριστό-
πηταν· καὶ ὁ Χριστὸς εἶναι παρὼν καὶ εὐλογεῖ τὴν
οἰκογενειακὴν ἐκείνην εὐτυχίαν....

Τί θόρυβος, τί σύγχυσις, τί ταραχὴ! ἄνδρες,
γυναῖκες, παδία πλημμυροῦν τὰς ὁδοὺς Ἑρμοῦ καὶ
Αἰόλου καὶ κάμουν σατανικὸν θόρυβον μὲ σφυρίκτρας,
τρακατρούκας, κογχύλας, τύμπανα· διώκουν τὸ 1885
μὲ ἐμπαιγμὸν ὡς νὰ τοὺς ἔπαισε τίποτε τὸ κακόμοι-
ρον αὐτὸ ἔτος· τοῦ κρατοῦν μνησικαχίαν δι' ὅτι
κακὸν ὑπέφεραν καὶ δι' ὅτι καλὸν δὲν ἠμπόρεσαν νὰ
ἀπολαύσουν· ἀλλὰ πόσοι, ἂν ἐζήτουν τὸ αἴτιον τῆς
δυστυχίας των, θὰ ἐπήγαιναν πολὺ μακρὰν ἀπὸ τὸν
ἑαυτὸν των καὶ θὰ ἐσφύριζαν εἰς τὸ ἴδιόν των αὐτί;

Πολλοὶ εἰσέρχονται εἰς τὰ καταστήματα, τὰ βι-
βλιοπωλεῖα, τὰ ἐμπορικά, καὶ ἀγοράζουν τὰ δῶρα
τῆς πρώτης τοῦ ἔτους· ἀγοράζουν ὠραῖα χρυσοδα-
μένα βιβλία μὲ ὠραίας εἰκόνας, λευκώματα, μελα-
νοδοχεῖα· τὰ καλὰ καὶ φρόνιμα παιδάκια περιμένουν
μὲ καρδιοκτύπι τὸ δῶρον τοῦ μ. π. α. ἢ τῆς μα-
μᾶς! ὦ! πῶς θ' ἀστράψουν τὰ ματάκια των ἀπὸ
χαρὰν ὅταν τα λάβουν· ἀλλὰ πού νὰ περιμένουν ἕως
τὴν Πρωτοχρονιάν!.. ἀπὸ τὴν παραμονὴν ἤρχισαν
ἄλογα νὰ καλπάζουν μανιωδῶς, χωρὶς νὰ κινοῦνται
ἀπὸ τὴν θέσιν των, τὰ πρόδρα νὰ βόσκουν ἡσυχᾶ
ἡσυχᾶ ἐπάνω εἰς τὸν καναπέν, καὶ οἱ στρατιῶται
ἀφ' οὗ κάμουν τὰ γυμνάσια των ἐπάνω εἰς τὸ τρα-
πέζι νὰ στρατωνίζονται εἰς τὸ κουτί των.

Δὲν ἤξεύρω, ποῖαν ἰδέαν ἔχεις περὶ τῶν δώρων
αὐτῶν, μικρέ μου φίλε, ἀλλ' ἡ ἰδική μου γνώμη εἶνε
ὅτι τὰ πολυτελῆ παιγνίδια βλάπτουν τὰ παιδία, τὰ
μυθῶν πῶς νὰ πετοῦν εἰς τὸν ἀέρα τὰ χρή-
ματα, πῶς νὰ θυσιάζουν εἰς ἰδιοτροπίας ποσὰ μὲ
κόπον ἀποκτηθέντα. Σὺ, παραδείγματος χάριν, δὲν
θὰ εὐχαριστηθῇς διόλου, εἶμαι βέβαιος, ἂν σου
προσφέρουν ἕνα λαμπρὸν καραγάκι ὃ ὁ
ποῖος ἐντὸς τῆς καμπούρας του περιέχει τὴν τρο-
φήν δέκα οἰκογενειῶν· διόλου δὲν μ' ἀρέσει αὐτὴ
ἡ ἀνωφελὴς καὶ χάριν ἐπιδειξέως σπατάλη· νὰ, ἐκεῖ,
εἰς τὸ παράθυρον ἐνδὸς ἐμπορικοῦ, βλέπω μίαν κούκλαν
μὲ μεταξωτὰ φορέματα, ἡ ὁποία κυττάζει μὲ αὐθάδη
βλέμματα τοὺς διαβάτας· πόσον λυποῦμαι τὴν κόρην
εἰς τὴν ὁποίαν θὰ δώσουν τὸ ἀδιάντροπον αὐτὸ πλά-
σμα, διὰ νὰ τοῦ ἔχῃ πλησίον τῆς πάντοτε· προτὶ μῶ
πολύ, πολὺ τὴν μικρὰν ἐκείνην κούκλαν, τὴν ἀθῶαν
καὶ ἀφελῆ καὶ γυμνήν, διὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἐργασθοῦν
τὰ μικρὰ δάκτυλα τῆς μικρᾶς κυρίας τῆς, τὴν ὁποίαν
θὰ ἐνδύσῃ ἡ μικρὰ μ. α. μ. α. Αὕτη διδάσκει τὴν στορ-
γὴν, τὴν ἀγάπην, καὶ ἡ ἄλλη τὴν πολυτέλειαν τὴν

ἀλαζονείαν· ἡ μία μορφόει τὴν καρδίαν τῆς μικρᾶς κόρης, ἡ ἄλλη τῆς δίδει τὸ κακὸν παράδειγμα.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους, ἀγαπητέ μου φίλε, οἱ ἔμποροι κάμνουν τοὺς λογαριασμοὺς των, παρατηροῦν τί ἠγόρασαν καὶ τί ἐπώλησαν, ἢ ἐκέρδισαν ἢ ἢν ἐζημιώθησαν τὸ ἔτος τοῦτο. Τὸν ἴδιον λογαριασμὸν πρέπει νὰ κάμῃς καὶ σὺ διὰ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν σου. Ἴδου ἔχασες ἐν ἔτος τῆς ζωῆς σου· ἔμαθες τούλάχιστον ὅσα ἔπρεπε νὰ μάθῃς ἐν ἔτος· ἔγεινες ἐν ἔτος μεγαλείτερος, ἀλλ' ἀπεθνήκευες εἰς τὴν καρδίαν σου εὐγενῆ αἰσθήματα; Εἴθε νὰ ὁμοιάσῃς μὲ τὸν εὐτυχῆ ἔμπορον, ὁ ὁποῖος παρατηρεῖ μὲ γὰρὰν τοῦ ὅτι ἐκέρδισεν, εἴθε νὰ ἴδῃς ὅτι καὶ ἡ φρόνησίς σου καὶ αἱ γνώσεις σου, καὶ ἡ συμπεριφορά σου εἶνε ἀνώτεροι ἀπὸ πέρυσιν, ὅτι ἔχεις κέρδος ἐφέτος. Πόσον θὰ χαρῆς! ἀλλὰ δὲν θὰ χαρῆς μόνος σου· θὰ χαροῦν καὶ οἱ καλοὶ σου γονεῖς, θὰ χαροῦν καὶ ὅσοι σ' ἀγαποῦν, θὰ χαρῶ καὶ ἐγώ· θὰ ἔχωμεν μεγάλας ἐλπιδας διὰ τὸ μέλλον σου· διότι οἱ καλοὶ καὶ ὠφέλιμοι ἄνθρωποι δὲν γίνονται διὰ μιᾶς τοιοῦτοι, γί-

νονται ἡμέραν μὲ τὴν ἡμέραν, ἔτος μὲ τὸ ἔτος· ὅπως οἱ μεγαλέμποροι ἀποκοτῶν πολλάκις κολοσιαιᾶς περιουσίας ἀπὸ πτωχοὶ ὑπάλληλοι μὲ τὴν οἰκονομίαν ἐκάστης ἡμέρας, ἐπίσης οἱ ἐνάρητοι, οἱ ὠφέλιμοι ἄνθρωποι, οἱ ἔχοντες μέγαν χαρακτήρα, καὶ εὐγενῆ φρονήματα καὶ τιμῶντες τὸ ἔθνος των γίνονται τοιοῦτοι μὲ τὴν μελέτην ἐκάστης ἡμέρας, μὲ τὴν καρτερίαν ἐκάστου μηνός, μὲ τὴν φιλοπονίαν ἐκάστου ἔτους.

Εἴθε λοιπόν, μικρέ μου φίλε, νὰ σου παρουσιάσῃ κέρδη ἐφέτος ὁ λογαριασμὸς τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδίας σου.

Ἐνώπιόν μου ἔχω τὸν ἡμεροδείκτην τοῦ 1885· ἀποσπῶ τὸ τελευταῖον φύλλον· ὅπισθω βλέπω λευκόν· εἶνε τὸ ἄγνωστον· ἤλθεν ἡ στιγμή ν' ἀναχωρήσω· ἀναχωρῶ. Χαῖρε!

Σὲ ἀσπάζομαι ὁ φίλος σου
Δεκέμβριος.

Ὅτι πιστὸν ἀντίγραφον

ΑΡ. Π. ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ

Η ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ ΤΟΥ ΦΕΝΑΧ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 167.]

Ὁ βοτανοπώλης Ἀζώρ ἦτο συγκεκινημένος λέγων τὰς λέξεις ταύτας, καὶ ἡ Ἀρμενία παρετήρει ἐκπληκτος τὸν σπιτονοικοκύρην τῆς, τὸν ὁποῖον δὲν ἐπίστευε νὰ ἔχῃ τόσα ἀφιλοκερδῆ αἰσθήματα.

Τὴν στιγμήν κατὰ τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ τῷ ἀποκριθῇ μὲ γλυκεῖς λόγους εὐχαριστοῦσα αὐτὸν διὰ τὴν φιλίαν του, κρότος ὀπλων καὶ βήματα βαρέα ἀντήχησαν εἰς τὴν ἀγοράν, ὑπόκωφος δὲ βοή, ἀπὸ στόματος εἰς στόμα μεταδιδόμενη, ἔκαμε τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἐξέρχωνται τῶν μαγαζίων των· Οἱ ζαπτιέδες! οἱ ζαπτιέδες! ἐφώναζον.

Τί συνέβη, ῥώτησεν ἡ Ἐλμονίκη.

Κανένα κλέπτην βεβαίως θὰ ἐπείσαν, εἶπεν ἡσύχως ὁ βοτανοπώλης, ἐξελθὼν ὡς οἱ γείτονές του εἰς τὸ κατώφλιον τοῦ μαγαζίου του ὅπως ἴδῃ καλλιτέρα τὸ ἀπόσπασμα τῶν στρατιωτῶν, οἱ ὁποῖοι ἤρχοντο.

Ἀλλὰ φαντασθῆτε τὸν τρόπον τῆς Ἀρμενίας καὶ τὴν φρίκην τοῦ Ἀζώρ, ὅτε ὁ ἐνωμοτάρχης τῶν ζαπτιέδων σταματήσας δύο βήματα μακρὰν του, ἤπλωσε τὴν χεῖρά του εἰς αὐτὸν λέγων!

Κύριε, ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου σὲ συλλαμβάνω!

Ἐμένα συλλαμβάνεις; Λάθος ἔχεις! ἀνέκραξεν ὁ βοτανοπώλης, κατατρομαγμένος ἀπὸ τὴν χεῖρα ἡ ὁποία ἐτέθη ἐπὶ τοῦ ὤμου του. Εἴμαι ὁ Ἀζώρ, ὁ βοτανοπώλης τῆς Αὐτοῦ Ἐξοχότητος τοῦ Οὐζούμ πασσά καὶ ὄχι κακοῦργος.

Σένα καὶ ἡμεῖς ἴσα ἴσα ζητοῦμεν, εἶπεν ὁ ζαπτιές, καὶ κατὰ διαταγὴν τῆς Αὐτοῦ Ἐξοχότητος σὲ συλλαμβάνομεν.

Θεέ μου, Θεέ μου, εἶπεν ἡ Ἐλμονίκη ἐνόησας τὰς δύο τῆς χεῖρας, διὰ τί πρᾶγμα κατηγοροῦν τὸν προστάτην μου;

Διατί τὸν κατηγοροῦν; Πρῶτον· διότι ἠθέλησε νὰ κατστρέψῃ τὴν πολύτιμον ζωὴν τῆς Αὐτοῦ Ἐξοχότητος, δώσας εἰς αὐτὸν δηλητήριον ὑπὸ τὸ ὄνομα χωνευτικὸν βάλσαμον. Δεύτερον· διότι ἔστειλεν ἓνα μικρὸν κατεργάρον, ὅστις λησμονήσας ὅλον τὸ σέβας τὸ ὀφειλόμενον πρὸς τὸν Μουτεσαρίφην τὸν ἔδραξε μὲ ζεστὸν ὑγρὸν ἀπὸ τὴν κεφαλὴν εἰς τὰ πόδια.

ὦ! τί ἔκαμε πάλιν αὐτὸς ὁ Ὁρχανές! ἀνέκραξεν ὁ Ἀζώρ, ὅστις τῶρα πλέον ἔτρεμεν εἰς τὰ σωστά.

Ὁ Ὁρχανές εἶνε ὁ αἷτιος πού σας συλλαμβάνουν; ἐψιθύρισεν ἡ Ἐλμονίκη.

Νά, τὸ βλέπεις, ἀδελφὴ μου. Ἀλλ' ἄς ὑπάγω γρήγορα εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ διοικητοῦ· θέλω νὰ δικαιολογηθῶ εἰς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα.

Σιγά, σιγά, εἶπεν ὁ ἐνωμοτάρχης τῶν ζαπτιέδων δὲν ἔχω διαταγὴν νὰ σε ὑπάγω εἰς τὸ κοινάκι του, ἀλλ' εἰς τὰς φυλακάς τοῦ Γενι-Καπού.

Θὰ φιλακισθῶ λοιπὸν πρὶν δικασθῶ;

Θὰ δικασθῇς ἔπειτα· πάντοτε ἔτσι γίνεται. ἔδω. Θὰ ἔχῃς ἄλλως τε καὶ σύντροφον εἰς τὴν φυ-

λακὴν τὸν μικρὸν Ὁρχανές, ὁ ὁποῖος εἶνε ἤδη φυλακισμένος.

Ὁ Ὁρχανές μου, τὸ παιδάκι μου, εἰς τὴν φυλακὴν! ἀνέκραξε μὲ λυγμοὺς ἡ Ἐλμονίκη. Ἀζώρ, θὰ ὑπάγω νὰ πέσω εἰς τὰ πόδια τοῦ Οὐζούμ πασσά καὶ νὰ ἐπικαλεσθῶ χάριν καὶ διὰ τοὺς δύο σας.

Πήγαινε, ἀδελφὴ μου, καὶ ὁ Θεὸς νὰ σε φωτίσῃ, διότι εἴμεθα ἀθῶοι.

Ἐν ᾧ ἡ Ἐλμονίκη ἔτρεχε κλαίουσα εἰς τὸ μέγαρον τοῦ διοικητοῦ, ὁ βοτανοπώλης ἐσύρετο ἀπὸ τοὺς ζαπτιέδες εἰς τὴν φυλακὴν, ἀφ' οὗ ἐννεεῖται,

νατὰ τὴν θύραν. Ἡ Ναζίκ ἤλθε καὶ ἤνοιξε.

Τί ἔχεις, μητέρα; εἶπεν ἰδοῦσα τὴν Ἐλμονί-κην ὠχρὰν καὶ κλαίουσαν.

Ἀχ! κόρη μου, μεγάλο κακὸ μᾶς εὗρηκε...

Ὁ Ὁρχανές καὶ ὁ Ἀζώρ εἶνε εἰς τὴν φυλακὴν.

Εἰς τὴν φυλακὴν! Καὶ διατί;

Φόρεσε τὸν πέπλον σου καὶ τὸν φερετζέ σου κόρη μου· θὰ σου εἰπῶ εἰς τὸν δρόμον τί ἔτρεξε.

Ἡ Ναζίκ δὲν ἤργησε νὰ ἐνδυθῇ μετὰ πέντε λεπτὰ αἱ δύο γυναῖκες ἐξοχσαν εἰς τὴν θύραν τοῦ με-

« Ὁ ΒΟΤΑΝΟΠΩΛΗΣ ΕΣΥΡΕΤΟ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΖΑΠΤΙΕΔΕΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΦΥΛΑΚΗΝ »

εἶχε προηγουμένως διπλοκλειδώσει τὸ μαγαζίον του.

Καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς ὁδοῦ, οἱ ἐργαστηριοῦχοι τῆς ἀγορᾶς τὸν ἔβλεπον μὲ περιέργειαν καὶ δυσπιστίαν.

Βλέπετε, ἔλεγον, ὁ Ἀζώρ δὲν ἤλλαξε πραγματικῶς, ὁ κακὸς μένει πάντα κακός.

Ἀλλ' ὁ βοτανοπώλης, ἔχων ἡσυχον τὴν συνείδησίν του, ἐμειδία φιλοσοφικῶς ἀκούων τοὺς σκληροὺς ἐκείνους λόγους καὶ ὡς μόνον ἀπάντησιν εἶπε:

Δὲν πρέπει νὰ ὑβρίζετε ἓνα ἄνθρωπον ὅταν τοῦ συμβαίνει καὶ δυστύχημα.

Ἡ Ἐλμονίκη ἔτρεχε τυχέως· ἡ ἰδέα ὅτι ὁ υἱὸς τῆς καὶ ὁ εὐεργέτης τῆς ἐκινδύνευον τῆς ἐδίδε πτερὰ. Περᾶσα ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ Φενάχ ἐκτύπησε δυ-

γάρου τοῦ Οὐζούμ πασσά.

Μεγάλῃ ταραχῇ ἐπεκράτει εἰς τὴν κατοικίαν ἐκείνην, παρὰ τὴν συνήθη τὰς ἄλλας ἡμέρας ἡσυχίαν. Αἱ Ἀρμένιαι ἐμβήκαν εἰς τὴν μεγάλην αὐλὴν καὶ ἐζήτησαν ἀπὸ ἑνα ἄνδρα τὴν χάριν νὰ ἰδοῦν τὴν Ἐξοχότητά του.

Τρελλαί εἰσθε, ταῖς ἀπεκρίθη οὗτος. Ὁ πασσάς κοιμᾶται βαθειά καὶ κανεὶς δὲν τολμᾷ νὰ ταραξῇ τὴν ἡσυχίαν του!

Καὶ ἡ Ἐξοχότης του ὁ Δζελάλ-Βεης;

Δὲν εἶν' ἐδῶ.

Θὰ ἔλθῃ ἀπόψε;

Πολὺ ἀνυπόμονη εἶσαι, κυρά, εἶπεν ὁ ἀγᾶς.

Ἐχεις καμμίαν μεγάλην εἶδῃσιν νὰ εἰπῇς εἰς τὰς Ἐξοχότητάς των;

— Ἐγὼ νὰ τοῖς εἰπῶ καὶ, τὸ ὅποῖον μ' ἐνδιαφέρει πολὺ, εἶπε μὲ στεναγμὸν ἡ Ἑλμονίκη, εἶμαι ἡ μητέρα τοῦ δυστυχικοῦ ὑπαλλήλου τὸν ὅποιον ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακὴν.

— Αὐτοῦ τοῦ μικροῦ Ὀρχανὲς ὅπου ἐτόλμησε;..

— Δὲν ἤξεύρω τί ἔκαμε, ἀφέντη ἀγᾶ· κάμε μου τὴν χάριν νὰ μοῦ το εἰπῇς.

— Ὁ υἱός σου, κυρά, ἤλθε πρὸ μιᾶς ὥρας ἐπάνω εἰς ἓνα λευκὸν γαῖδαρον καταϊδρωμένον· ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς του ἓν χονδρὸν ἐργαλεῖον τὸ ὅποιον ὁμοιάζει μὲ τορπίλλην.

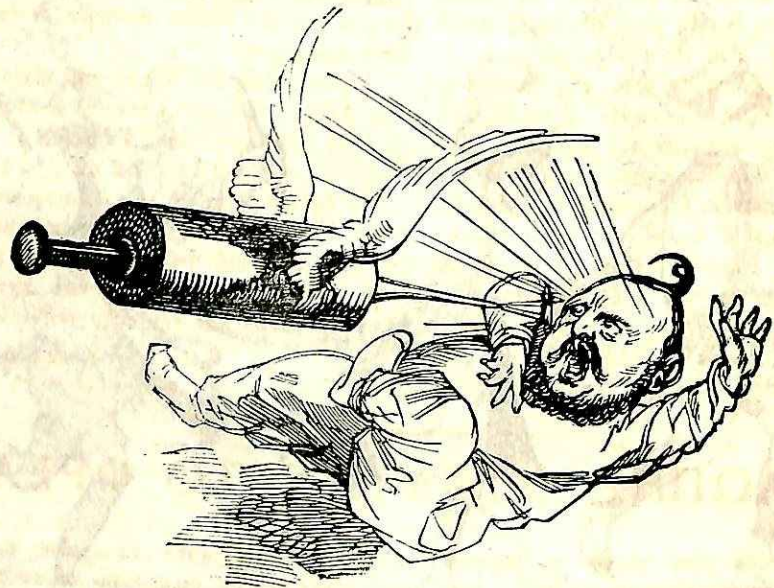
— Μὲ τορπίλλην;

— Εἶπεν ὅτι ἔρχεται ἐν μέρους τοῦ Ἀζώρ καὶ

Ζ'.

Τὴν νύκτα τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἣτις ἦτο τόσον κακὴ διὰ τὸν βοτανοπώλην καὶ τὸν ὑπάλληλόν του, ἐν ᾧ ὁ Οὐζοῦμ Πασᾶς ἐκοιμᾶτο ἡσυχῶς, θεραπευθεὶς ἀπὸ τὴν βχυστομαχίαν του μὲ τὸ ῥητσινόλαδον τὸ ὅποιον ἔπιεν ὡς χωνευτικὸν βάλαμον, ὁ νέος Δζελάλ-Βέης εἶχεν ἀποσυρθῇ εἰς μικρὸν κῖο-σκι, κείμενον εἰς τὸ μέσον πελωρίου κήπου συγκοινωνοῦντος μὲ τὸ μέγαρον, καὶ διὰ νὰ ξεκουρασθῇ ἀπὸ τοὺς κόπους τῆς ἡμέρας ἔπαιζε κιθάραν ἐξηπλωμένο· ἐπὶ τοῦ σοφᾶ καὶ ἔψαλλε τὰς ὠραίας στροφὰς τοῦ Ἀ ν θ ὠ ν ο ς τοῦ Σαδῆ.

Ἦτο ὠραία φθινοπωρινὴ ἑσπέρα. Ὁ ἄηρ εὐωδίαζεν ἀπὸ γαζίας καὶ μαγνολίας καὶ ἐλίκνιζεν ἡσύ-

φέρει ἱατρικόν· τὸν ἀφήκαμεν καὶ ἐμόηκε. Μόλις ἐπλησίασεν εἰς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν ἔβρεξε μὲ τὸ ζεστὸν νερὸν τὸ ὅποιον εἶχε μέσα τὸ ἐργαλεῖον ἐκεῖνο...

— ὦ, Θεέ μου!

— Τὸ ἀστεῖον εἶνε ὅτι ἐφαίνετο ἐκπληκτος διότι τὸν ἐπήγαιναν εἰς τὴν φυλακὴν καὶ ἐπανελαμβάνανε καθ' ὁδόν: « Ἐτοί με διέταξε τ' ἀφεντικό μου νὰ κάμω » Μὴ φοβεῖσαι, κυρά μου, εἶπεν ὁ Ἀγᾶς εὐσπλαγχνισθεὶς τὰ δάκρυα τῆς Ἀρμενίας, ὁ υἱός σου θὰ κηρυχθῇ ἁθῶς. Ἡ ἀπλότης ἐφαίνετο εἰς τὸ χαριτωμένον πρόσωπόν του ἄλλ' ὁ Φ ε ν ᾶ χ θὰ τιμωρηθῇ αὐστηρῶς. Διότι οἱ κακοὶ πρέπει νὰ τιμωρῶνται.

— Ὁ καίμενος ὁ Ἀζώρ! εἶπε μὲ στεναγμὸν ἡ Ναζίκ, τώρα θὰ τιμωρηθῇ διὰ τὴν κακίαν καὶ τὴν φιλαργυρίαν ὅπου εἶχεν ἄλλοτε, ἐνῶ ἤρχισε νὰ γίνεταί τόνον καλός.

ὡς τὸ φύλλωμα τῶν μεγάλων δένδρων· εἰς τὸν οὐρανὸν ἔλαμπον τὰ ἄστρα καὶ τὸ μακρινόν των φῶς ἐφώτιζεν ἀσθενῶς τοὺς διαδρόμους τοῦ κήπου.

Κάτω ἀπὸ τοὺς ὑψηλοὺς πλατάνους δύο γυναῖκες ἐβάδιζον ἀργὰ ἀργὰ, ἀπὸ φόβον μὴ ἀκουσθῶσι τὰ βήματά των, διευθύνοντο δὲ πρὸς τὸ φωτισμένον κῖο-σκι μέσα εἰς τὸ ὅποιον ἐτραγώδει ὁ Δζελάλ-Βέης.

Φθάσκειν εἰς τὰς μαρμαρίνας βαθμίδας, πλησίον τοῦ ἀπὸ περσικὸν ὕψασμα παρχπετάσματος τὸ ὅποιον ἔκλειε τὴν εἴσοδον, αἱ δύο γυναῖκες ἐσταμάτησαν συγκεκλιμέναι καὶ ἀναποφάσιτοι. Ἡ περισσότερον ἡλικιωμένη ἐγονάτισεν ἐπὶ τῶν βαθμίδων προσευχομένη πρὸς τὸν Θεόν· ἡ νεωτέρα μετὰ στιγμιαῖον δισταγμὸν, ἤνοιξε τὴν θύραν καὶ ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Δζελάλ-Βέη σταυρώσασα τὰς χεῖράς της εἰς ἄφωνον δέησιν ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν συγκίνησιν της δὲν ἠδύνατο νὰ εἰπῇ λέξιν.

Ὁ γραμματεὺς, ἐκπλαγεὶς ἀπὸ τὴν ἀπροσδόκητον ἐκείνην ἐμφάνισιν, ἀφῆκε τὴν κιθάραν του, ἀναγνωρίσας, ὅχι χωρὶς ἐκπληξιν, τὴν νεκρὰν Ἀρμενίαν τὴν ὅποιαν εἶχεν ἰδεῖ ἐπ' ὀλίγον τὸ πρῶτ' εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φενάχ.

— Τί θέλεις, κόρη μου; εἶπε μὲ γλυκύτητα εἰς τὴν Ναζίκ· διατὶ ἤλθες ἐδῶ τὰ μεσάνυχτα καὶ φαίνεσαι τόσο τεταραγμένη;

— Ἐρχόμεθα νὰ ζητήσωμεν τὴν ἐπισείκειάν σας, Ἐξοχώτατε, εἶπεν ἡ Ἑλμονίκη, εἰσελθοῦσα καὶ αὕτη καὶ γονατίζασα πρὸ αὐτοῦ πλησίον τῆς θυγατρὸς της.

— Σὰς βεβαιῶ, ὅτι δὲν ἐννοῶ τί θέλετε νὰ εἰπῇτε, εἶπεν ὁ Δζελάλ, περισσότερον ἐκπληκτός· μήπως ἀπὸ σήμερον τὸ πρῶτ' ἐκάματε κανὲν ἐγκλημα, καμμίαν προδοσίαν;

— Ὅχι αὐθέντα, ἀλλὰ τὰ δύο ὄντα τὰ ὅποια ἀγαπῶμεν περισσότερον, ὁ υἱός μου Ὀρχανὲς καὶ ὁ προστάτης μου Ἀζώρ, εἶνε εἰς τὴν φυλακὴν...

Ἡ Ἑλμονίκη ἐνθαρρυνθεῖσα ἀπὸ τὴν ἐπισείκειαν τοῦ Δζελάλ-Βέη, διηγῆθη τί ἔπαθεν ὁ πατὴρ ἀπὸ τὴν ἀπροσεξίαν καὶ τὴν ἀπειρίαν τοῦ υἱοῦ της.

— Ἡσύχατε, λάβε θάρρος, κυρία, ἀπεκρίθη ὁ νεαρός Βέης, ὅτε ἡ Ἀρμενία ἐτελείωσε τὴν διήγησίν της· θὰ μεταχειρισθῶ ὅλην τὴν ἐπιρροὴν τὴν ὅποιαν ἔχω ἐπὶ τοῦ πατῆρος ὥστε νὰ τὸν πείσω νὰ συγχωρήσῃ τὸν υἱόν σου καὶ τὸν προστάτην σου.

— Ὁ Θεὸς νὰ σας εὐλογῇ, εὐγενέστατε Βέη, εἶπεν ἡ Ἑλμονίκη φιλήσασα τὸ κράσπεδον τοῦ ἐνδύματος τοῦ Δζελάλ-Βέη. Ὁ Θεὸς ἔβαλε τὴν ἐξου-

σίαν εἰς τὰς χεῖράς σας, διὰ νὰ κάμνετε καλὸν εἰς τοὺς δυστυχεῖς.

Τὸ πρῶτ' τῆς ἐκαύριον, μετὰ μικρὸν ἐξέτασιν ἀρῆκαν ἐλευθέρους τὸν βοτανοπώλην καὶ τὸν Ὀρχανὲς. Ὁ Ἀζώρ ἔτρεξε καὶ ἤνοιξε τὸ μπαζιόν του, πρὸς μεγάλην ἐκπληξιν τῶν κακῶν γειτόνων του, οἱ ὅποιοι ἐνόμισαν ὅτι ἐγλύτωσαν ἅπαξ διὰ παντὸς ἀπὸ τόσο φοδερὸν ἀντίπαλον.

Ὁ Ἀζώρ δὲν εἶχε πλέον πελάτην τὸν μουτεσαρίην. Ἀλλὰ ἡ Ἑλμονίκη ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐργαστηρίου τῶν χειροτεχνημάτων. Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ἀποχωρισθῇ ἀπὸ τὸν Ἀζώρ καὶ τὸν ἀρῆσιν πάλιν ἔρημον, ὅπως πρῶτα, ἡ ἀγαθὴ Ἀρμενία συγκατένευσε νὰ ὑπανδρευθῇ τὸν Φενάχ. Οὗτος υἱοθέτησε τὴν Ναζίκ καὶ τὸν Ὀρχανὲς καὶ ἔδωκεν εἰς τὰ δύο τέκνα τῆς Ἑλμονίκης ἀρκετὸν μέρος τοῦ θησαυροῦ του τὸν ὅποιον συνήθροϊεν ἀπὸ ἐτῶν λεπτὸν πρὸς λεπτόν.

Ἐπάνω ἀπὸ τὴν θύραν τῆς οἰκίας, ὁ βοτανοπώλης Ἀζώρ ἐπέγραψε, κατὰ τὴν ἀνατολικὴν συνήθειαν, τὸ ἐξῆς ἔμβλημα: Ἡ θύρα ἀπὸ τὴν ὅποιαν περνᾷς εἶνε θύρα εὐλογίας.

Τὸ ἔμβλημα τοῦτο εἶχεν ἀφιερῶσει εἰς τὴν ἐξαίρετον Ἑλμονίκην, ἡ ὅποια τόσο καλὰ ἀντήμειψε τὴν φιλοξενίαν τοῦ Φενάχ· διότι ὅχι μόνον τὸν μετέβαλε καὶ τὸν ἔκαμε τίμιον καὶ ἀγαθὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ τῷ ἔφερε καὶ τὴν συζυγικὴν εὐδαιμονίαν.

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

(Κατὰ τὸ Γαλλικὸν τῆς ΛΕΗΛΑ ΧΑΝΟΥΜ)

Η ΑΛΩΠΗΞ ΜΕΣΑ ΕΙΣ ΤΟ ΦΡΕΑΡ

Ἡ κυρά Ἀλωποῦ εἶδε μίαν νύκτα τὸ φεγγάρι νὰ καθρεπτίζεται καταστρόγγυλον εἰς τὸ νερὸν ἐνὸς φρέατος.

Τὸ ἐπῆρε διὰ τυρί.

Ἐμῶηκε λοιπὸν μέσα εἰς τὸν ἓνα ἀπὸ τοὺς δύο κάδδους, οἱ ὅποιοι ἐχρησίμευον διὰ νὰ τραβοῦν νερὸν ἀπὸ τὸ φρέαρ καὶ κατέβη ἕως κάτω.

Τότε ἐνόησε τὸ λάθος της, ἀλλὰ εὐρέθη εἰς πολὺ δύσκολον θέσιν. Τί νὰ κάμῃ; Πῶς ν' ἀναβῇ;

Ἀφ' οὗ ἐπερίμενε δύο ἡμέρας, εἶδεν ἓνα λύκον νὰ περνᾷ ἀπὸ τὸ ἴδιον μέρος.

— Κουμπάρε, τῷ φωνάζει ἡ Ἀλωποῦ, ἔλα δὲ

νὰ γευθῇς καὶ σὺ αὐτὸ τὸ ὠραῖον τυρί· εἶνε τόσο πολὺ ὥστε δὲν θὰ ἡμπορέσω νὰ το φάγω μόνη μου. Ἐγὼ βάλλει ἓνα κουδᾶ ἐκεῖ ἐπάνω, ὁ ὁποῖος θὰ σὲ βοηθήσῃ νὰ καταβῇς.

Ὁ Λύκος, ὅστις ἦτο πολὺ κουτός, πρὸ πάντων δὲ πολὺ λαίμαργος, ἔκαμεν ὅτι τῷ παρήγγειλεν ἡ ἀλώπηξ.

Ἀλλ' ἄμα ἐμβῆκεν εἰς τὸν κάδδον, ἀνέβη ὁ ἄλλος εἰς τὸν ὅποιον ἦτο ἡ ἀλώπηξ καὶ ὁ Λύκος κατέβη εἰς τὸ βάθος τοῦ πηγαδίου, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ.

Αὐτὰ παθαίνουν ἔτσι εἶνε λαίμαργοι καὶ μωροῖς.

ΤΟΙΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙΣ ΗΜΩΝ

Διὰ τοῦ παρόντος φυλλαδίου λήγει τὸ 7^{ον} ἔτος τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ. Ὅσοι ἐκ τῶν κυρίων συνδρομητῶν ἐπιθυμοῦσι νὰ λαμβάνωσιν αὐτὴν κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος 1886 καὶ νὰ μὴ ἐπέλθῃ διακοπὴ τῆς πρὸς αὐτοὺς ἀποστολῆς τοῦ περιοδικοῦ ἀπὸ τοῦ ἐπομένου φυλλαδίου, παρακαλοῦνται νὰ ἀνανεώσωσιν ἐγκαίρως τὴν συνδρομὴν των πέμποντες τὸ ἀντίτιμον αὐτῆς εἰς γραμματόσημα ἢ χαρτονομίσματα διὰ συστημένης ἐπιστολῆς των. Πρὸς τὸ Βιβλιοπωλεῖον **ΚΑΡΟΛΟΥ ΒΙΑΜΠΕΡΓ**, ὁδὸς Ἑρμοῦ **Εἰς Ἀθῆνας**, πρὸς ὃ, ὡς καὶ διὰ τῶν προηγηθέντων φυλλαδίων ἀνυπερλάμεν, ἀνετέθη ἡ ἀποκλειστικὴ ἐγγραφή τῶν συνδρομητῶν τῆς τε ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ καὶ τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ.

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ συνεχίζουσα τὸ ἔργον αὐτῆς, ὅπερ ἀπὸ ἐπταετίας ἀνέλαβε, τὴν αὐτὴν θὰ βαδίσῃ ὁδὸν καὶ κατὰ τὸ 1886 μετὰ τῶν δυνατῶν ἐκάστοτε βελτιώσεων. Θὰ ἐκδίδεται δὲ τακτικῶς καὶ ἀκριβῶς τὴν 15^{ην} καὶ τὴν 30^{ην} ἐκάστου μηνὸς καὶ θὰ περιέχῃ, ὡς πάντοτε, ὕλην ἐκλεκτὴν καὶ ποικίλην, συνοευσαν τὸ διδακτικὸν μετὰ τοῦ τερπνοῦ. Συνεργάτας αὐτῆς θὰ ἔχῃ τοὺς ὁμολογουμένως πλέον εὐδοκιμήσαντας εἰς τὴν παιδικὴν φιλολογίαν, τοὺς γνωρίζοντας τὴν γλῶσσαν τῶν παιδίων καὶ μελετήσαντας τὴν ψυχὴν των, ὡς καὶ ἐκείνους ὧν ἡ Μοῦσα εἶνε τόσον τρυφερά ὥστε δύναται ν' ἀποτείνεται καὶ εἰς παιδία. Κατὰ τὸ 1886 λοιπὸν ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ θὰ περιέχῃ πρωτότυπα διηγήματα καὶ διαλόγους τοῦ κ. Ἀρ. Π. Κουρτίδου, ποιήματα καὶ μύθους τῶν κ. κ. Ἀλ. Κατακουζηνοῦ, Π. Ι. Φέρμιου, Γ. Μ. Βιζυνοῦ, Κ. Παλαμᾶ, Ι. Πολέμη κ.λ.π. καὶ τὴν ἄλλην ἐν γένει συνήθη ποικίλην καὶ ἐνδιαφέρουσαν ὕλην, ἥτοι ἐκλεκτάς μεταφράσεις τῆς Κυρίας Σ. Α. Π. Κ., Σοφίας Δήμου, Φιλομήλας Σαπφούς Δηλαδῆ, Σταματίας κ.λ.π. Μουσικὴν, Ἀλληλογραφίαν, Παιδικὸν Πνεῦμα, Πνευματικὰς Ἀσκήσεις, ἐπὶ πᾶσι δὲ καὶ εἰκόνας εὐρωπαϊκὰς καλλιτεχνικωτάτας.

Ἐν τῇ ΔΙΑΠΛΑΣΕΙ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ κατὰ τὸ ἔτος 1886 θὰ καταχωρισθῇ καὶ τὸ θελκτικώτατον μυθιστόρημα «Ὁ βράχος τῶν γλάρων» ἔργον τοῦ περιωνύμου Γάλλου συγγραφέως καὶ μέλους τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας Ἰουλίου Σανδῶ, ὅστις συντάξεν αὐτὸ χάριν τοῦ μικροῦ ἀνέσιου του. Ἐν τῷ μυθιστορηματι τούτῳ, κοσμουμένῳ καὶ δι' ἐξαιρέτων καὶ πολλῶν εἰκόνων χαραχθεῖσων ἐν Γαλλίᾳ, καταδεικνύεται μέχρι τίνος βαθμοῦ δύναται νὰ φθάσῃ ἡ μητρικὴ στοργή, πῶσων καὶ ὁποίων κινδύνων αἰτία γίνεται πολλάκις ἡ παρακοή καὶ ἡ ἀπερισκεψία τῶν παιδίων καὶ πόσης λύπης πρόξενος εἰς τοὺς γονεῖς, προσέτι δὲ ὅτι τὰ καλὰ παιδία ὀφείλουσι νὰ ἀγαπῶσι καὶ νὰ ἐλεῶσι τοὺς δυστυχεῖς, καὶ ὅτι οὗτοι οὐχὶ σπανίως γίνονται, παρ' ἐλπίδα, ὡφέλιμοι εἰς τοὺς εὐεργετοῦντας αὐτοὺς. Χαρακτηρίζει δὲ τὸ ἀρίστον τοῦτο μυθιστόρημα ποικιλία καὶ χάρις ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους κινουσα ζωηρὸν τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀναγνώστου καὶ ἀποτομένη τῶν εὐγενεστάτων χορδῶν τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας. Τὴν ἐκ τῆς Γαλλικῆς μετάφρασιν τοῦ «Βράχου τῶν γλάρων» ἀνέλαθεν ὁ καὶ τοὺς «Τρεῖς μικροὺς Σωματοφύλακας» μεταφράσας κ. Π. Ι. Φέρμιος.

Κατὰ τὸ ἔτος 1886 ἐν τῇ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚῃ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ, ἥτις εἰσέρχεται καὶ αὕτη εἰς τὸ 4^{ον} τῆς ἐκδόσεώς της ἔτος ἀπὸ 1^{ης} Ἰανουαρίου, θέλει δημοσιευθῇ ἡ «Ἀνθούλα» ὡραιότατον μυθιστόρημα συγκινητικώτατον ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, καὶ πλήρες χάριτος καὶ εὐφυΐας. Ἡ «Ἀνθούλα», ἥς τὴν μετάφρασιν ἐκ τῆς Γαλλικῆς ἀνέλαθεν ὁ κ. Ἀρ. Π. Κουρτίδης, εἶνε θελκτικώτατον ἔργον τὸ ὁποῖον οἱ μικροὶ συνδρομηταί μας θ' ἀναγνώσωσι μετὰ θερμοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ εἰς τὸ ὁποῖον οἱ πατέρες καὶ αἱ μητέρες θὰ εὕρωσιν ἐπίσης μεγάλην τέρψιν· μικροὶ δὲ καὶ μεγάλοι θὰ μείνουν καταγοητευμένοι, διότι σπανίως συνεδέθη μετ' ὅσον ἐπιτυχίαν ἡ ἠθικὴ καὶ ἡ μόρφωσις μετὰ τῆς συγκινήσεως ὅσον εἰς τὴν «Ἀνθούλαν». Ἐν τῇ οἱ μικροὶ ὀφθαλμοὶ θὰ δακρύουν, ἐνῶ γέλως ἢ χιρρὰ θὰ διαστέλλῃ τὰ ἐρυθρὰ χεῖλη τῶν ἀναγνώστριων καὶ τῶν ἀναγνώστων, αἶφνης μία ὀρθὴ ἰδέα θὰ προσηλούται εἰς τὸν νουν των, ἐν εὐγενὲς αἴσθημα θὰ ριζοῦται ἀνεπαισθήτως εἰς τὴν καρδίαν των.

Ὅχι ὀλίγον θέλητρον δίδει εἰς τὸ τερπνότερον τοῦτο ἔργον τὸ ὅτι περιγράφει σκηνὰς ἐξοχικὰς, καὶ εἶνε πλήρες δρόσου καὶ ποιήσεως.

Ἡ «Ἀνθούλα» θὰ κοσμηθῇ ἀπὸ ἀρίστας εἰκόνας, αἱ ὁποῖαι ἐχαράχθησαν εἰς Παρισίους ἀπὸ εὐρωπαίους καλλιτέχνας.

Ὁ Διευθυντὴς

Ν. Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΥΔΑΡΙΟΣ

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΟΓΔΟΥ ΤΟΜΟΥ

